

Chojniczanie w podróży

KUCHNIA AZJATYCKA

NASZE SZLAKI

www.naszeszlaki.pl

Stare i Nowe

Historia Chojnic

Chojniczanie z pasją

ISSN 2082-5625

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO - HISTORYCZNY

chojniczanin.pl

Gazeta i portal www

KWIECIEŃ 2019 Nr 04/2019 (80)

www.chojniczanin.pl

GAZETA BEZPŁATNA

WESOŁYCH ŚWIĄT

Foto: Jan Bogdan Boczek

EUROSTANDARD

odwiedź Nas, bo Warto!

DRZWI • PODŁOGI • BRAMY
Topole 20 k/Chojnic

tel. 52 397 65 99 kom. 602 679 535

e-mail: biuro@eurostandard.pl

www.eurostandard.pl

PODŁOGI

DRZWI

BRAMY i NAPĘDY

Doradzimy - Zamontujemy!

EUROSTANDARD

odwiedź Nas, bo Warto!

ZAMÓW POMIAR: 728 575 978

www.eurostandard.pl

Szanowni Czytelnicy. Mam nadzieję, że będziecie tworzyć tę gazetę razem ze mną i zespołem redakcyjnym. Chciałbym by chojniczanin.pl stał się publikatorem opinii ludzi wrażliwych na problemy naszego miasta. Gazeta jest bezpłatna, a cała redakcja na czele ze mną pracuje „non-profit”. To po prostu zespół zapaleńców i „chojnickich fanatyków”. Zapraszam do pisania.

Logo obchodów 100. rocznicy powrotu Chojnic do Macierzy

Szanowni Państwo,

Dzisiaj spadła kolejna kartka z kalendarza, przypominając nam, iż przypadająca na dzień 31 stycznia 2020 r. 100. rocznica powrotu Chojnic do Macierzy zbliża się wielkimi krokami. Ku pamięci wydarzeń z tamtego okresu przygotowywanych jest wiele inspirujących spotkań, konferencji, wystaw jak i publikacji, których jesteście Państwo organizatorami bądź współorganizatorami.

Mając na uwadze uroczysty charakter planowanych wydarzeń postanowiliśmy stworzyć logo, którym będą opatrzone wszelkie wydarzenia oraz materiały promocyjne związane z 100. rocznicą powrotu Chojnic do Ojczyzny. Jego autorką jest pani Danuta Wolińska z Chojnickiego Centrum Kultury.

W związku z powyższym, zwracamy się z prośbą, aby logo to było jedynym używanym znakiem zamieszczanym na materiałach promocyjnych jak i stosowanym podczas wszystkich planowanych wydarzeń związanych z obchodami 100-lecia powrotu Chojnic do Ojczyzny.

Wychodząc naprzeciw Państwa oczekiwaniom do niniejszego pisma dołączamy logo, które jest gotowe do druku wersji JPG oraz PDF. W razie pytań lub wątpliwości proszę o kontakt z panią Irminą Szycą inspektorem ds. komunikacji społecznej z Urzędu Miejskiego w Chojnicach - osobiście p. 709 IV piętro, telefonicznie (52) 397 18 00 wew. 16, 698 658 043 lub meilowo: irmina.szyc@miastochojnice.pl.

Zastępca Burmistrza
Adam Kopczyński

ŻYCZYMY SPOKOJNYCH ŚWIĄT
WIELKANOCNYCH

Głosuj na Chojnickie Centrum Kultury

Ruszył plebiscyt internetowy Modernizacja Roku & Budowa XXI w. W konkursie bierze udział modernizacja Chojnickiego Centrum Kultury.

Aby zagłosować na Chojnickie Centrum Kultury w XXIII edycji konkursu należy wejść w link

<http://www.modernizacjaroku.org.pl/pl/edition/1104/object/1268/chojnickie-centrum-kultury>

kliknąć „Zagłosuj” na podany adres mailowy wysłany zostanie link do aktywacji głosu, należy go zaakceptować GOTOWE!

Głosować można 1 raz dziennie, codziennie do 21.05.2019 r. do godz. 23.59. Pierwszy obiekt, który uzyska 100 000 głosów do 21.05.2019 r. otrzyma Tytuł Finalisty Konkursu i będzie mógł ubiegać się o najwyższe Laury w Konkursie.

Tekst i foto: UM Chojnice

Reklama

Wystawa obrazów Filipa Tomca

Od 2 kwietnia w hotelu „Notera” w Charzykowie czynna będzie wystawa najnowszych obrazów Filipa Tomca. Wystawa nosi tytuł „Poezja tańca”. Twórczość Filipa Tomca prezentowaliśmy czytelnikom Chojniczanina.pl w numerze marcowym zeszłego roku. Jego prace wyróżnia wysoki realizm, zadziwiająca szczegółowość postaci oraz precyzyjne oddanie ruchu.

Zapraszamy na poziom -1 do hotelu Notera w Charzykowie

AUTOMATYKA do BRAM

ogrodzenia ■ bramy garażowe

P.H.U. **AUTO**TECH

604 096 837 ■ kontakt@phu-autotech.pl

Wesołych Świąt

01 marca

W Chojnickim Centrum Kultury odbyła się uroczysta gala „Dokonań Roku”, podczas której wręczono statuetki w ośmiu kategoriach. Za sportowy wyczyn roku kapituła uznała osiągnięcia Magdaleny Kwaśnej i Chojnickiego Klubu Żeglarskiego. W kulturze triumfowali tancerze: Aleksandra Siegmiller i Bartosz Pozorski.

02 marca

Pewne zwycięstwo Chojniczanki na inaugurację rozgrywek. Chojniczanka - Puszcza Niepołomice 2:0. Pierwszego gola w tym sezonie dla Chojniczanki zdobył Piotrowski.

02 marca

Na „Drzwi Otwarte” zaprosiła Szkoła Podstawowa nr 7. Szkoła posiada przenośne stacje laptopów, projektor, tablice interaktywne, e-dziennik, a także dostęp do Platformy Edukacyjnej.

02 marca

Działacze Ruchu Narodowego zaprosili mieszkańców Chojnic do wspólnego marszu dla uczczenia pamięci Żołnierzy Wyklętych.

02 marca

W Centrum Sztuk Walki Chojnice odbył się pierwszy klubowy turniej w Brazylijskim Jiu- Jitsu dla młodych adeptów tej sztuki walki. Zmagano się 17 zawodników w przedziale wiekowym od 4-16 lat.

02-03 marca

W Hali Widowiskowo-Sportowej Centrum Park Chojnice odbył się VIII Memoriał im. Karola Ćwiklińskiego. Do rozgrywek zgłosiło się 29 drużyn.

03 marca

W Chojnickim Centrum Kultury odbyło się spotkanie z jednym z najbardziej uznanych polskich reżyserów filmowych, Krzysztofem Zanussi. Zanussi jest dyrektorem Studia Filmowego „Tor”. Reżyseruje w teatrach w Mediolanie, Palermo, Rzymie, Paryżu, Lozannie, Bonn, Bazylei, Krakowie, Poznaniu i Warszawie.

05 marca

W Mediatece wystartował kolejny kurs komputerowy dla seniorów. Uczestnicy poznają podstawy obsługi komputera, uczą się korzystać z internetu, prostych programów komputerowych oraz katalogu online biblioteki.

06 marca

W Wypożyczalni i Czytelnii dla Dzieci rozpoczął się cykl warsztatów ilustratorskich organizowanych przez Urząd Miejski w Chojnicach i Miejską Bibliotekę Publiczną w Chojnicach. Podczas pierwszych zajęć uczestnicy poznali podstawy ilustracji, a w szczególności dowiedzieli się więcej o szkicowaniu postaci przy wykorzystaniu prostych kształtów. Podczas drugiego spotkania, w środowe popołudnie 13.03.2019 r., uczestnicy zapoznani zostali z technikami rysowania mimiki twarzy.

06 marca

W Chojnickim Centrum Kultury odbyły się ćwiczenia ratowniczo-gaśnicze. Udział w nich wzięły jednostki z PSP Chojnice, OSP Charzykowy i OSP Chojnice.

07 marca

Na auli Szkoły Podstawowej nr 1 w ramach obchodów „Dni Patrona” szkoły odbyła się „Wieczornica pamięci Juliana Rydzkowskiego”.

07 marca

W Chojnickim Centrum Kultury odbył się wernisaż wystawy fotografii „Almost There”, Martyny Lemańczyk. Martyna Lemańczyk zajmuje się fotografią artystyczną. Uprawia fotografię tradycyjną („analogową”) na czarno-białych materiałach światłoczułych, w formacie średnio- i małoobrazkowym.

07 marca

W sali ChCK odbył się koncert „Z batutą i humorem po świecie”. Wydarzenie było prawdziwą gratką dla miłośników operowego śpiewu, operetkowej charyzmy i muzyki wykonywanej przez orkiestrę na żywo. Podczas ponad godzinowego występu publiczność wsłuchiwała się m.in. w „Arię Szampańską” Wolfganga Amadeusa Mozarta, „Arię Rusałki” Antonina Dvoraka czy w słynny rosyjski romans „Oczy Czarne”.

08 marca

W kolejnym wyjazdowym meczu Chojniczanka przegrała w Opolu z miejscową Odrą 0:3.

08 marca

W Collegium ARS wystąpił z kameralnym koncertem Ryszard Stopa. Na fortepianie akompaniował mu Sebastian Nowakowski. Występ dedykowany był kobietom.

09 marca

W Szkole Podstawowej nr 8 rozegrano 2-gą kolejkę MALPS w kat. SP i klas trzecich gimnazjalnych. Organizatorem MALPS-a jest UKS „Ósemka” Chojnice oraz Świetlica Szkoły Podstawowej nr 8.

09 marca

W Chojnickim Centrum Kultury odbyło się spotkanie z różniakiem, fotoreporterem i dziennikarzem Jarosławem Kretem.

09 marca

Szkoły Katolickie w Chojnicach zaprosiły rodziców i uczniów klas VIII szkół podstawowych oraz klas III gimnazjów na Dzień Drzwi Otwartych.

10 marca

Zakończyło działalność lodowisko na płycie Starego Rynku, które zaczęło funkcjonować w połowie grudnia. Wielka ślizgawka zagościła w sercu miasta za sprawą chojniczan ze Śródmieścia, którzy przeznaczyli skumulowane środki z budżetów obywatelskich na dzierżawę płyty i hali o wymiarach 30 x 10 m.

11 marca

W sali obrad Rady Miejskiej odbyło się uroczyste wręczenie nagród Burmistrza Chojnic za osiągnięcia sportowe uzyskane w 2018 roku.

11 marca

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi odwiedził Chojnice. Podczas spotkania z mieszkańcami, rolnikami, doradcami i pracownikami z branży rolniczej Jan Krzysztof Ardanowski mówił o bieżących problemach polskiej wsi.

11 marca

Odbyła się pierwsza konferencja w nowym „budynku medialnym” na Chojniczance. W nowym budynku jest miejsce na kamery, dla komentatorów telewizyjnych oraz sprawozdawców, a także nowa sala konferencyjna na wywiady.

12 marca

W Centrum Edukacyjno-Wdrożeniowym odbyło się spotkanie z dzierżawcami z targowiska przy ul. Młodzieżowej. Omówiono tematy związane z modernizacją obiektu, jego funkcjonowaniem podczas przebudowy oraz kwestie rozmieszczenia pawilonów po zakończeniu prac.

12 marca

W bursie dla młodzieży szkolnej przy ul. Żwirki i Wigury z inicjatywy chojnickich lekarzy zebrali się mieszkańcy, którzy chcą założyć stowarzyszenie stawiające sobie za cel główny walkę ze smogiem. Aktualnie w grupie inicjatywnej jest ok. 40 osób.

12 marca

W kościele przy ul. Obrońców Chojnic wystąpił zespół 2Tm2,3. Była to inauguracja Rekolekcji Halowych dla uczniów chojnickich szkół średnich. Pomysłodawcami występu był ks. Tomasz Syltańk z Wydziału Duszpasterstwa Kurii Pelplińskiej oraz Paweł Skonieczny.

12 marca

W hali sportowej Centrum Park w Chojnicach odbyła się trzecia edycja Targów Edukacji, Pracy i Kariery. Targi skierowane były do absolwentów klas VIII szkoły podstawowej i klas III gimnazjum. W targach wzięło udział ponad 1600 uczniów. Każdy uczestnik targów otrzymał „Informator”, w którym znalazły się informacje na temat szkół powiatu chojnickiego i tegorocznej oferty edukacyjnej.

13 marca

W Szkole Podstawowej nr 1 w Chojnicach odbyły się miejskie Igrzyska Młodzieży Szkolnej w piłce siatkowej dziewcząt. Udział wzięły wszystkie chojnickie szkoły podstawowe. I m-ce SP 1 Chojnice, II m-ce SP 7 Chojnice, III m-ce SP 8 Chojnice.

13 marca

Starszy aspirant Michał Brieger z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach wygrał rozgrywane w Kwidzynie Mistrzostwa Województwa Pomorskiego w Tenisie Stołowym „O Puchar Pomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP” i jest najlepszym tenisistą stołowym wśród pomorskich strażaków.

14 marca

W Centrum Kultury wystąpiła Katarzyna Groniec. Zaśpiewała piosenki ze swojej najnowszej płyty pt. „Ach”.

14 marca

W Baszcie Kurza Stopa odbyła się prezentacja twórczości plastycznej Macieja A. Trzcńskiego – znanego archeologa, lecz nieznanego szerzej autora pastelów i rysunków. Na wystawie wyeksponowano 250 prac, w kilku wyróżniających się cyklach tematycznych.

16 marca

W pierwszym wiosennym meczu przed własną publicznością Chojniczanka przegrała z Chrobrym Głogów 1:2. Gospodarze stracili decydującą bramkę w doliczonym czasie gry.

16 marca

Biskupi Uniwersytet Ludowy przy Technikum nr 2 w Chojnicach oraz Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Sandry Brdy zaprosiły na Seminarium: „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich w nowym okresie programowania”.

18 marca

W Lokalnym Punkcie Informacyjnym Funduszy Europejskich odbyło się szkolenie pt. „Jak napisać dobry wniosek i biznesplan, aby otrzymać preferencyjną pożyczkę na założenie i rozwój działalności gospodarczej”.

18 marca

Dwa złota i srebro zdobyła, podczas XV Światowych Letnich Igrzysk Olimpiad Specjalnych w Abu Zabi, kajakarka działająca przy Chojnickim Klubie Żeglarskim sekcji kajakowej „Szansa” Patrycja Kobierowska.

18 marca

Dyrektorzy chojnickich podstawówek oraz szef Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego weszli w skład powołanego zespołu kryzysowego. Zespół ma „dookreślić sposób funkcjonowania szkoły” w czasie planowanego na 8 kwietnia strajku nauczycieli chojnickich szkół.

20 marca

W auli Liceum Ogólnokształcącego im. Filomatów Chojnickich odbyła się IV edycja Międzyszkolnego Konkursu Ortograficznego Języka Angielskiego „Dyktando o Pióro Filomatów”. Rywalizację wygrał Piotr Drobiński, reprezentant SP3 w Chojnicach.

23 marca

W podziemiach kościoła gimnazjalnego odbył się koncert Marcina Stycznia. 10/40 - to dziesiąta płyta Marcina Stycznia, którą, dzięki swoim fanom, nagrał na swoje czterdzieste urodziny. Marcin Styczeń śpiewa z Martą Zalewską - laureatką tegorocznego konkursu radiowej Czwórki „Będzie głośno!”.

24 marca

Chojnickie Centrum Kultury zaprosiło na familijny spektakl Teatru Dimmi pt. „Śpij kochana” z muzyką na żywo zespołu Pierwiastek z Trzech.

25 marca

Ulicami Chojnic po raz osiemnasty przeszedł Marsz dla Życia. Wcześniej w kościele pw. MBKP przy ul. Obrońców Chojnic prelekcję wygłosił dr Tadeusz Wasilewski.

26 marca

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich zaprosił na spotkanie informacyjne pt. „Już wkrótce nowe wsparcie z Funduszy Europejskich dla osób młodych na rynku pracy: szkolenia, praktyki i staże zawodowe oraz dotacje na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej!”.

27 marca

W Centrum Edukacji Przyrodniczej Parku Narodowego „Bory Tucholskie” w Chocińskim Młynie odbyło się uroczyste wręczenie nagród laureatom XVIII Powiatowego Konkursu Humanistyczno-Przyrodniczego „Ortografia w przyrodzie”.

28 marca

W siedzibie PN „Bory Tucholskie” odbył się kolejny wykład z cyklu Czwartkowe spotkania z przyrodą. Gościem spotkania był dr hab. Bogdan H. Chojnicki, prof. Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z wykładem pt. „Skąd to globalne ocieplenie? Rzecz o ludziach i ich planecie”.

29 marca

W Muzeum Janusza Trzebiatowskiego w Chojnicach odbyło się spotkanie z Jakubem Kornhauserem. Poeta przyjechał do naszego miasta w ramach happeningu II LO „Wszystko jest poezją”.

29 marca

W Czytelnii MBP odbyła się prezentacja najnowszego tomiku chojnickiej poetki Łucji Gocek. Wiersze prezentowały sama autorka, a także poetka Bernadeta Korzeniowska i prowadząca spotkanie Adriana Połom.

30 marca

Odbyła się kolejna edycja akcji promującej działania ekologiczne „Godzina dla Ziemi”. W geście solidarności z ideą ochrony naszej planety o godz. 20.30 wyłączono iluminację Bazyliki pw. Ścięcia św. Jana.

30 marca

Piłkarze Red Devils Chojnice pokonali na wyjeździe AZS UG Gdańsk 3:2.

V SESJA RADY MIEJSKIEJ VIII KADENCJI - 25.03.2019

25 marca 2019 roku odbyła się V sesja Rady Miejskiej VIII kadencji. Do sesji zasiadło 20 radnych. Sesję rozpoczął Przewodniczący Rady Miejskiej **Antoni Szlanga**. Sekretarzem sesji został **Kazimierz Drewek**, a do komisji wnioskowej wybrano radnych Z. Januszewskiego i K. Jaruszewskiego.

Zasadnicza część sesji rozpoczęła się od sprawozdania Burmistrza Miasta z okresu międzysesyjnego. **Burmistrz Arseniusz Finster** - Panie Przewodniczący, Wysoka Rado, Szanowni Państwo. Sprawozdanie dwuczęściowe. W pierwszej części mam osiemnaście krótkich informacji, w drugiej części Pan Wiceburmistrz Adam Kopczyński.

Pierwsza informacja jest taka, jesteśmy w przededniu rozpoczęcia **budowy ul. Subisława II**, tej która połączy obecną Subisławę z ul. Towarową. Jesteśmy na tzw. ZRID-zie i inwestycja powinna ruszyć w najbliższych kilku, kilkunastu dniach.

Również dobre wiadomości są takie, iż porozumieliliśmy się z prowadzącymi **działalność na targowisku** i od środy rozpoczynają się spotkania indywidualne z każdym dzierżawcą. I te spotkania prowadzi zespół trzyosobowy z Urzędu – wiceburmistrz, dyrektor Wydziału Komunalnego, dyrektor Wydziału Gospodarowania Nieruchomościami, plus Pan Maciej Werachowski – Przewodniczący Stowarzyszenia, plus Pan Marek Bona – osoba, która była radnym w poprzedniej kadencji i teraz też się angażuje w tą sprawę. Chcemy te spotkania jak najszybciej zakończyć, pracujemy nad uchwałami, nad pakietem uchwał, które umożliwią przekazanie tej nieruchomości do ZGM-u. To już będzie procedowane przez Wysoką Radę. I chcemy ogłosić przetarg. Moim zdaniem to powinno nastąpić najpóźniej w miesiącu maju, tak żeby sprawdzić, czy wyłonimy wykonawcę, który podjąłby się realizacji tego zakresu, tak jak uzgodniliśmy z prowadzącymi działalność, w miesiącach późnojesiennych do wiosny – do marca. Jeżeli to się powiedzie, to dobrze, zbudujemy. Jeżeli nie, to musimy przesunąć o rok, bo nie ma zgody na to, żeby prace prowadzić latem.

Kolejna sprawa, jesteśmy już też w przededniu podpisania porozumienia, w wyniku którego trzy samorządy chojnickie, czyli Gmina, Miasto i Powiat sfinansują projekt **przebudowy i modernizacji prawie trzech kilometrów drogi 212**. To jest zakres polegający na budowie ścieżki rowerowej na odcinku od pierwszego skrzyżowania na Charzykowy do wjazdu na Wołnowę, również chodników w części miejskiej, czyli wzdłuż Metalowca i wzdłuż przyszłego osiedla „trapezowego”, oświetlenia, skrzyżowania, które połączy drogę 212 z osiedlem „trapezowym”. Tego skrzyżowania nie ma jeszcze dzisiaj, ale w wyniku tych prac ma powstać. No i trzy kilometry rewitalizacji drogi, która jest w stanie krytycznym. My, zgodnie z tym, co uzgodniliśmy z Marszałkiem Ryszardem Świłskim, te trzy samorządy, mamy sfinansować ten projekt. Natomiast obok niego podpisujemy drugie porozumienie, w wyniku którego połowę kosztów tej modernizacji i remontu ma pokryć Urząd Marszałkowski, a połowę trzy samorządy wyszczególnione przed chwilą przeze mnie, czyli Gmina, Miasto i Powiat. Realizacja materialna tego zadania ma nastąpić w roku 2021 lub 2022.

Kolejna sprawa, udało nam się zdefiniować zakres, który będzie realizowała PLK-a w ramach **budowy węzła integracyjnego transportowego**. Ten zakres został zdefiniowany w sposób następujący: budowa przejścia podziemnego łączącego dworzec autobusowy z dworcem kolejowym, budowa windy pomiędzy peronami drugim i trzecim, tak żeby można było złamać bariery architektoniczne przy pozostałych wyjściach z peronów platformy. Tam również zapisujemy, że środki, które pozostaną, zostaną wykorzystane na zakres uzgodniony w terminie późniejszym, czyli mamy czas do 2022 roku. Jednak jeżeli chodzi o tą część związaną z **przejściem podziemnym**, przed chwilą rozmawiałem z Panem Andrzejem Osipowem, przetarg na projekt ogłosimy za kilka tygodni, projekt do końca roku. No i potem jest ruletka, czy znajdziemy wykonawcę, który w 2020 roku nam to przejście podziemne wykona. Jeżeli nie znajdziemy, to będzie kryzys, ponieważ dworzec autobusowy będzie skończony w 2020 roku, w listopadzie, a nie będzie przejścia podziemnego. Mam nadzieję, że uda nam się te tematy złożyć. Tutaj jak zawsze nie ma winnych, bo nie wiedzieliśmy, że PLK-a nie będzie realizowała całego zakresu. Państwo pamiętacie negocjacje jakie były w Warszawie, w Gdańsku, itd., itd. PKP Nieruchomości akceptuje przekazanie miastu **nieruchomości pod parking zamienny**, ten który miał być za budynkiem głównym dworca a będzie przy dworcu autobusowym, czekamy na opinię Polskich Linii Kolejowych. Taka opinia zawsze jest niezbędna w przypadku, kiedy są przekazywane nieruchomości na cel publiczny przez PKP Nieruchomości.

Około 10 kwietnia na pewno ogłosimy przetarg na wykonawcę projektu **budynku głównego dworca kolejowego**

i terenu przed, czyli komunikacji i parkingów. Dajemy wykonawcy tego projektu jeden rok, czyli realnie prace budowlane będą mogły rozpocząć się pod koniec 2020 roku. I to dobrze, ponieważ prace w tym zakresie mogą się odbyć dopiero wtedy, kiedy stamtąd dyslokujemy autobusy. Bo musielibyśmy szukać zamiennego dworca autobusowego w mieście, a to byłby wielki problem.

Siódmy temat, w tej chwili już kilka firm realizuje **deszczówki**. Weszła firma Mazur, widać takie wielkie rury przy Zielonej, przy Ceynowy. Jest firma WO-KOP, jest firma Ekomeł, jest firma Marbruk. Na najbliższej konferencji prasowej będziemy przedstawiać zsynchronizowane harmonogramy rzeczowe i zmiany w komunikacji miasta Chojnice. Przed nami, proszę Państwa, chyba **najtrudniejszy w historii miasta, nie boję się tego powiedzieć, komunikacyjny okres**. Będę prosił wszystkich o wyrozumiałość i o cierpliwość, bo naprawdę będzie bardzo ciężko. Proszę sobie wyobrazić wykop przy rondzie „Solidarność” o głębokości 5-6 m. Tam takie wykopy musimy zrobić, żeby umieścić instalacje do odwodnienia połowy miasta właściwie. Nad tymi pięcioma metrami jest przecież gazociąg, wodociąg, instalacje teletechniczne, itd., itd. Tak że to są bardzo skomplikowane prace inżynierskie i one będą generowały olbrzymie kłopoty komunikacyjne. Kto wie, czy nie będziemy musieli w pewnych momentach zmienić swoich przyzwyczajzeń i naprawdę nie korzystać z samochodu. Będzie utrudniony dojazd do posesji, będą utrudnione dojazdy do działalności gospodarczych. Nie da się tego inaczej zrobić. Natomiast, my na pewno nie zrobimy tak, żeby równolegle robić np. Brzozową i Człuchowską, bo to już w ogóle byłby paraliż, to byłoby niewykonalne. Dlatego proszę o wyrozumiałość, będę przepraszał, postaramy się to zrobić jak najlepiej. Natomiast może być tak, że my planujemy, np. na Człuchowskiej prace przez dwa, trzy tygodnie, a okaże się, że nie daj Boże, przerwiemy jakąś rurę gazową, czy jakąś inną instalację teletechniczną i to wszystko nam się wydłuży.

Kolejny problem – z **ul. Zieloną**. Tam pod przepustem ma wejść taka olbrzymia rura, bodajże o średnicy 1,5 m. Jeżeli nam się uda przepchać tą rurę pod przepustem to fajnie, a jak się nie uda, technicznie, to trzeba będzie przepust rozebrać i wtedy trzeba będzie w ogóle ulicę Zieloną zamknąć. Mówię o problemach, które mogą nastąpić, ale nie muszą. No, bo jeżeli będziemy przepychać przez ten przepust tak wielką rurę, o takiej średnicy, może się zdażyć również, nie daj Boże, katastrofa budowlana. Na to musimy być przygotowani, ja się zabezpieczam przed Państwem, tak żebyście też o tym myśleli codziennie kiedy się obudzicie.

Udaje nam się uruchomić **spółdzielnię socjalną** dzięki współpracy z gminą Chojnice. To będzie pięć osób. Pakiet uchwał związanych z powołaniem tej spółdzielni socjalnej jest przygotowywany. Co zyskujemy? Zyskujemy pięciu pracowników, którzy będą mogli metodą in-house, czyli bezprzetargowo wykonywać różne prace dla miasta Chojnice. Zyskujemy 100 tys. zł na zakup sprzętu dla nich i zyskujemy też przez pół roku współfinansowanie kosztów ich wynagrodzenia.

Dziewiąty temat, jesteśmy na finale uzgodnień z firmą Urbaniak Inwestycje, chodzi o budowę **drogi łączącej ul. Igielską z ul. Rzepakową**, tam gdzie w tej chwili powstają nowe bloki. I przed podpisaniem tego porozumienia będę przedstawiał jego kształt na Komisji Komunalnej.

Dziesiąty temat, jesteśmy po ocenach ex ante **Wzgórza Ewangelickiego i ul. Rolbieckiego**. Ogłaszamy przetarg na projektowanie, czyli projekt drogi – osobny moduł i projekt Wzgórza Ewangelickiego – osobny moduł.

Dobra wiadomość w kontekście **IHAR-u**, jest zgoda Pana Ministra Ardanowskiego i Pana profesora Bujaka z IHAR-u na zbycie w przetargu nieograniczonym 14,5 ha w węźle Chojnaty i 18 ha w miejscowości Topole. Pan Minister Ardanowski przyjechał na zaproszenie Pana posła Aleksandra Mrówczyńskiego i wyraził decyzję, iż do końca tej kadencji ten temat będzie zrealizowany. Chcę tutaj publicznie, w tej sali, podziękować Panu posłowi Aleksandrowi Mrówczyńskiemu za to, że doszliśmy do tej decyzji, która otwiera możliwości inwestowania w mieście i gminie Chojnice.

Kolejny temat, składamy dwa projekty do programu Morawieckiego. Pierwszy to jest **dawna dwudziestka dwójka** od ul. Tucholskiej do wiaduktów, łącznie z wiaduktami. Kosztorys około 13 mln zł. I drugi temat, to jest ul. **Wino-gronowa i Czereśniowa** – około 7 mln zł. Składamy takie dwa projekty, bo zobaczymy jak będzie z pieniędzmi. Myślimy, że na jeden mamy szansę otrzymać dofinansowanie. Przyznam się szczerze, że wolałbym na ten pierwszy, większy zakres, bo on jest wizytówką miasta, natomiast jak się nie da, to zrobimy ten drugi. No, nie wyobrażam sobie, żebyśmy nic nie otrzymali. Ale tutaj, to też jest konkurs w pewnym sensie i te projekty będą oceniane.

Kolejny temat – gmina Człuchów. Ja przepraszam za tryb, ale w związku z tym, że do 15 kwietnia musimy złożyć wnioski, jesteśmy po rozmowach z Panem Wójtem Pawłem Gibczyńskim. Montaż finansowy jest taki. **Dawna „dwudziestka dwójka”** w granicach gminy Człuchów, to jest około 10 mln zł po stronie inwestycji, plus 2 mln zł ścieżka rowerowa, która wreszcie połączy miasto i gminę Chojnice. Jestem za tym, żeby udzielić pomocy publicznej gminie Człuchów. To jest taki historyczny moment, bo my na ogół udzielaliśmy pomocy publicznej gminie Chojnice, powiatowi chojnickiemu, urzędowi marszałkowskiemu i tym gminom, których dotknęła nawałnica. Nie zdarzyło nam się jeszcze, żebyśmy udzielali pomocy publicznej też sąsiedniej gminie, z którą graniczymy – gminie Człuchów. Natomiast prosiłbym, żebyście Państwo podejmując decyzję zważyli, że to, że tam dzisiaj jest droga gminna, to jest konsekwencją budowy południowej obwodnicy miasta Chojnice. Natomiast jest szansa, żeby gmina Człuchów otrzymała, aż 80% dofinansowania. Montaż finansowy jest taki, że milion złotych wyklada gmina Człuchów, 330 tys. miasto Człuchów, 330 tys. powiat człuchowski i 330 tys. miasto Chojnice. Jak nas zapytają mieszkańcy o współpracę Chojnic i Człuchowa, to wreszcie będziemy mogli powiedzieć, że jest jakaś materialna forma tej współpracy, gdzie będzie określony efekt. Sądzę, że gmina Człuchów ma dużą szansę na pozyskanie tych środków, mają gotowy projekt, kosztorys, tak jak i my, wszystko jest przygotowane.

Mamy projektanta **boiska wielofunkcyjnego na osiedlu „Budowlanych”**. Projektant deklaruje, że wykona ten projekt do 30 czerwca i Państwo będą mieli możliwość zadekądowania o rozpoczęciu prac w przyszłym roku. I również jest zakończony plan miejscowy, dlatego nic nie stoi na przeszkodzie, żebyśmy się wywiązali z danego słowa.

Chciałbym również, w pewnym sensie, zameldować Wysokiej Radzie, że zakończyliśmy inwestycje na terenie **Zespołu Szkolno – Przedszkolnego Nr 3** w Chojnicach. To była inwestycja dwuczęściowa. Pierwsza to jest nowy moduł, czyli nowy budynek – 2.377 tys. zł. Dalej – budowa szybu windowego – 607 tys. zł i poprawa efektywności energetycznej – 2.840 tys. zł. Te prace są zakończone, trwają czynności odbiorowe. Natomiast przed nami montaż instalacji fotowoltaicznej i wiatrowej za 356 tys. I to już się dzieje, wykonawcą jest firma Wiatrosolar z Chojnic. A te zakresy, które wyszczególniłem przed chwilą wykonywała firma PHU Monika Szywnelska. Razem ze środkami unijnymi zainwestowaliśmy w tą szkołę 5.820 tys. zł.

Kolejna sprawa, przed nami **zebrania osiedlowe**. Chciałbym tutaj zadeklarować pełną pracę Ratusza w kontekście promocji tych zebrań. Wykorzystamy wszystkie media, współpracę z wszystkimi mediami, od gazet, poprzez portale, po radio, tak żeby mieszkańcy, którzy chcą usłyszeć o tych zebraniach, o nich usłyszeli i wiedzieli, gdzie one się odbywają, tak żeby mogli na te zebrania przyjść. Oprócz tego prosimy Państwa Przewodniczących Samorządów Osiedlowych, żeby się też zwyczajowo informowali, w sposób przez was uzgodniony, kiedy zebrania będą się odbywać i gdzie. My na tych zebraniach, jako Ratusz, chcielibyśmy zaprezentować ten nasz program inwestycyjny, który mamy, czyli węzły, deszczówki, rewitalizacja, to co się będzie mogło dziać, plus to co na osiedlach. No i też będziemy zbierali oczywiście informacje, to czego oczekują od nas mieszkańcy.

I na koniec dwa tematy jeszcze. Przypominam Państwu o materiale dotyczącym **strefy płatnego parkowania**. W międzyczasie Starostwo Powiatowe zwróciło się do nas, i Gmina, zapytaniem, czy byśmy nie objęli strefą płatnego parkowania parkingów przy Starostwie i przy Urzędzie Gminy. Jesteśmy otwarci, wszystko zależy od tego, ile to będzie kosztować i czy my coś możemy zyskać w ramach tej pracy.

I drugi temat to są **żłobki**. Wiem, że Komisja ds. Społecznych i Komisja Edukacji się umawiają po sesji. I ten temat będziemy starali się zrealizować, tak żeby Państwo ewentualnie mogli podjąć uchwałę, która skutkowałaby, przede wszystkim, możliwością zwiększenia liczby miejsc w żłobkach, to po pierwsze, a po drugie obniżeniem kosztu żłobków niepublicznych dla mieszkańców naszego miasta. Chcemy się wszyscy wywiązać z tego zagadnienia, czy z tego przyrzeczenia jakie było, iż każda rodzina, która chce umieścić dziecko w żłobku będzie miała takie miejsce. To z mojej strony wszystko.

W dalszej części sesji głos zabrał wiceburmistrz Adam Kopczyński. Następnie sprawozdania złożyli przewodniczący komisji stałych.

Niestety ograniczona ilość miejsca nie pozwala nam przedstawić szczegółów dyskusji radnych. Cały protokół sesji można pobrać ze strony UM w Chojnicach.

45 tysięcy osób skorzystało z oferty ChCK

Ponad 45 tysięcy osób skorzystało z oferty Chojnickiego Centrum Kultury po remoncie.

W pierwszych 3 miesiącach od uroczystego otwarcia, w ChCK miał miejsce cały wachlarz wydarzeń, na które tłumnie przybywali widzowie i ludzie ze świata kultury.

Pełną parą ruszyło kino. Na wielkim ekranie pojawiły się najnowsze produkcje polskie i zagraniczne, były komedie, filmy sensacyjne, animacje dla najmłodszych, jak również oscarowe perełki. Łącznie obejrzało je ponad 35 tysięcy widzów.

Centrum gościło wybitnych muzyków, aktorów oraz artystów plastyków, którzy na swoje występy, koncerty i wystawy przyciągnęli prawie 10 tysięcy widzów.

Już 6 stycznia odbył się koncert noworoczny, na którym w eleganckiej oprawie wystąpili znakomici soliści muzyki operowej i operetkowej z Orkiestrą im. Johanna Straussa. W Walentynki ChCK odwiedziła łącząca w swoich utworach elementy folku i bluesa Martyna Jakubowicz, której charyzma i charakterystyczny, mocny głos wywołały entuzjastyczny odbiór publiczności.

Nie zabrakło także muzycznej oprawy na Dzień Kobiet. Na scenie ChCK pojawiła się Warszawska Orkiestra Kameralna "Impresione" pod batutą Macieja Niesiołowskiego. Całemu wydarzeniu towarzyszyła spora dawka dobrego humoru. Z kolei Katarzyna Groniec, łącząc elementy jazzu i muzyki

współczesnej oraz subtelnych wizualizacji, stworzyła emocjonalną atmosferę, zachwycając widzów profesjonalizmem, siłą głosu oraz aktualnymi tekstami.

Na nowej scenie ChCK już 18-krotnie gościł teatr. Rozpoczęło się premierą Chojnickiego Studia Rapsodycznego „Scrooge Show” w reżyserii Grzegorza Szlangi. Spektakl został powtórnie zaprezentowany charytatywnie, a zebrane 5000 zł zostało przekazane na budowę chojnickiego hospicjum. Ciekawym wydarzeniem była też 3. Bitwa Teatralna, w ramach której pojedynek na słowa i emocje stoczyli Marcin Bortkiewicz z „Sataną” i Błażej Tachasiuk z „Kazaniem XXI”. Z kolei w komediowej odsłonie zaprezentował się Bałtycki Teatr Dramatyczny. Nie zabrakło także atrakcji dla najmłodszych. Teatry Dimmi i Tęcza przeniosły widzów do krainy bajek, których nietuzinkowi bohaterowie rozbudzili wyobraźnię dzieci oraz skłonili do refleksji dorosłych. Wszystkie spektakle teatralne obejrzało ponad 5 tysięcy widzów.

W nowej sali wystawowej ChCK swoje prace zdążyło zaprezentować już pięcioro artystów. Oko cieszyły m.in. uznane na całym świecie grafiki Rosława Szaybo, czy piękne zdjęcia Chojnic Daniela Frymarka.

W ciągu trzech miesięcy ChCK dostarczyło mieszkańcom naszego regionu całą gamę kulturalnej rozrywki, która zachwyca, bawi, skłania do przemyśleń oraz integruje społeczność. Tutaj każdy może znaleźć coś dla siebie.

Autor: Daria Lunitz

Zanussi o sztuce. Ma być i piękna, i mądra

Krzysztof Zanussi odwiedził 3 marca Chojnice. Wybitny reżyser, scenarzysta i producent filmowy, który w tym roku dostał Orła za osiągnięcia życia, spędził godzinę ze słuchaczami w Chojnickim Centrum Kultury.

Wpadł tu po trzech latach, kiedy przybytek kultury zmienił się nie do poznania, a sam reżyser przez ten czas zdążył ochłonąć po nieprzychylnych recenzjach po jego filmie pt. „Obce ciało” i przygotować się na sztychy krytyków po filmie „Eter”. Ale, jak mówił, zajmowało go nie tylko kręcenie filmów, także pisanie książek i wykłady w różnych częściach świata – od USA do Indii. Ponieważ wizyta była krótko po Oscarowej gali, więc nie mogło zabraknąć pytania o to, czy w nawale obowiązków znalazł czas na jej obejrzenie. Okazało się, że nie ogląda ich nigdy, choć, jak wyznał, o Oscarze marzył... Ale zdaje sobie doskonale sprawę z tego, że za kulisami tych nagród kryje się biznesowa machina, więc zbyt wielkich złudzeń nie miał, że i tym razem Pawłowi Pawlikowskiemu uda się powtórzyć sukces „Idy”.

Ważny Smarzowski

Niezbyt chętnie twórca „Struktury kryształu” chciał się wypowiadać o kondycji polskiego kina. Ale między wierszami i tak można było się dowiedzieć, że martwi go to, że widzowie walą drzwiami i oknami na głupie filmy, że bezkrytycznie oczekują jedynie prostej i łatwej rozrywki, zapominając

o tym, że sztuka, także filmowa, powinna dążyć do ukazywania piękna i nieść mądre przesłanie. Ale w tym kontekście wyznał, że był w komisji przyznającej dotacje na filmy z PISF i głosował za wsparciem „Kleru” Wojciecha Smarzowskiego. Według Zanussiego Smarzowski jest bardzo ciekawym twórcą, a jego ostatni film to ważne dzieło, które obnaża grzechy Kościoła i prowokuje do pogłębionej dyskusji o tym, co się teraz w nim dzieje.

Teraz matematyk

Reżyser nie ma dobrego zdania o obecnej polityce kulturalnej i przyznaje, że także środowisko filmowe odczuwa presję i próby ręcznego sterowania. – Nie mamy jak się obronić – stwierdził. – Tylko wybory mogą to zmienić.

Myśli o kolejnym filmie, będzie o matematyku, bo Zanussi zważył w to, że humanistyka może odpowiedzieć na wyzwania, przed którymi stoi człowiek w XXI w. – *Więcej wracam do nauk ścisłych. W nich nadzieja. Według mnie nie ma ważniejszego pytania, jak to, czy jest Bóg, czy go nie ma... Nie uciekniemy od tego, żeby sobie na to pytanie odpowiedzieć* - mówił.

On sam zawsze woli dyskusję ze zdeklarowanym ateistą niż z człowiekiem obojętnym. I ubolewa, że tych obojętnych jest coraz więcej...

Tekst i fot. Maria Eichler

*Zdrowych i Wesotych
Świąt Wielkanocnych*

życzy

Mirostaw Janowski

Przestań truć ! Nie zabijaj ! To my tworzymy atmosferę.

Zwracam się do osób, którym zależy na poprawie jakości powietrza w naszych miastach i w każdej wsi naszego powiatu.

Mieszkamy w regionie, który powinien w sposób szczególny szczeni się zdrowym i czystym powietrzem. Mieszkamy w Świątym Rezerwacie Biosfery Bory Tucholskie, otoczeni jesteśmy pięknymi lasami Parku Narodowego Bory Tucholskie i Zaborskiego Parku Krajobrazowego. Niestety, pomimo tego powietrze, którym oddychamy w okresie grzewczym nie jest czyste, a wręcz można śmiało powiedzieć, że zagraża naszemu zdrowiu.

W miesiącu marcu z inicjatywy chojnickich lekarzy oraz radnej powiatu chojnickiego B. Stępień, zawiązała się grupa ludzi zmierzająca do utworzenia proekologicznego stowarzyszenia. Już podczas pierwszych spotkań ustaliliśmy, że nasze działania będą koncentrowały się wokół tematów związanych z czystym powietrzem i walką ze smogiem, a także z edukacją i podejmowaniem proekologicznych działań.

Naszą działalność charakteryzuje spokojna i merytoryczna rozmowa przepelniona dobrymi argumentami. Mamy to szczęście, że na naszej drodze spotkaliśmy wielu wspaniałych ludzi, w tym samorządowców, gotowych do pomocy. Do współpracy już wkrótce zaprosimy każdego z Was drodzy mieszkańcy. Każdy może i powinien się jeszcze wiele nauczyć, a wielu z Was z pewnością weźmie sobie do serca nasz apel: **Przestań truć! Nie zabijaj ! To my wszyscy tworzymy atmosferę.**

Wielu z nas mieszka w miejscach, w których czujniki alarmują/informują o przekroczonym setki procent zanieczyszczeniu. Dzieje się tak często na osiedlu Kolejarsz, na osiedlu Słonecznym czy na Starym Rynku w Chojnicach. Musimy wiedzieć, że obecne poziomy alarmowania w Polsce są stanowczo za wysokie w porównaniu z poziomami alarmowania w krajach zachodniej Europy. Wprowadzone założenia z pewnością nie mają na celu dbałości o zdrowie i życie obywateli. Polska ma najbardziej liberalne zasady co do informowania społeczeństwa o zanieczyszczeniu powietrza pyłem PM10 (pył zbudowany z cząstek o wielkości ok. 10 mikrometrów, nie widoczny gołym okiem, bardzo niebezpieczny dla zdrowia, pochodzi z pieców centralnego ogrzewania, aut, fabryk) spośród wszystkich państw UE, jednocześnie, nasz kraj posiada najgorsze

powietrze w całej UE. To co u nas się akceptuje, w krajach UE uchodzi za stan alarmowy. Reasumując powinniśmy dążyć do obniżenia poziomu alarmowego, gdyż wiedza o tym, że powietrze jest zanieczyszczone, że jest bardzo źle pozwoliłaby unikać przebywaniu na zewnątrz choćby dzieciom i osobom starszym.

W polskich domach spalamy każdy rodzaj węgla, w tym odpad węglowy : miał i muł, spalamy coś czego w innych krajach nie można byłoby ani sprzedać , ani kupić. W polskich domach instaluje się także często najgorsze z możliwych pieców tzw. „kopciuchy” – najbardziej prymitywne piece, w których spalić można dosłownie wszystko. Nie tylko muł i miał węglowy, ale i opony, pieluchy, szmaty, buty, butelki plastikowe, itd. „Produkujemy” w ten sposób wokół siebie ogromne ilości groźnych pyłów PM10 i substancji rakotwórczych. Oczywiście domy musimy czymś ogrzewać, a nie każdego stać na ogrzewanie np. gazem. Zaczniemy więc od czegoś co nic nie kosztuje. Wystarczy tylko zmienić nasze przyzwyczajenia..

- wystarczy zmienić sposób palenia z tradycyjnego dolnego spalania na tzw. górną metodę palenia , która możliwa jest we wszystkich rodzajach pieców.
- wystarczy nie palić śmieci,
- wystarczy pamiętać, że trujemy siebie i najbliższych.

Bożena Stępień

Poniżej „zrzut” ekranu z aplikacji Syngeos. Chojnice 17 grudnia 2018 r., godz. 17:10.

Lista czujników

Chojnice (Wojska Polskiego 28)

-1°C
Temperatura
17.12.2018, 17:10

822%
PM 2.5 (205,62µg/m³)
17.12.2018, 17:10

Chojnice (Składowa 2)

0°C
Temperatura
17.12.2018, 17:08

236%
PM 2.5 (59,22µg/m³)
17.12.2018, 17:08

Chojnice (Rynek 1)

0°C
Temperatura
17.12.2018, 17:10

245%
PM 2.5 (61,44µg/m³)
17.12.2018, 17:10

Zostaw w krzakach tego zwierzaka

W niedzielę 24.03. br. w Centrum Edukacji Przyrodniczej Parku Narodowego „Bory Tucholskie” odbyły się warsztaty z cyklu Niedzielne spotkania z Parkiem. Uczestnikami były dzieci w wieku od 4-10 lat wraz z rodzicami.

Zawitała do nas już wiosna, więc zajęcia poświęcone były właśnie tej porze roku. A w szczególności młodym zwierzętom, które właśnie się rodzą. Podczas wiosennych spacerów często napotykamy na młode sarny czy zające. Co wtedy robimy? Wydaje nam się, że zwierzęta te są pozostawione bez

opieki i często zabieramy je z lasu. Matki jednak są w pobliżu a pozostawienie ich jest jedynie strategią obrony przed drapieżnikami. Młode są pozbawione zapachu a przebywanie z matką cały czas narażałoby je na śmierć. Warsztaty odbyły się w ramach projektu edukacyjno – promocyjnego pt. „Zostaw w krzakach tego zwierzaka” realizowanego przez Park Narodowy „Bory Tucholskie”, Leśny Park Kultury i Wypoczynku „Myśleciniek”, Gdański Ogród Zoologiczny oraz Gabinet Weterynaryjny Wiesław Borkowski z Inowrocławia fot. A.Szultka

XI Powiatowy Konkurs pn. „Przyroda wokół nas”

Dnia 20 marca 2019 r. w Centrum Edukacji Przyrodniczej Parku Narodowego „Bory Tucholskie” w Chocińskim Młynie odbył się XI Powiatowy Konkurs pn. „Przyroda wokół nas”. Konkurs przeznaczony był dla uczniów kl. VII i VIII szkół podstawowych oraz kl. III szkół gimnazjalnych. W konkursie uczestniczyli uczniowie z 9 szkół z powiatu chojnickiego, w sumie 24 osoby.

Konkurs był trudny. Wymagał od uczestników dużej wiedzy przyrodniczej. Najlepiej ze wszystkich zadaniami poradziła sobie **Kinga Lemanczyk** ze Szkoły Podsta-

wowej w Silnie, która zajęła I miejsce. Do konkursu przygotowywała ją Pani Barbara Szczęśna. II miejsce zajęła Agata Wodowska ze Szkoły Podstawowej nr 7 w Chojnicach (nauczyciel Pani Ewa Raith). III miejsce zajęła Maciej Bieliński z Akademii Sukcesu „Nasza Szkoła”, Społeczna Szkoła Podstawowa w Czersku (nauczyciel Pan Witold Narloch).

Serdecznie gratulujemy wszystkim uczestnikom. Dziękujemy nauczycielom za pracę jaką włożyli w przygotowanie uczniów. fot. B. Grabowska

ZAPRASZAMY CAŁY ROK NA PYSZNE SWOJSKIE JEDZENIE

Tawerna Buchta

Urodziny
Wesela

Komunie
Chrzcziny
Wieczory

- kawalerskie
- panięńskie

Pn. - Śr. 13:00 - 20:00, Pt. - So. 13:00 - 22:00, Niedziela 11:00 - 20:00

ul. Jeziorna 53, 89-606 Charzykowy, tel. 698 079 210

Serce dla hospicjum. Sabat Szefowych daje przykład

31 marca w Chojnickim Centrum Kultury można było wesprzeć budowę stacjonarnego hospicjum Towarzystwa Przyjaciół Hospicjum w Lasku Miejskim w Chojnicach. A to za sprawą Sabatu Szefowych, który chce poruszyć serca.

Panie z Sabatu postanowiły ten rok poświęcić na akcje dla hospicjum, by udało się zakończyć jego budowę. Niedzielne spotkanie w ChCK to przepiękny spektakl przedszkola i szkoły Piano z Człuchowa pt. Królowa Śniegu. Dzieciaki urzekły widzów nie tylko w układach choreograficznych, ale także bezpośrednio i szczerością gry aktorskiej. Towarzyszyły temu muzyka i scenografia na ekranie korespondująca z tekstem baśni Andersena. Wstęp na przedstawienie był wolny, ale mile widziany był każdy datek do puszek z przeznaczeniem na budowę hospicjum.

Fanty, fanty

Na tym nie koniec. Sabatowe panie zebrały fanty – hafty, biżuterię, obrazki, stroiki i inne przedmioty, które można było kupić na stoisku w ChCK. Dochód w całości przeznaczony na hospicjum, podobnie jak z licytacji, które poprowadziła Daria Kwiatkowska. Obraz na ten cel przekazała Renata Wiciak, ale do zdobycia były też kosze ze smaczną

zawartością, maskotki czy medyczna aparatura. Burmistrz Arseniusz Finster skusił się np. na pejzaż i na maskotkę dla swojej córki.

Kto dostał miotłą

W sumie udało się zebrać ok. 4 tys. 920 zł. I to bardzo cieszy, choć przykro, że tak niewielu chojniczan przyszło ze swoimi pociechami na przedstawienie. Dopisali zwłaszcza człuchowianie. A przecież hospicjum w Lasku Miejskim powstaje dla tych pierwszych.

Za spektakl, za inicjatywę, za serce i chęć pomocy dziękowała Małgorzata Kaczmarek, prezeska TPH, która zwróciła uwagę na jeszcze jeden aspekt przedsięwzięcia, że to sąsiedzi z Człuchowa dostrzegają potrzeby miasta za miedzą i spieszą z odsieczą.

Przy okazji Sabat Szefowych pasował na dżentelmena kolejnego przedstawiciela płci brzydkiej. Tytuł otrzymał Łukasz Ossowski, do niedawna sołtys Rytle. Miotłą potraktowała go Danuta Maria Kordykiewicz, szefowa Sabatu, a pozostałe panie próbowały pomóc przy zakładaniu cylindra, który okazał się chyba nie na tę głowę...

Chojniczanki i człuchowianki z Sabatu zapowiadają kolejne imprezy na rzecz powstającego hospicjum. Dołączcie! Cel jest szlachetny, warto dołożyć swoją cegiełkę!

Tekst i fot. Maria Eichler

Spektakl zachwyił widzów

Nowoczesna hala targowa

Targowisko Młodzieżowa w Chojnicach od dawna cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców miasta, a głównie osiedli Hallera i 700-lecia. Na targowisku można spotkać osoby, które handlują tam już po kilkanaście lat, a czasami dłużej. Właśnie to miejsce jest dla nich źródłem dochodu, ciężkiej pracy, czasami w trudnych warunkach atmosferycznych. Głównym celem wielu handlowców jest poprawa warunków pracy i stworzenie wyższego komfortu dla klientów. Dzięki staraniom Stowarzyszenia Targowisko Młodzieżowa w Chojnicach oraz grupy inicjatywnej złożonej z radnych i sympatyków Targowiska tj: pani Renaty Dąbrowskiej, pana Antoniego Szlangi, Stanisława Kowalika, Marka Bony, Marka Szanka, Bartosza Blumy, Jana Koperskiego i burmistrza Adama Kopczyńskiego udało się w porozumieniu z władzami miasta uzyskać pozwolenie na budowę. Zadanie inwestycyjne obejmuje modernizację targowiska dzięki czemu część targowa zyska zadaszenie, nową nawierzchnię, kanalizację deszczową i sanitarną, oświetlenie i monitoring. Powstanie także nowa instalacja wodociągowa oraz nowy sanitariat. Jak zapewniał pan burmistrz dr

Arseniusz Finster w czerwcu tego roku planowane jest postępowanie przetargowe i jeżeli uda się wyłonić wykonawcę to roboty budowlane rozpoczną się na jesień tak by zakończone zostały wiosną przyszłego roku. Najważniejsze, że na czas remontu handel będzie odbywał się na pobliskim parkingu. Patrząc na całą sąsiadującą infrastrukturę, która została pięknie odnowiona remont targowiska jest niezbędny i konieczny. Na pewno powyższe działania przyczynią się do stworzenia klientom wyboru nie tylko w sklepach wielkopowierzchniowych, ale w tradycyjnym handlu, którego wielkim atutem jest bezpośredni kontakt z klientem, zawsze można się potargować, kupić świeże polskie warzywa i owoce.

Działania stowarzyszenia skupią się teraz w szczególności na działaniach marketingowych związanych z przystosowaniem się do zmiennych warunków panujących na rynku, skupimy się na reklamie i promowaniu targowiska, do zobaczenia za rok po modernizacji.

Prezes Stowarzyszenia Targowiska Młodzieżowa w Chojnicach
Maciej Werochowski

Odkryj smaki
z BORÓW TUCHOLSKICH!

Codziennie posiłki nie muszą być rutyną, od ponad 30 lat wiemy jak zrobić z nich smaczny rytuał! Niezależnie, czy sięgniesz po soczystą szynkę, kruchy schab, czy delikatną i puszystą pasztetową, zanurzysz się w smaku rodem z Borów Tucholskich.

Odkryj wyjątkowe wędliny w sieci Delikatesów Mięsnych Gzella i uczynij każdy posiłek swoim małym świętem!

CHOJNICE, Aleja Bayeux 8

Serdecznie zapraszamy

Wędliny z Borów Tucholskich

Zebrania Samorządów Osiedli w 2019 r.

Lp.	Nazwa samorządu	Data	Godzina	Miejsce
1.	Samorząd Mieszkańców Osiedla nr 1	29.04.2019r.	16 ³⁰	Świetlica SMO Nr 1 przy Placu Jagiellońskim 7
2.	Samorząd Mieszkańców Osiedla nr 2	15.04.2019r.	17 ⁰⁰	Stołówka Szkoły Podstawowej Nr 7, ul. Tuwima 2
3.	Samorząd Mieszkańców Osiedla nr 3	08.04.2019r.	17 ⁰⁰	Świetlica Osiedlowa, ul. Jabłoniowa 43
4.	Samorząd Mieszkańców Osiedla nr 4	25.04.2019r.	17 ⁰⁰	Restauracja „Słoneczna”, ul. Kościarska 5A
5.	Samorząd Mieszkańców Osiedla nr 5	17.04.2019r.	17 ⁰⁰	Stołówka Szkoły Podstawowej Nr 5, ul. Wicka Rogali 18
6.	Samorząd Mieszkańców Osiedla nr 6	10.04.2019r.	17 ⁰⁰	Świetlica Zakładu Produkcji Materiałów Budowlanych K. Ginter, ul. Kolejowa 4
7.	Samorząd Mieszkańców Osiedla nr 7	18.04.2019r.	17 ⁰⁰	Restauracja Siódemka, ul. Subisława 7
8.	Samorząd Mieszkańców Osiedla nr 8	30.04.2019r.	17 ⁰⁰	Świetlica Spółdzielni Mieszkaniowej, ul. Łanowa 11a
9.	Samorząd Mieszkańców Osiedla nr 9	24.04.2019r.	17 ⁰⁰	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2, ul. Angowicka 45
10.	Samorząd Mieszkańców Osiedla nr 10	11.04.2019r.	17 ⁰⁰	Przedszkole Niepubliczne „Misiowa Akademia”, ul. Kard. Wyszyńskiego 8

Dzień Kobiet z Maciejem Niesiołowskim

7 marca panie i panowie bawili się razem na koncercie „Z batutą i humorem po świecie”. Batutę trzymał w ręku Maciej Niesiołowski, co gwarantowało i dobrą muzykę, i dobrą atmosferę. Było jedno i drugie.

Wystąpiła Warszawska Orkiestra Kameralna Impression oraz Milena Lange (sopran) i Maciej Madaliński (baryton). Z gitarą zwojowała scenę Wiktoria Szubelak. Już na początku było śmiesznie, bo dyrygent witał wszystkich, ale martwił się, że słuchaczy nie widzi, bo sala tonie w ciemnościach... A witał w imieniu starosty i burmistrza, których na sali nie było... Także w imieniu dyrekcji ChCK, która podobno nie chciała się pokazać z racji nie dość reprezentacyjnych garniturów. Gdy ten żart widzowie skwitowali anemicznymi oklaskami, Niesiołowski zauważył: - *Takie oklaski, jakie stroje...*

Feminista jak diabli

I tak już było przez cały niemal koncert. Choć mocno zakatarzony, to jednak dyrygent co chwilę rzucał jakiś dowcip czy anegdotę. Jak np. o Pawle Wawrzeckim, który będąc w trasie koncertowej z Tomaszem Stockingerem, założył w garderobie dziwnie długie spodnie, które okazały się należeć do Jana Kobuszewskiego... Nie mogło zabraknąć akcentów „kobięcych” i takiego np. wyznania

Niesiołowskiego, że jest on feministą jak diabli. Albo żydowskiego dowcipu o kobiecie, która miała wypowiadać się swojemu mężowi na łożu śmierci, czy ich syn jest naprawdę jego. Gdy dowiaduje się, że „stara raszpla”, czyli jego żona zapłaciła z jego pieniędzy za zbliżenie młodemu sąsiadowi, oddycha z ulgą, bo jak za jego pieniądze, to synek jest jego... Były też dowcipy ze Śląska, ale jakoś Pomorzanie wszystko rozumieli.

Muzyczna mieszanka

A muzycznie koncert był mieszanką epok, stylów i form. Orkiestra zagrała i Habanę Bizeta, i Taniec węgierski Brahmsa, ale też np. Walc nr 2 Szostakowicza. Soliści popisywali się ariami Rossiniego, Dvorzaka i Morricone. Był koci duet, ale też kawałek z musicalu „Człowiek z La Manchy”. Miło było posłuchać gitary w II cz. Koncertu de Aranuez Rodriga czy Libertanga Piazzoli. Zaskoczeniem były takie pozycje, jak „To były piękne dni” Borisa Fomina czy „Oczy czarne”, które choć bardzo popularne, niezbyt często są grywane w takim zestawieniu.

W sumie nie do końca stereotypowy koncert spodobał się słuchaczom, choć byli i tacy, którzy woleli bardziej oklepany repertuar. Mimo to wszyscy wychodzili z ChCK z uśmiechami, a o to chyba chodziło dzień przed świętem pań.

Tekst i fot. Maria Eichler

Almost There! Martyny Lemańczyk

W czwartek 7 marca w Chojnickim Centrum Kultury odbył się wernisaż wystawy, pochodzącej z Chojnic fotograf, Martyny Lemańczyk, która od dziecka pasjonuje się fotografią analogową i obrazy uwiecznia na czarno-białych materiałach światłoczułych. Wystawa powstała dzięki stypendium Burmistrza Chojnic dla osób zajmujących się twórczością artystyczną. Cykl fotografii, zaprezentowanych w formie duo oraz tryptyku, przedstawia różne miejsca w kilkusekundowych odstępach. Kadry wykonane zostały podczas licznych podróży, zarówno po kraju, jak i za granicą. Część z nich przedstawia także rejon Chojnic. Zdjęcia można było

oglądać w sali wystawowej Chojnickiego Centrum Kultury do końca marca.

Reklama

TWÓJ NOWY ADRES W CHOJNICACH

OSIEDLE
NOWE
GRUNOWO

Wesołych Świąt

☎ **502 400 292**

✉ **biuro@toha.pl**

🌐 **www.toha.pl**

📌 **@ToHaChojnice**

ZAPRASZAMY DO BIURA SPRZEDAŻY MIESZKAŃ ul. Wyszyńskiego 10, Chojnice

Jarosław Kreta podróż do Ziemi Świętej

Jak już będzie na emeryturze, to może osiadnie w Charzykowach. Do tego czasu pewnie nauczy się też prawidłowo odmieniać nazwę tej miejscowości, bo na razie idzie mu dość kiepsko... Ale wszystko przed nim, wszak niestraszne mu wyzwanie!

O tym, że tak jest, mogli się przekonać ci, którzy 9 marca przyszli na spotkanie z popularnym prezydentem pogody do Chojnickiego Centrum Kultury. Na wyprawę do Ziemi Świętej zabrał ich prawie chojniczanin, bo jego mama pochodzi stąd, przez długie lata w Chojnicach i Charzykowach spędzał wakacje i z wielkim sentymentem tutaj wraca, czując się jak u siebie w domu.

Sacrum i profanum

Ziemia Święta jest mu bardzo bliska i odkrywał ją raz za razem, zawsze inaczej, niekiedy odwiedzając miejsca oblegane przez turystów. Radził też, by raczej omijać je szerokim łukiem i szukać atmosfery, klimatu, egzotyki z dala od utartych szlaków. Bo wtedy można naprawdę zobaczyć coś niesamowitego, poczuć smaki, zachłusnąć się kolorami i zapachami... Pasją Kreta, oprócz podróżowania, jest też fotografowanie. Więc jego barwna opowieść została zilustrowana pięknymi zdjęciami. Zwracał uwagę na kadry, światło, przyłapanych w migawce bohaterów, urodę miejsc albo to, jak się one zmieniają. To, co do niedawna było

święte, staje się strefą profanum, tak jak to bywa na trasie Drogi Krzyżowej, gdzie niektóre stacje męki Jezusa Chrystusa znikają pod szyldem lokalnego biznesu...

Pierścień szatana

- Zastanawiacie się, dlaczego pan od pogody opowiada wam o Ziemi Świętej? - retorycznie pytał słuchaczy Kret. I odpowiadał, że studiował egiptologię i to jak najdłużej, żeby się wymigać od wojska. Udało mu się dostać do TVP, ale marzył o podróżach i o pisaniu książek. Przez jakiś czas związał się z czasopismem National Geographic, a tam robienia zdjęć uczył go guru fotografów w Polsce Tomasz Tomaszewski. Kiedyś zaczęła go na korytarzu TVP koleżanka, pytając, czy nie chce pracować jako pogodynka, bo przecież jakoś wygląda i nie zapomina języka w gębie. Odmówił. A gdy opowiedział o tym drugiej znajomej, ta skwitowała, że jest debilem. - Jak chcesz pisać książki i je sprzedawać, nie będąc popularnym - zapytała.

Więc stał się panem od pogody. Ale bez krawata, co zastrzegł sobie w kontrakcie. I za punkt honoru przyjął to, że będzie o aurze mówił dla ludzi, a więc zrozumiale. Wiele się dzięki tej pracy i dzięki podróżom nauczył. Np. jak złożyć pierścień szatana, co zdemontował, podpisując swoje książki.

Sprzedają się!

Tekst i fot. Maria Eichler

Jarosław Kret okazał się świetnym gawędziarzem i podbił serca słuchaczy

Archeolog rysuje. Zobaczcie, jak

Takie wystawy, jak ostatnia w Kurzej Stopie, to prawdziwa gratka. Dzięki nim wierzymy, że talent prędzej czy później da o sobie znać. Maciej Trzciniński do końca kwietnia wystawia w Chojnicach swoje rysunki.

- Nie wszystkim bozia dała taki talent - wzdychał na wernisażu 8 marca przyjaciel Macieja Trzcinińskiego - Aleksander Andrzejewski, który wspominał, że spotkali się na praktykach robotniczych, a dokumentację archeologiczną robiło się pastelami i u Maćka to była zawsze artystyczna robota. - Maciek jest skromny - mówił. - Zawsze siedział z tyłu, nawet jak był szefem na badaniach. Ale widać, że teraz dał się wyciągnąć. I to jest bardzo fajne...

To nie rysunek

Gratulował też dr Krzysztof Walenta, który z Maciejem Trzcinińskim zjadł beczkę soli w trakcie licznych badań archeologicznych. - W czasie pracy nie zauważyłem jego zdolności - opowiadał. - Ale jak w stacji archeologicznej w Białych Błotach zobaczyłem to, co robi, to doszło do mnie, że to nie są zwykłe rysunki. Bo jest tu poważna refleksja o świecie. Są tu i święte głowy, i drogi prowadzące do świętych miejsc, mamy portrety, ładne, ale lekko wykrzywione, tak jak to bywa w życiu...

Kreskę Trzcinińskiego i operowanie przez niego pastelami chwaliła dyrektorka muzeum Barbara Zagórska. - W tych pracach widać taki trochę eksperyment - stwierdziła. -

Artysta szuka kredki, planu, odważnie deformuje, bada, jak daleko może się posunąć.

Kartony i pastele w prezencie

Co nieco z artystycznej kuchni zdradziła też żona Macieja Trzcinińskiego - Krystyna. Otóż już na studiach zauważyła talent przyszłego męża, bo już wtedy coś tam szkicował. Ale przed dwoma laty dostał w prezencie od córki kartony i pastele i zabrał się do roboty. W tym czasie powstało ok. tysiąc rysunków. 700 z nich dostał do przejrzania Adam Piechowski, który aranżował wystawę, wybrał 250. Sam Trzciniński nie był skory do tego, by coś więcej o swojej twórczości powiedzieć. Wyraźnie był poruszony całym zamieszczeniem i trochę nim zakłopotany. Pewnie wolałby usiąść gdzieś z boku... Czy będzie dalej rysował? Czy zmieni technikę i tematykę swoich obrazków? Rozkłada ręce i nie wie... - Mnie to szybko nuży - mówi. - Pewnie będę szukał czegoś innego...

Ale w każdym razie teraz warto popatrzeć. Kurza Stopa zaprasza.

Tekst i fot. Maria Eichler

Z lewej Aleksander Andrzejewski, który opowiada o swoim zdolnym koleźce Macieju Trzcinińskim (obok)

**Dbalność o komfort i bezpieczeństwo klientów
naszą domeną!**

Gwarancja
krótkiego przejazdu
sprawdzonymi trasami
bez przesiadek.

-> z adresu pod adres
-> konkurencyjne ceny
-> karty stałego klienta

Nie zapominamy
o pasażerach.
RUSZAJ Z NAMI!

chojnickibus@gmail.com

Znajdź nas na
facebooku

TOMIcars
BEZPIECZNIE I KOMFORTOWO
CHOJNICE

tel. +48 889 306 696

PRZEWÓZ OSÓB I PACZEK

Wyjazdy z Polski:

Wtorek, Czwartek, Niedziela

Powroty do Polski:

Środa, Piątek, Poniedziałek

Zabieramy osoby z:

- Kujawsko-Pomorskie - Pomorskie
- Zachodnio-Pomorskie
- Północne i Centralne Niemcy
- Holandia - Belgia - Luksemburg

Feeria wyobraźni Jakuba Kornhausera

Chyba lubi Chojnice, bo był u nas po raz trzeci. I zapowiada, że to nie koniec. Poeta, wykładowca, amator roweru i krzyżówek to u nas promował prapremierowo swój najnowszy tomik.

Najpierw jednak w II LO miał lekcję w ramach cyklu zajęć z „Tygodnikiem Powszechnym”, gdzie zachęcał do czytania poezji współczesnej i na przykładzie wierszy Białośzowskiego, Szymborskiej, Bursy, Świetlickiego i Zadury pokazywał, że nie musi być ona na koturnie i wysokim „c”, że bywa zwyczajna, mówiona, podsłuchana, wykorzystuje pospolite i czasami nie do końca poprawne słowa, a przy tym trafia do czytelnika.

Debiut z gwoździem

Jakub jest synem Juliana Kornhausera, wybitnego polskiego poety, który razem z Adamem Zagajewskim w słynnym tomie szkiców krytycznoliterackich „Świat nie przedstawiony” zapowiadał kres starego sposobu opisywania rzeczywistości. Teraz pewnie tata jest dumny z syna, który choć poetą nie chciał być, to jednak nim został... Jak śmieje się Kornhauser junior, pierwszy jego tomik, popelniony w wieku 6 lat, nosił tytuł „Gwóźdź i śruba” i został napisany na maszynie do pisania marki Consul. Ale w liceum Jakub wierszy nie pisał, specjalizował się w pływaniu grzbietem, a jego koleżankami w sportowej szkole były

Otylia Jędrzejczak i Agnieszka Radwańska. Wrócił do wierszy na studiach, konkretnie w autobusie Ikarus. Od ręki machnął 40 wierszy. W 2007 r. wydał pierwszy tomik, w 2015 r. za „Drożdżownię” dostał Nagrodę im. Wisławy Szymborskiej, a teraz ukazał się zbiór „Dzień więc dni w ścianie”.

Czysty surrealizm

O nim właśnie 29 marca rozmawiano w Muzeum Janusza Trzebiatowskiego – swobodne i pełne żartów spotkanie poprowadził Marcin Szopiński, polonista z II LO. *Będziecie Państwo mieli uciechę, przedzierając się przez ten gąszcz wyobraźni Kornhausera, jeśli sięgniecie po „Dzień więc dni w ścianie”. Bo to czysty surrealizm, zabawa słowem i ekspresja takiej wolności, o jakiej można tylko marzyć. – Każdy ma chęć napisać coś dziwnego – śmiał się Kornhauser. – A ja chcę – tak jak surrealiści – wytraćać z równowagi, z utartych nawyków, zaciekać, sprawiać niespodzianki.*

Pytaliśmy o kuchnię takiego pisania. Nie, nie bierze żadnych dopalaczy, pije tylko zieloną herbatę, a wenę twórczą wspomaga krzyżówkowa pasja, którą zawdzięcza rodzinie. Pewnie odziedziczył po nich coś więcej – ujmującą bezpośredniość w kontaktach. Ci, którzy byli w baszcie na Sukienników, na pewno potwierdzą.

Tekst i fot. Maria Eichler

Jakub Kornhauser w Muzeum Janusza Trzebiatowskiego

Łucja Gocek patrzy przez franke na świat

„Szerszy widnokrąg” to tytuł nowego tomiku znanej chojnickiej poetki Łucji Gocek. Jego promocja zgromadziła 29 marca w czytelni liczne grono miłośników twórczości pisarki. Nie zawiedli się.

Łucja Gocek wyznała, że stypendium burmistrza Chojnic pozwoliło jej wyjąć z szuflady wciąż pisane wiersze. Uporządkować je i wybrać najlepsze. Podzieliła całość na cykle – powrót do korzeni, wiersze egzystencjalne, autoironiczne, sarkastyczne i satyryczne oraz haiku.

Powrót do korzeni

Pierwotnie myślała opatrzyć tomik innym tytułem, ale gdy był już prawie gotowy, napisała wiersz, który wyrócił jej koncepcję do góry nogami, i zdecydowała się na „Szerszy widnokrąg”. Wyznała, że chciała pokazać spektrum swojej twórczości, bo tomik miał być jej ostatnim...Ale pod koniec spotkania już chyba nie była tak pewna, że odłoży pióro...

Im jest starsza, tym chętniej wraca do wspomnień z przeszłości, do czasów dzieciństwa, ludzi ze stron, gdzie się urodziła. Mimo że nie było wtedy sielsko i anielsko, to jednak teraz wraca do tamtych czasów z rozrzewnieniem. I być może napisze coś o dziejach swojej rodziny. Prozą.

Coś tam zgrzyta

A zaczęła jako nastolatka i już w wieku 16 lat otrzymała pierwszą nagrodę za wiersz. W jej pisaniu przerwę spowodowało życie osobiste – założenie rodziny, urodziny córki, praca. Gdy jej Ania trochę podrosła, było więcej spokoju i czasu na pisanie. Ale po drodze zmienił się świat wokół niej. Zmieniła się literatura i wiersze. – W poezji też są tendencje, tak jak w modzie – żartowała wielokrotnie nagradzana autorka wierszy i jurorka konkursów. – Nie można non stop pisać jak Mickiewicz, stosować takie figury jak Norwid.

Teraz Łucji Gocek pisze się trudniej niż wtedy, gdy miała naście lat. Bo wtedy było tylko natchnienie, a teraz jest praca nad tekstem. – *Ja wiem, że coś mi tam w wierszu zgrzyta, ale trudno się samemu wyrzucić i zmieniać coś w tekście – tłumaczyła. – Lepiej zawsze w cudzym.*

O tym, że jej wiersze są warte przeczytania, można się było przekonać podczas promocji tomiku, bo czytały je sama autorka i jej przyjaciółki Ada Połom i Bernadeta Korzeniewska. Potem były gratulacje, uściski, kwiaty i mnóstwo dedykacji w tomiku, który można było wziąć ze sobą.

A Łucja Gocek już 11 kwietnia będzie miała swój autorski wieczór w Bydgoszczy.

Tekst i fot. Maria Eichler

Łucja Gocek czyta wiersze z nowego tomiku

Reklama

**BANK SPÓŁDZIELCZY
W CHOJNICACH**
ul. Kościuszki 23 • 89-600 Chojnice

Chojnice: ul. Kościuszki 23 • tel. 52 396 52 60
ul. Modra 4 • tel. 52 334 06 33

kredyty

3,95%

Przykład reprezentatywny dla wariantu 5.070 zł na 12 miesięcy. Informacje zostały podane na podstawie reprezentatywnego przykładu z dn. 16.04.2018 r.

• Całkowita kwota kredytu (bez kredytowanych kosztów 5.070 zł) • Liczba rat: 12 - tj. 11 rat po 431,64 i ostatnia wyrównująca rata w kwocie 431,66 zł

• Oprocentowanie stałe: 3,95% • RRSO 16,74% • Całkowita kwota do zapłaty 5.483,90 zł • Całkowity koszt kredytu 413,90 zł (prowizja: 304,20 zł, odsetki: 109,70 zł).

Ostateczne warunki kredytowania zależą od wiarygodności kredytowej Klienta oraz wyboru daty wypłaty i daty płatności pierwszej raty kredytu.

25-lecie bazyliki mniejszej. Licznik bije dalej

Rozmowa z ks. proboszczem Jackiem Dawidowskim, który zawiaduje bazyliką mniejszą

- Jubileusz 25-lecia bazyliki to szereg wydarzeń i akcji. Które, zdaniem ks. proboszcza, najbardziej zostaną w pamięci?

- Jubileusz był już przed jubileuszem. Tak mogę chyba powiedzieć, ponieważ bardzo wiele osób zaangażowało się w to dzieło przed 11 marca 2018 r. Również Pani. Pragnę już na początku naszej rozmowy wszystkim zaangażowanym w organizację jubileuszu złożyć serdeczne Bóg zapłać. Wykonali dobrą robotę na Bożą chwałę. Dziękuję oczywiście wszystkim korzystającym z daru jubileuszu. Bądźcie pozdrowieni i jesteście mile widziani zawsze, również za 25 lat na kolejnym jubileuszu - w tym samym zdrowiu, humorze, obojętnie gdzie będziecie przebywali. Śp. ks. biskup Jan Szlaga często przypominał, iż prawdziwy jubileusz to 50 lat, inne to namiastki. A więc wszystko przed nowym pokoleniem... Przed jubileuszem zrobiliśmy plakat z programem. Okazało się po czasie, że wydarzeń było więcej. Na chwilę obecną trudno powiedzieć, co najbardziej zostało w pamięci. Są obecnie jeszcze świeże emocje, była troska, czy wszystko „zagra”. Czy instalacja wytrzyma, czy będą ludzie, bezpieczeństwo i inne ludzkie czynniki. Po czasie o tym się zapomni, tak jak matka o bólach rodzenia i zostanie to, co dobre.

- Jakie wyzwania stoją obecnie przed chojnicką bazyliką?

- Przed bazyliką jako budowlą? Nasz skarb narodowy, kulturowy, miejski, dziedzictwo narodowe w jak najlepszym stanie przekazać przyszłym pokoleniom.

- Kościół został odnowiony, ale parafianie narzekają, że w środku się sypie... Mówią, że jest brudno i że zimno... Na dodatek podobno grasują w nim korniki... Jakie prace należałoby wykonać w pierwszej kolejności i czy są na nie fundusze?

- Jestem bardzo zadowolony z podjętych w przeszłości prac. Doprowadziły do stopniowego - nie gwałtownego osuszenia bazyliki. Rozpocznaliśmy od zmiany dachu, rur spustowych, zdjęcia w prezbiterium marmurów, obniżenia terenu w niektórych miejscach (ok. 1 metr). Nowego ukształtowania terenu, jak i drenażu francuskiego, którego działanie możemy modelować. Zrobiliśmy renowację

murów zewnętrznych, witraży. Bardzo dziękuję za wspólne działanie. Bóg zapłać. Był to duży wysiłek, również finansowy. Tak, sypią się tynki. Wygląda to „słabo”. Jest to jednak skutek osuszenia. Oczekiwany...

Puszczek domowy niszczył ławki - teraz „siedzi” w organach i je niszczy skutecznie każdego dnia. To straszne. Aby z nim realnie powalczyć, trzeba mieć ponad 50 tys. zł i odpowiednią temperaturę. A tu co chwilę awaria prądu, kolejny przedłużacz, zastępczy przewód do nagłośnienia, itd.... Kiedys chciano farę rozebrać, bo zagrażała bezpieczeństwu. Ale się nie „udało”. Jestem i teraz dobrej myśli. Z Bożą i ludzką pomocą wszystko jest możliwe. Mieszkańcy naszego miasta mają wielkie serca i kochają bazylikę. Korzystając z okazji, dziękuję za skuteczne wsparcie renowacji kościoła gimnazjalnego. Bóg zapłać.

- Czy dla księdza praca w bazylice mniejszej jest wyróżnieniem, czy utrapieniem? To drugie np. z powodów problemów z utrzymaniem tak ogromnego i tak wiekowego kościoła...

- Cieszę się, że dane mi jest posługiwać w naszej bazylice. Niech Bóg będzie uwielbiony. Dziękuję za jubileusz i wiele innych spraw. Przed nami 100-lecie Lutni, zjazd Kaszubów i kolejne wydarzenia. Nadchodzą święta powstania z martwych Pana Jezusa. Niech te chwile wspólnie przeżyte pomnożą Bożą radość w naszych sercach. Życzę wszystkim czytelnikom już teraz wszelkiego DOBRA od Zmartwychwstałego Pana. Bądźcie pozdrowieni. Radujcie się w Panu.

Rozmawiała Maria Eichler

Kultura nie jest od macochy. Czyli o stypendiach w powiecie

Czy twórcy kultury w powiecie chojnickim będą mogli dostawać stypendia, by mieć fundusze na swoje dzieła? Jest taki pomysł. Niewykluczone, że znajdzie akceptację zarządu powiatu chojnickiego.

Na ostatniej sesji powiatowej wniosek w tej sprawie złożył Jacek Klajna, który szeptuje komisji kultury. Jak go tłumaczy? - *Dla mnie jest nie do pojęcia, że rozdajemy pieniądze w ramach stypendiów utalentowanym sportowcom, ale zupełnie nie dostrzegamy takiej potrzeby, gdy idzie o kulturę* - mówi. - *Bardzo dobry przykład dały Chojnice, które mają stypendia kulturalne, ale inne gminy albo się do tego nie kwapią, albo nie mają na to środków. Powiat mógłby w tej sytuacji dostrzec tę sferę w swoich wydatkach.*

Zapytaliśmy starostę chojnickiego Marka Szczepańskiego, czy taki wniosek ma jego zdaniem szansę na finansowanie.

Najpierw burza mózgów

- *Nie wiem - brzmi odpowiedź. - Musimy go na zarządzie przeanalizować. Zastanowić się, czy nas stać, na ile nas stać i jakie przyjąć zasady przydzielania tych stypendiów.*

Starosta podkreśla, że problem dotyczy dorosłych twórców, bo jeśli chodzi o młodych, to uchwała stypendialna nie wyklucza ich z możliwości otrzymania stypendium. Dodaje, że na pewno powiat nie będzie wyręczał gmin, które mogą uchwalić własne zasady przydziału takich stypendiów. No może jedynie Konarzynom byłoby trudno taki fundusz wydzielić, ale Brusy i Czersk na pewno

dałyby radę. - *Widziałbym rolę powiatu jako partnera, który uzupełnia to, co dzieje się w samorządach gminnych* - kwituje Szczepański.

Jednocześnie starosta zaznacza, że zdaje sobie sprawę, że artystów i ludzi kultury warto i trzeba wspierać. I nie ma nic przeciwko temu wnioskowi. Ale trzeba przyrzeć się możliwościom. - *Będzie burza mózgów na zarządzie i podejmiemy decyzję* - mówi.

Podkreśla, że łatwo nie będzie, bo jest też społeczne oczekiwanie, by więcej pieniędzy przeznaczyć na granty dla organizacji pozarządowych, a na wszystko może nie starczyć.

To kosztuje

Ktoś może zapytać, po co artystom pieniądze? Przecież wystarczy im talent i natychnienie... Ale sztuka, choć może się nam to nie podobać, kosztuje. By wydać tomik wierszy, trzeba mieć kilka tysięcy złotych. By namalować obraz, trzeba kupić sztalugi, płótno i farby - nie są to grosze. By śpiewać i grać, trzeba się szkolić, brać udział w warsztatach, często w odległych ośrodkach. To samo z tańcem. A dochodzą jeszcze koszty strojów... I tak można by wymieniać każdą z dziedzin. Żadna nie obejdzie się bez finansowego wkładu. Nie wszyscy twórcy są krezusami, którym takie wydatki przychodzą bez trudu. Ba, rzadko który z nich może się pochwalić bogato wypchaną sakiewką... Jeśli chcemy chwalić się artystami, musimy im pomagać!

Maria Eichler

PUB KOLEJARZ

Chojnice, Lichnowska 1, tel. 696637142

Organizujemy imprezy okolicznościowe

- urodziny
- imieniny
- polterabend
- spotkania koleżeńskie

Transmisje sportowe !!!

U NAS MIŁO SPĘDZISZ CZAS

**1/2 LITRA PIWA ZAWIERA 25 GRAMÓW CZYSTEGO ALKOHOLU ETYLOWEGO
SPRZEDAŻ ALKOHOLU OSOBOM DO LAT 18 JEST PRZESTĘPSTWEM**

SKLEP Z % „ŹRÓDEŁKO”

Szeroki wybór, promocje

ZAPRASZAMY !!!

Dworcowa 26/6 Chojnice

Szkicowanie podczas pierwszych warsztatów ilustratorskich

W Wypożyczalni i Czytelni dla Dzieci w środę 6 marca 2019 roku rozpoczął się cykl warsztatów ilustratorskich organizowanych przez Urząd Miejski w Chojnicach i Miejską Bibliotekę Publiczną w Chojnicach.

Uczestników, którzy zapisali się na zajęcia, oraz prowadzącą Martynę Jażdżejewską przywitani przedstawiciele organizatorów: bibliotekarka Wioletta Karpiak, dyrektor MBP Anna Lipińska i Przemysław Zientkowski z chojnickiego Urzędu Miejskiego.

– Warsztaty są pokłosiem książki Grzegorza Szlangi, do której pani Martyna wykonała ilustracje. Gdy je zobaczyłem, wpadłem na pomysł zorganizowania tych właśnie zajęć – mówił Przemysław Zientkowski. Podkreślił, że spotkania odbywają się w ramach projektu „Chojnice – Samorząd Przyjazny Dzieciom”. Następnie głos zabrała prowadząca warsztaty. Najpierw opowiedziała kilka słów o sobie i swojej pasji, którą realizuje od 15 lat, natomiast od 6 lat rysowanie stało się także jej pracą.

– Mam nadzieję, że trochę Was zarazę tą pasją – powiedziała Martyna Jażdżejewska, a następnie pokazała ilustracje, które sama wykonała.

Podczas pierwszych zajęć uczestnicy poznali podstawy ilustracji, a w szczególności dowiedzieli się więcej o szkicowaniu postaci przy wykorzystaniu prostych kształtów. Prowadząca pokazała, w jaki sposób malując koło, kwadrat czy trójkąt, może powstać postać.

– Dzięki kształtom można stworzyć szkic, który potem trzeba będzie wykończyć – mówiła Martyna. Narysowała dwie postacie – siebie i ludzika, którego przyniosła. Następnie każdy miał naszkicować prowadzącą. Ilustratorka wielokrotnie podkreślała, że szkic może być niechlujny, gdyż dopiero wykańczając rysunek, mocniej podkreślamy ostateczne linie. Dodała również, że warto mieć przy sobie szkicownik, w którym ćwiczy się swoją kreskę, by nabrać wprawy. – Warto szkicować najprostsze rzeczy po kilka razy – podsumowała.

Na następnych zajęciach dzieci, wykorzystując wiedzę zdobytą w czasie pierwszego spotkania, będą tworzyć komiks.

Tekst i foto: MBP w Chojnicach

Spotkanie Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego

Zebrań chojnickiego oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego odbyło się we wtorek 12 marca 2019 w Czytelni Miejskiej Biblioteki Publicznej. Poza rozmową o sprawach wewnętrznych organizacji, jej członkowie dowiedzieli się kilku informacji o poecie Janie Trepczyku.

Janina Kosiedowska, prezes Zrzeszenia przywitała wszystkich członków i na wstępie pogratulowała osiągnięć, które zdobyli niektórzy z nich. W Dokonaniach Roku 2018 uhonorowane zostały Maria Eichler i Renata Wróblewska, natomiast Kazimierz Jaruszewski otrzymał Skrę Ormuzdową, nagrodę przyznaną przez kolegium redakcyjne miesięcznika „Pomerania”. Prezes poinformowała, że rok 2019 jest w Zrzeszeniu Kaszubsko-Pomorskim Rokiem Jana Trepczyka. W związku z tym uczestnicy spotkania oglądali prezentację multimedialną o jego życiu i twórczości oraz mini wystawę książek z utworami Trepczyka i artykułów o nim, które znajdują się w Pracowni Dokumentacji Regionalnej. Członkowie organizacji wysłuchali kilku pieśni autorstwa tego kaszubskiego twórcy, w wykonaniu zespołu Kaszëbe oraz wiersza, który zadeklamowała Aleksandra Otta.

Po tym wstępie kilka słów o Trepczyku opowiedział Kazimierz Ostrowski, który nie raz miał okazję go spotkać. Jak mówił, w poezji patrona roku dominują trzy główne motywy: historia, dzięki której chciał budować tożsamość kaszubską; mowa kaszubska, by m.in. twórcą neologizmów i ziemia kaszubska, w swoich tekstach opiewał piękno naszego krajobrazu. Kazimierz Ostrowski podkreślił również, że Trepczyk był nie tylko poetą, ale także kompozytorem, pieśniarzem oraz leksykografem. Był on twórcą słownika polsko-kaszubskiego, który zawiera 60 tysięcy słów.

W dalszej części zebrania członkowie dyskutowali o sprawach wewnętrznych organizacji, a że było to zebranie walne, podsumowujące ubiegły rok, nie zabrakło sprawozdań merytorycznego, finansowego i komisji rewizyjnej. Wręczono także legitymację nowemu członkowi. Prezes Janina Kosiedowska dziękowała też wszystkim instytucjom, z którymi współpracuje ZKP, w tym Miejskiej Bibliotece Publicznej w Chojnicach oraz wszystkim członkom za ich aktywność.

Tekst i foto: MBP w Chojnicach

➤ Kamienie dekoracyjne

➤ Kora, ziemia ogrodowa

➤ NAJTAŃSZA Kostka brukowa

➤ Obrzeża ekobord

www.TRANSMARchojnice.eu

CHOJNICE

ul. Ludowa 28

TRANSMAR

52 397 12 51

SZANOWNI MIESZKAŃCY, DRODZY GOŚCIE!

*Wielkanoc to czas otuchy i nadziei.
Czas odrodzenia się wiary w siłę Chrystusa
i drugiego człowieka.*

*W radosnym oczekiwaniu na nadchodzące
odrodzenie, pragniemy złożyć serdeczne życzenia
spokojnych Świąt Wielkanocnych,
przepętnionych ciepłem rodzinnych spotkań,
 optymizmu i wiary w każdy dzień.*

Przewodniczący Rady Miejskiej   Burmistrz Chojnic

Antoni Szlanga

Arseniusz Finster

Drodzy Mieszkańcy Powiatu Chojnickiego
Z okazji Świąt Wielkanocnych

**życzymy Wam miłości, która jest ważniejsza od wszelkich dóbr.
Zdrowia, które pozwala przetrwać najgorsze. Pracy, która pomaga żyć.
Uśmiechów bliskich i nieznajomych, które pozwalają lżej oddychać
i szczęścia, które niejednokrotnie ocala nam życie.**

Przewodniczący Rady
Powiatu Chojnickiego
Robert Skórczewski

Starosta Chojnicki
Marek Szczepański

JARMARK WIELKANOCNY 2019

CHOJNICE - STARY RYNEK

13 KWIECIEŃ (SOBOTA) GODZ. 9.00 - 17.00

**KONKURS NA NAJSMACZNIEJSZĄ
POTRAWĘ WIELKANOCNĄ**

- w roli głównej RYBA

**STOISKA Z POTRAWAMI, OZDOBAMI
I UPOMINKAMI ŚWIĄTECZNYMI.**

ORGANIZATOR: Promocja Regionu Chojnickiego Sp. z o.o.

Łączy nas Karol

To było prawdziwe piłkarskie święto w Chojnicach! Blisko 300 zawodników, 29 drużyn, wspaniałe bramki, wielkie emocje i szczytny cel – tak w skrócie można scharakteryzować VIII Memoriał Karola Cwiklińskiego.

Rozgrywki rozpoczęły się w sobotę, 2 marca. Zawodnicy rywalizowali w siedmiu grupach na dwóch halach. Bezpośredni awans do fazy pucharowej uzyskało 14 drużyn. W Zespole Szkół padło aż 154 goli, z kolei w hali OSiR – 103. Drugi dzień rozgrywek rozpoczął się od baraży. 8 drużyn walczyło o dwa miejsca premiowane awansem do 1/8 finału. Ostatecznie ta sztuka udało się zespołom: Joga Bonito i GCZ Team. Faza pucharowa od początku przyniosła wielkie emocje. W każdym meczu zawodnicy dawali z siebie wszystko. Zwycięstwo dawało awans dalej, porażka oznaczała pożegnanie z turniejem. W ćwierćfinale zameldowały się następujące ekipy: Osiedle Kolejowe, Auto Naprawa Czarnecki, GCZ Team, Suma, Błyskawica Gutowiec, 100% Tuchola, Tiki Taka i KamasEffect. W ćwierćfinałach wygrywały drużyny, które popełniły mniej błędów od swojego przeciwnika.

Przed półfinałami na parkiecie zaprezentował się zespół artystyczny Studio Move Your Body z Chojnic pod kierunkiem Wioletty Polakowskiej. Dzieci w wieku od 7 do 13 lat zaprezentowały w sumie trzy układy taneczno-akrobacyjne, które zostały nagrodzone gromkimi brawami. Oprócz występów w przerwie między meczami odbył się konkurs strzelecki dla dzieci. Po tych atrakcjach wróciliśmy na boisko. O ile wcześniejsze mecze były bardzo wyrównane o tyle półfinały przyniosły mniejsze emocje.

Przed meczem o 3 miejsce oraz wielkim finałem miała miejsce bardzo emocjonująca licytacja, z której dochód był przeznaczony dla chojniczanie Mateusza Bronki, zmagającego się od urodzenia z dziecięcym porażeniem mózgowym. Najwięcej trzeba było zapłacić za koszulkę Arkadiusza Recy, zawodnika Atalanty Bergamo. Została sprzedana za 1200 zł. Na drugim miejscu piłka z podpisami drużyny Lechii Gdańsk (600 zł), a na trzecim koszulka Chojniczanki Chojnice z podpisami zawodników (300 zł). We wszystkich trzech przypadkach nabywcami okazali się zawodnicy drużyny Suma. Łącznie dla Mateusza udało się zebrać ponad 2,5 tys. - *Chciałbym Wam wszystkim bardzo serdecznie podziękować za okazane serce. Jestem bardzo wdzięczny i wzruszony. To dla mnie ogromny prezent. Nie spodziewałem się. Niech Wam Pan Bóg błogosławi – powiedział po zakończonej licytacji Mateusz, który przez dwa dni był obecny w hali OSiR.*

Dodatkowo licytowaliśmy także na rzecz Polaków mieszkających na Wileńszczyźnie. Udało się zebrać prawie 500 zł. Za tę kwotę została zakupiona żywność długoterminowa oraz artykuły chemiczne. W tym miejscu jako organizatorzy pragniemy podziękować Stowarzyszeniu Fanatycy z Grodu Tura za przeprowadzenie zbiórki podczas naszego Memoriału oraz wszystkim, którzy tę zbiórkę wsparli!

Jeśli chodzi o wynik sportowy to brązowy medal zdobyła drużyna Sumy, która w meczu z GCZ Team dosłownie wyszarpała zwycięstwo w ostatnich sekundach meczu, dzięki bramce na 3:3. W rzutach karnych podłamani GCZ Team przegrał 2:3. W wielkim finale szybko dwubramkowe prowadzenie objęli zawodnicy z Tucholi, ale później do głosu doszli chojniczanie reprezentujący ekipę KamasEffect i wygrali 6:2. To pierwsze zwycięstwo tej drużyny w całej historii Memoriału. Dotychczas czterokrotnie wygrywała ekipa Osiedla Kolejowego, a po jednym razie Meteor Silno,

Błyskawica Gutowiec i Dachy Szopińscy.

Zwycięski skład drużyny KamasEffect: Kamil Rybacki, Jakub Prondziński, Dawid Schulz, Jakub Jędrzejewski, Marcin Modrzejewski, Mateusz Frymark, Mateusz Kerszk, Patryk Drewek, Tomasz Pestka, Łukasz Grabowski.

powiedziała mama ś.p. Karola Cwiklińskiego, Ewa, która razem z mężem Jarosławem, uczestniczy od samego początku istnienia Memoriału, czyli od 2011 roku.

Turniej Karola Cwiklińskiego swoją wyjątkowością co roku przyciąga co raz więcej ludzi. Nic dziwnego bo taki

Nagrody indywidualne:

- Najlepszy zawodnik: Mirosław Ostrowski (100 % Tuchola),
- Król strzelców: Patryk Drewek – 20 bramek (KamasEffect),
- Najlepszy bramkarz: Michał Gwozdowicz (GCZ Team),
- Najmłodszy bramkarz: Daniel Landowski, rocznik 2002 (Auto Naprawa Czarnecki),
- Najmłodszy zawodnik: Mikołaj Tobolewski, rocznik 2004 (Bukmacherzy),
- Najładniejsza bramka: Sylwester Narloch (Auto Naprawa Czarnecki),
- Najszybsza bramka: Patryk Drewek, 5 sekunda (KamasEffect),
- Zwycięzca punktacji kanadyjskiej: Krzysztof Szawarniak (GCZ Team),
- Najlepszy asystent: Dawid Schulz, 9 asyst (KamasEffect),
- Drużyna Fair Play: OSB Banda,
- Nagroda specjalna Marka Szanka: Daniel Kępa i Michał Urbaniak (Suma).

Dodatkowo po zakończeniu finału zostały rozlosowane nagrody dla zawodników i kibiców, którzy zarejestrowali się w systemie Łączy nas piłka. Szczęśliwcami okazali się: Mateusz Miłoch (FC Bobry), Marcin Kurs (Tiki Taka), Damian Rybacki (100% Tuchola), Paweł Jagoda (Bukmacherzy) i Dawid Schulz (KamasEffect). Wśród kibiców: Marek Szmagliński i Mateusz Bronka

- „Na pierwszych turniejach na trybunach były dziewczyny. I to wasze dziewczyny, najczęściej. A dziś już są dzieci. I to większe i mniejsze. I to cieszy. To znaczy, że taki turniej ma sens. I to hasło PZPN-u „Łączy nas piłka” jest naprawdę trafione w dziesiątkę.” – na zakończenie całego turnieju

właśnie był za życia Karol – wyjątkowy. Potrafił gromadzić wokół siebie kolegów grając z nimi w piłkę nożną. Zawsze, gdy miał jakieś pieniądze, inwestował je w buty sportowe, rękawice, strój bramkarski. Dzisiaj miałby 27 lat. Kto wie jak rozwinęłaby się jego piłkarska kariera? Mierzył wysoko, marzył o byciu świetnej klasy bramkarzem. Kiedy dołączył do juniorskiej drużyny Red Devils był podekscytowany. Niestety jego przygoda z tym klubem nie trwała zbyt długo. 9 lipca 2008 roku, jadąc rowerem, został potrącony przez nadjeżdżający samochód w Angowicach koło Chojnic. Nie miał szans na przeżycie. Siła uderzenia była zbyt duża. Zginął na miejscu. Rodzina, przyjaciele, koledzy i koleżanki pogrzeżyli się w żałobie. Oto z dnia na dzień zabrano nam Karola. Nie mogliśmy się z tym pogodzić. Na pogrzebie było mnóstwo ludzi. Nikt nie potrafił znaleźć odpowiednich słów. Dziś po upływie ponad 10 lat od tamtego wydarzenia widzimy, że On nadal jest z nami w głównej mierze dzięki Turniejowi.

Składamy wielkie podziękowania wszystkim, którzy przyczyniają się do tego, że taki turniej może się w Chojnicach odbywać. Bez Państwa pomocy byłoby to niemożliwe. Pracy przy organizacji tego wydarzenia jest wiele, ale widzimy, że warto! Mamy nadzieję, że również w przyszłym roku będziemy mogli się spotkać już na IX edycji. Jesteśmy przekonani, że nad wszystkim z Góry czuwa Karol, który na pewno się do nas uśmiecha.

Jeżeli ktoś chciałby pomóc w organizacji przyszłorocznej edycji turnieju, prosimy o kontakt. Damian Szmagliński, Jeremiasz Grela, Krystian Kaźmierczak – organizatorzy

„Ci, których kochamy, nie umierają nigdy, bo miłość to nieśmiertelność”.

Damian Szmagliński

Petnych radości i spokoju Świąt Wielkiej Nocy oraz wiele pomyślności i wszelkich sukcesów

Życzą Państwu

Pracownicy, Zarząd i Rada Nadzorcza
 ZGM Sp. z o.o. Chojnice

Statua Wolności i Lennon w Dyktandzie o Pióro Filomatów

20 marca w auli LO im. Filomatów Chojnickich odbyła się czwarta edycja międzyszkolnego konkursu ortograficznego języka angielskiego „Dyktando o Pióro Filomatów”. W zmaganiach wystartowało 25 uczestników - 11 uczniów klas pierwszych liceów, 4 uczniów klas trzecich gimnazjów oraz 10 uczniów klas ósmych szkół podstawowych.

Pierwszą część konkursu stanowiło napisanie dwóch usłyszanych tekstów. W tym roku uczniowie napisali angielski tekst o jednym z amerykańskich symboli „The Statue of Liberty”. Drugi tekst tematycznie był związany z pierwszym fragmentem dyktanda. Uczniowie uzupełnili tekst usłyszanej bardzo znanej piosenki skomponowanej w ubiegłym wieku (!) przez Johna Lennona, legendarnego członka zespołu rockowego The Beatles. Jego piosenka - ikona „Imagine” do dziś jest modlitwą nawołującą o pokój i wolność.

W czasie pierwszej przerwy w oczekiwaniu na wyniki pierwszej rundy uczennice klasy I przygotowały ortograficzne atrakcje. Były nimi zabawy słowne z anagramami, homofonami i najczęściej popełnianymi błędami ortograficznymi w języku angielskim. Wiktoria Zblewska oraz Natalia Stoltman stwierdziły, że publiczność i uczestnicy dobrze się bawili. Uczniowie mieli również okazję obejrzeć historyczne nagrania z angielskiej i amerykańskiej wersji konkursów literowania „Spelling Bee”.

Jazz przed nagrodami

Po ogłoszeniu wyniku pierwszego etapu 7 finalistów zakwalifikowało się do drugiej tury. Tym razem zawodnicy mieli za zadanie przeliterować wyrazy w języku angielskim, których trudność wzrastała z każdą rundą. W oczekiwaniu na wyniki po drugiej rundzie widzowie i zawodnicy mieli okazję podziwiać uzdolnionych filomatów w bogatym programie artystycznym: tanecznym i piosenkarckim. Julia Lepak, Wiktoria Żmudzka i Niko-

dem Czajkowski pięknie zaśpiewali piosenki angielskie i amerykańskie, akompaniując sobie na fortepianie i gitarze. Weronika Rakowska razem z Pawłem Kiedrowskim wykonali nowoczesny taniec, popisując się wyomni nowoczesnym tańcem, popisując się wyomni nowoczesnym tańcem. Natomiast Maksymilian Wilk świetnie zaprezentował się, grając na saksofonie kawałki amerykańskiego jazzu.

Zwycięzcy

Jury w składzie: Iwona Dampc z Gimnazjum nr 1 w Chojnicach, Grażyna Kuligowska oraz Ewa Steinke z Zespołu Szkół w Chojnicach, nauczycielki języka angielskiego zdecydowały o przyznaniu głównych nagród. Trzecie miejsce zajęła Agata Warsińska z Gimnazjum nr 2 w Chojnicach. Drugie miejsce przyznano Julii Czapiewskiej z LO im. Filomatów Chojnickich w Chojnicach. Nagrody i dyplomy dla nich zostały wręczone przez Olgierda Buchwalda, wicedyrektora Zespołu Szkół w Chojnicach.

Wygrał uczeń Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 3 w Chojnicach, Piotr Drobniński i to właśnie on otrzymał tytuł I Mistrza Ortografii Angielskiej. Gratulujemy! Krzysztof Bigus, prezes Towarzystwa Przyjaciół LO im. Filomatów Chojnickich pogratulował zwycięzcy i wręczył pióro ufundowane przez Towarzystwo.

Wszyscy uczestnicy konkursu, jak i ich nauczyciele otrzymali dyplomy z rąk Grażyny Kuligowskiej. Nagrody książkowe dla trójki zwycięzców zostały ufundowane przez wydawnictwa edukacyjne Macmillan i Pearson, osoby prywatne, a torby z logo konkursu przez firmę Topcar z Chojnic. Prowadzące konkurs Julia Sokal i Aleksandra Karasiewicz, filomatki z kl. II b podziękowały fundatorom. Zakończyły konkurs, zapraszając wszystkich do pamiątkowego zdjęcia i do wzięcia udziału w następnej edycji konkursu.

Do zobaczenia za rok!

Ewa Steinke
Fot. Magda Ejsmont

Światowy Dzień Zespołu Downa – dzień kolorowej skarpetki w SP 1

21 marca to nie tylko pierwszy dzień wiosny. Jest to również Światowy Dzień Zespołu Downa. Święto zostało ustanowione w 2005 roku z inicjatywy Europejskiego Stowarzyszenia Zespołu Downa. Data obchodów nie jest przypadkowa – dzień 21 marca patronuje rozpoczynającej się wiosnie i narodzinom ludzi niezwykłych, data wiąże się również z istotą zaburzenia – trisomią 21 chromosomu. Z tej okazji na całym świecie odbywają się imprezy, których celem jest zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zespołu Downa, propagowanie praw i dobra ludzi z tą wadą genetyczną oraz

integracja z nimi. W ten wyjątkowy dzień uczniowie naszej szkoły na znak solidarności z osobami chorymi na zespół Downa założyli skarpetki z różnych, niepasujących do siebie par oraz zatańczyli zumbę na boisku szkolnym, którą poprowadziła pani pielęgniarka Ewa Kwiatkowska, następnie wypuścili w niebo kolorowe balony. Gościliśmy także uczniów II LO w Chojnicach, którzy odegrali scenkę teatralną recytując „Ode do młodości”. Organizatorami Światowego Dnia Zespołu Downa były p. Paulina Bała, p. Ewa Tyborska – Miętka oraz p. Magdalena Czarnowska. (fot. M. Leszczyński)

Dzień Jedności Kaszubów

Dnia 19.03.2019r. w Szkole Podstawowej nr 7 im. Jana Karnowskiego w Chojnicach odbył się Miejski Dzień Jedności Kaszubów. Brały w nim udział dzieci uczące się języka kaszubskiego z naszej szkoły, a dokładnie z klas: 1b, 2d, 4a oraz 4c. Przybyli również zaproszeni goście: grupa z przedszkola „Wesołe Przedszkolaki”, uczniowie ze szkół w: Kłodawie, Ostrowitem, Silnie, Charzykowiech i Swonegaciach, a także starsi koledzy z Technikum nr 3 w Chojnicach.

Uczniowie przygotowali występy artystyczne, tj. piosenki, tańce oraz wiersze. Na zakończenie Dnia Jedności Kaszubów pobijaliśmy rekord w jednoczesnym tańcu kaszubskim „Szewc”. Całej uroczystości z pięknym śpiewem i tańcem towarzyszył zespół „Kaszëbé” z Chojnic. Wszyscy bardzo dobrze się bawili przy muzyce kaszubskiej. Do zobaczenia za rok! Mamy nadzieję, że będzie nas jeszcze więcej.

ZBIÓRKA ELEKTROŚMIĘCI 2019

Oddaj zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny do Powiatowej Bursy dla Młodzieży Szkolnej w Chojnicach.

Przyjmujemy!

- baterie
- komputery
- kalkulatory
- telewizory
- zegarki
- żelazka
- sprzęt AGD

1-16
25-30
KWIETNIA

Zbiórka

pon. - czw. 9⁰⁰ - 20⁰⁰
piątki 9⁰⁰ - 16³⁰

Powiatowa Bursa dla Młodzieży Szkolnej w Chojnicach
ul. Świętopełka 1
☎ 52 397 29 87

Goście z Turcji w Tech3Chojnice.

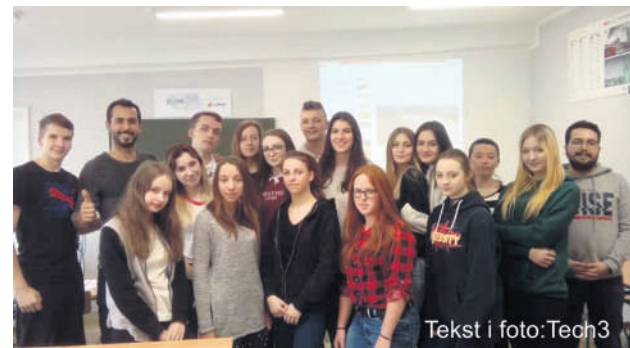
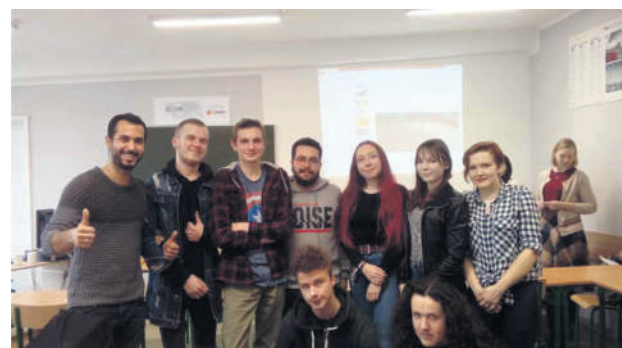
We wtorek 5 marca Tufan i Emre przyjechali do Technikum nr 3 na zaproszenie nauczycielki języka angielskiego w ramach ciekawej lekcji. Tufan i Emre są inżynierami, przyjechali do Polski w ramach współpracy ze stowarzyszeniem Morenka. Na co dzień pracują z dziećmi i młodzieżą oraz z osobami starszymi – są wolontariuszami. Od czasu do czasu jeżdżą również do szkół na zajęcia kulturowe.

W szkole Tufan i Emre przeprowadzili zajęcia w dwóch klasach turystycznych – 1THT oraz 3TT. Klasa pierwsza zaprezentowała na początku swoich zajęć prezentację o Chojnicach, aby pokazać gościom miasto, ciekawe zabytki oraz miejsca spędzania wolnego czasu. Uczniowie tej klasy przygotowali różne prezentacje w ramach konkursu zadanego przez Joannę Wanta. Zwycięską prezentację przedstawiły: Joanna Ryngwelska, Kinga Konus oraz Alicja Narloch. Dziewczyny pomimo stresu stanęły na wysokości

zadania i w ciekawy sposób zaprezentowały Chojnice. W dalszej części zajęć Tufan przedstawił przygotowaną przez chłopaków prezentację o Turcji, w której znalazły się informacje odnośnie historii, ciekawych miejsc, jedzenia oraz różnych ciekawostek, których mogliśmy nie wiedzieć o Turcji. Uczniowie chętnie uczestniczyli w zajęciach i pomimo początkowych oporów odważyli się rozmawiać po angielsku z Tufanem i Emre. Na koniec zajęć pojawił się quiz z pytaniami do prezentacji. Dziękuję wszystkim uczniom za przełamanie się i włączenie do rozmowy oraz Tufanowi, który był bardzo komunikatywny i zachęcał uczniów do włączenia się w dyskusję.

Po zajęciach Tufan, Emre, p. Kasia (opiekun) wraz z nauczycielkami języka angielskiego Joanną Wanta i Alicją Marzejon udali się na krótki spacer oraz obiad.

Mamy nadzieję, że w przyszłym roku będziemy mogli również gościć u siebie ciekawych ludzi z innych krajów.

Tekst i foto: Tech3

ZDANIEM BURMISTRZA

I przyszła do nas wyczekiwana wiosna! Wraz z nią ruszyło pozimowe sprzątnięcie miasta, ale także realizacja wielu ważnych inwestycji. W marcu zakończyliśmy przebudowę odcinka ul. Igły, finiszujemy budowę drogi z płyt betonowych na ul. Wielewskiej i Długiej, do końca maja zakończy się budowa także z płyt betonowych odcinków ulic: Jagodowej, Jaśminowej i Wrzosowej. Ponadto, trwają prace związane z budową ścieżek rowerowych oraz realizacją projektu Poprawy gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi na terenie MOF Chojnice-Człuchów”.

Dużym zainteresowaniem mieszkańców cieszy się również „Rewitalizacja Dzielnicy Dworcowej”. W ramach projektu rozpoczęliśmy budowę budynku przy ul. Dworcowej na cele społeczne wraz z zagospodarowaniem otoczenia. Zostanie w nim utworzone zaplecze na potrzeby projektu działań społecznych na rzecz mieszkańców Dzielnicy Dworcowej, które będzie realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Będzie to placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz punkt opieki dziennej dla osób niesamodzielnych. W budynku świadczone będzie też wsparcie dla rodzin. Utworzone zostanie następujące zaplecze: sale dla grup świetlicowych placówki wsparcia dziennego i sale punktu opieki dziennej dla osób niesamodzielnych oraz gabinet wychowawców, kierownika placówki wsparcia dziennego, asystentów i osób świadczących specjalistyczne usługi społeczne. Niewielki obiekt uzyska estetyczne otoczenie z miejscem rekreacyjnym i kilkoma miejscami parkingowymi. Do użytku mieszkańców zostanie oddany jesienią tego roku. Szacunkowa wartość zadania to 1,3 mln zł.

W ramach projektu „Rewitalizacji Dzielnicy Dworcowej” Gmina Miejska Chojnice zrealizuje nie tylko budowę nowej placówki, ale także budowę ul. Subisława na odcinku do ul. Towarowej (ok. 3 mln zł) oraz kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni Wzgórza Ewangelickiego (ok. 2,4mln zł). Ponadto, aż 26 przedsięwzięć planowanych jest do realizacji przez Partnerów Reklama

biorących udział w projekcie, tj. Spółdzielnię Mieszkaniową oraz 6 wspólnot mieszkaniowych. Wartość szacunkowa tych zadań to ok. 3,4 mln zł.

Partnerzy projektu zrealizują w ramach swojej części projektu remont wspólnych elementów budynków, tj. fundamentów, elewacji, dachów oraz klatek schodowych, jak również zagospodarują najbliższe otoczenie (zaplanowano prace dot. uporządkowania i utwardzenia terenów, budowę miejsc postojowych, wiat śmietnikowych, oraz nowe zagospodarowanie terenów, w tym nowe nasadzenia zieleni drzew i krzewów, wykonanie małej architektury, remonty chodników).

Spółdzielnia Mieszkaniowa zaplanowała przeprowadzenie remontu w 20 budynkach położonych na obszarze rewitalizacji łącznie z ich najbliższym otoczeniem tj. przy ul. Warszawskiej, Łanowej, Spółdzielczej Drzymały, Budowlanych.

Projekt „Rewitalizacja Dzielnicy Dworcowej w Chojnicach” realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020, 8 Oś priorytetowa: Konwersja, działanie 8.1.Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – Wsparcie dotacyjne, poddziałanie 8.1.2. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w miastach poza Obszarem Metropolitalnym Trójmiasta.

Całkowita wartość projektu przekroczy 10 mln zł. Kwota przyznanego dofinansowania wyniosła prawie 6,1 mln zł, a w tym ok 5,1 mln zł z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Unia Europejska) i ok 934 tys. zł z budżetu państwa.

Będziemy świadkami zmian, które poprawią nie tylko wizualną stronę „Dzielnicy”, ale też stworzą nowe możliwości do realizacji planów i zamierzeń mieszkańców.

Arseniusz Finster
Irmína Szyca

Zdrowych Pogodnych

Świąt Wielkanocnych

Przepełnionych Wiarą, Nadzieją i Miłością.
Świąt Wielkanocnych, Klientom, Kontrahentom,
Pracownikom i ich rodzinom

życzy

Zarząd firmy
UrbanIAK Inwestycje

Seria pięknie ilustrowanych książek,
która w naturalny sposób wspomaga rozwój mowy dziecka

Seria Pucio
Nasza Księgarnia

39,90 31,90

Pucio. Puzzle: Co tu pasuje?
Pucio. Puzzle: Czego brakuje?

Puzzle Pucio
2+
Nasza Księgarnia

24,90

Puzzle Pucio 3 w 1
2+
Nasza Księgarnia

31,90

Miękkie silikonowe lampki LED
Rabbit & Friends

od 39,99

Beate Dude Mini 5W
Beate Dude stylowy mini głośnik 10W
iDance

od 79,99

Kurzy wyścig
gra zręcznościowa
5+
Tactic

89,99 24,99

Pom Pom Wow
zestaw startowy
6+
TM Toys

79,99 29,99

Zestaw ogrodowy Bosch
3+
Klein

79,99

Jeździk Micro
18m-36m
Milly Mally

129,99

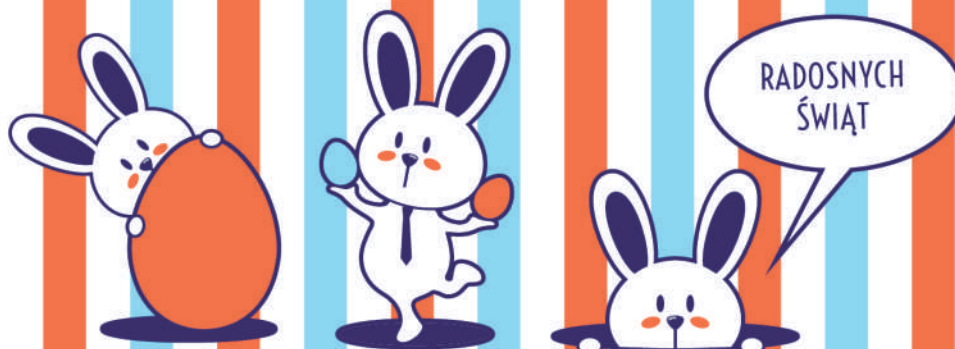

Rowerek biegowy Young z przekładaną ramą
3 - 6 lat
Milly Mally

179,99

ul. Stary Rynek 22, Chojnice
www.reslerjunior.pl

**PIERWSZE BUTY
SĄ NAJWAŻNIEJSZE**

Buty mają bezpośredni wpływ
na rozwój stóp dziecka

Stary Rynek 22, Chojnice • www.reslerjunior.pl

RESLER
· DOM HANDLOWY ·

WIELKANOCNE INSPIRACJE

Magnolia 1 szt. 7,99
Wazon turkusowy 24,99
Tulipany 9 szt. 49,99
Szkłany wazon 17,99

Świecznik 37 cm 45,99
Świeca jajo 15 cm 21,99
Wianek z piór 9,99
Wianek z różowymi kwiatkami 21,99

Koszyk z zającem 49,99
Wianek z niebieskimi kwiatami 29,99
Jajo gęsie wyduszka 4,99

Zajac 35,99
Wianek z faszyny 19,99
Bukszpan 4,99
Jajko 1,99

Kubek 19,99
Filiżanka ze spodkiem i talerzykiem 49,99

Złoty zajączek 19,99
Świeca jajko 3,99
Patera 139,99
Szkłany wazon ze złotą podstawą 39,99
Tulipan 1 szt. 5,99
Świeca zapachowa WoodWick Trilogy 275 g 95,99

Szkłany lampion 35,99
Drewniany zając 4,99

Serwetki 6,99

Duży zając 40 cm 109,99

Ostonka ceramiczna 59,99
Szafirki 15,99
Wianek z faszyny 3,99
Metalowy zajączek 8,99
Jajko przepiórcze wyduszka 1 szt. 0,80
Gałązka oliwna 1,99

UL. MŁYŃSKA 7, CHOJNICE
www.resler.pl

Oferta handlowa ważna od 4 do 20 kwietnia lub do wyczerpania zapasów

RESLER
· DOM HANDLOWY ·

SER ALPEJSKI BALDAUF POLNE KWIATY

Ser z najstarszej rodzinnej serowarni w Niemczech. Krowy, które wypasają się na alpejskich łąkach, jedzą jedynie trawę i siano, dzięki czemu ich mleko ma wyjątkowe walory odżywcze. To z niego doświadczeni serowarzy wytwarzają tradycyjny ser Baldauf, który ręcznie obtaczają w ziołach i kwiatach.

SZYNKA Z BECZKI

Masarnia Brusy Gierszewscy
Długo dojrzewająca szynka o wyjątkowym aromacie.
Smak jak sprzed lat!

PRODUKCJA WĘDLIN REGIONALNYCH U MĄDREGO

Rodzinną firmą Państwa Mądrych spod Krakowa już od lat wytwarza tradycyjne wyroby w oparciu o stare receptury.

PASZTET WIEPRZOWO-CIEŁĘCY

Produkowany ręcznie, delikatnie przyprawiony i upieczony w tradycyjnym piecu.

SZYNKA WĘDZONA

Przygotowana z najwyższej jakości mięsa. Krucha, soczysta, o pięknym zapachu i apetycznym wyglądzie.

LINDT

Złoty zajączek
czekoladowa figurka 50 g

~~8,99~~ **7,99**

HARIBO OSTEREI

210 g

~~16,99~~ **13,99**

DAVIDOFF ELEMENTS

kawa mielona 250 g,
kawa rozpuszczalna 100 g

~~24,99~~ **17,99**

**OFERTA SPECJALNA
OD 4 DO 10 KWIECIA**

DALLMAYR PRODOMO

kawa mielona 500 g

~~24,99~~ **16,99**

UL. MŁYŃSKA 7, CHOJNICE
www.resler.pl

Oferta handlowa ważna od 4 do 20 kwietnia lub do wyczerpania zapasów

Bartosz Bluma

o nauczaniu i wychowaniu

Nauczanie kosztuje

W ostatnich tygodniach dyskurs publiczny był zdominowany tematem strajku nauczycieli. O tym, jak istotna jest to grupa zawodowa nikogo nie trzeba przekonywać. Pytanie: czy żądania środowiska nauczycielskiego są słuszne? Tutaj tkwi problem?! Dlaczego nauczyciele nie mają prawa uczestniczyć w poprawiającej się sytuacji gospodarczej naszego kraju? Z drugiej strony, po wielu latach rządów m.in. PO i PSL, po prostu oczekują realnego wzrostu płac. Pytanie tylko, czy zapowiadana metoda strajku jest społecznie akceptowalna? Rok wyborczy ma to do siebie, że lista oczekujących na podwyżki zawsze wzrasta. Szczególnie widać to w roku bieżącym, po tym jak w 2018 r. rząd Morawieckiego wykonał budżet w stopniu przekraczającym oczekiwania wszystkich ekspertów. Rekordowo niski deficyt, uszczelnienie VAT-u i szereg rozwiązań sprzyjających polskim firmom dodały żądającym podwyżek płac konkretne argumenty do ustawienia się w kolejkę. Rzeczywiście, z dobrej sytuacji gospodarczej wszyscy Polacy powinni móc skorzystać. Niestety, żądania często przekraczają możliwości. Wielu nie jest w stanie zrozumieć, że wieloletnich zaniedbań nie uda się naprawić w ciągu kilku lat.

Ministerialna wizyta

Nieczęsto mamy okazję gościć w Chojnicach ministrów polskiego rządu. Stąd wizyta Krzysztofa Ardanowskiego – Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wzbudziła duże zainteresowanie. W otwartym spotkaniu uczestniczyło kilkadziesiąt osób, a minister przez blisko cztery godziny wyczerpująco wyjaśniał zawiłości krajowej polityki rolnej. Wcześniej minister Ardanowski spotkał się m.in. z chojnickimi samorządowcami. Spotkanie było przełomowe, ze względu na obietnicę, że do jesiennych wyborów parlamentarnych powinny zostać ogłoszone przetargi na zbycie dwóch działek (łącznie ok 35 ha terenów inwestycyjnych) w mieście i gminie Chojnice. Tej deklaracji nie byłoby bez licznych zabiegów i starań Posła Aleksandra Mrówczyńskiego. Cieszę się, że te wieloletnie starania wkrótce zakończą się sukcesem, a nowi inwestorzy stworzą atrakcyjne miejsca pracy dla mieszkańców regionu.

Marszowy marzec

Pod koniec marca w Chojnicach odbywa się Marsz dla Życia organizowany przez Akcję Katolicką działającą przy Parafii Matki Bożej Królowej

Polski. Nie inaczej było w tym roku. 25 marca ulicami naszego miasta przeszedł XVIII Marsz dla Życia. Gościem specjalnym był dr Tadeusz Wasilewski – lekarz, który przez wiele lat realizował procedurę in vitro. Ponad dekadę temu zaprzestał tego proceduru z przyczyn etycznych i naukowych. Jest twórcą kliniki leczenia niepłodności NaProMedica – pierwszej w Polsce, która leczy niepłodność z wykorzystaniem naprotechnologii. W czasie prelekcji w podziemiach Kościoła gimnazjalnego nie było nikogo z zagorzałych zwolenników in vitro. A szkoda, bo po raz kolejny dr Wasilewski udowodnił, że procedura in vitro nie leczy niepłodności.

1 Marca obchodziliśmy Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Z tej okazji od kilku lat organizowany jest Marsz Pamięci. W tym roku odbył się w sobotę 2 marca. Bardzo boli mnie niska frekwencja. Trudno mi uwierzyć, że można negocjować zasługi żołnierzy niezłomnych pokroju Inki czy rotmistrza Pileckiego. Wszyscy oni nie godzili się na komunistyczne zniewolenie. Być może trzeba udoskonalić formułę, by pamięć o niezłomnych trwała.

Mam jedno spostrzeżenie, którym chciałbym się z Państwem w tym miejscu podzielić. Tak w przypadku obu marszów, jak i w kilku innych sytuacjach, większość z chojnickich mediów i dziennikarzy nie stanęła na wysokości zadania, by przekazać choćby zdawkową relację. Naprawdę, daleki jestem od przypuszczeń o celowości tych działań. Pytam po prostu o etos dziennikarskiej rzetelności. Bo trzeba znać proporcje – udział prawie 300 osób w marszu powinien być co najmniej tak samo potraktowany medialnie, jak choćby zebranie kilku, kilkunastu osób w czarny piątek na chojnickim rynku. Tyle i aż tyle!

Temat mebli w gabinecie starosty wymownie przemilczę. Mam zdecydowanie służebną wizję funkcjonowania samorządu.

Zbliżają się Święta Zmartwychwstania Pańskiego. Tak, Święta Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa, a nie żadnego zajączka, króliczka, jajeczka czy co tam jeszcze będą próbowały różne mainstreamowe media nam próbować wmówić. Pragnę złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia pomyślności, zrozumienia i wzajemnego szacunku dla drugiego człowieka.

Leszek Redzimski

Być nauczycielem?

Przy okazji nauczycielskich protestów, jak Polska długa i szeroka, rozgorzała narodowa dyskusja. Zanim do niej się odniosę, parę słów o sobie – dlaczego jestem belfrem. W czasie studiów w każde wakacje pracowałem na koloniach letnich. Na początku chodziło o finansowe odciążenie rodziców, uzbieranie na własne marzenia (np. radioodbiornik „Amator II”). Spodobała mi się praca z dziećmi i młodzieżą. Do tego wcześniejsze fascynacje historią spowodowały, że zamiast pracy na uczelni, stałem się nauczycielem. Wiele satysfakcji przynosiły i przynoszą mi zajęcia z dziećmi, uczniami, studentami młodszymi oraz „trzeciego wieku”. Znam rzeszę pasjonatów tego zawodu, którzy oddają uczniom ogromną część swojego życia i energii (najczęściej kosztem najbliższych). Jestem przekonany, Drogi Czytelniku, że spotkałeś takich zapaleńców na każdym szczeblu swojej edukacji (20 %). Najczęściej o nich zapominamy, bo bardziej pamięta się tych, którzy nie powinni byli nas uczyć (kolejne 20 %). Pozostałe 60 %, to solidni „rzemieślnicy”, którzy pracują najlepiej jak potrafią i też robią fantastyczne rzeczy, jeśli stworzy im się odpowiednie warunki. Uważam, że tak jest w każdym zawodzie począwszy od sprzedawców, a na lekarzach skończywszy. Mówiąc o nauczycielach, trzeba jednak mieć z tyłu głowy, że od nich zależy kto nas będzie leczył, obsługiwał w urzędzie czy podejmował z naszego wyboru decyzje jako radny, burmistrz, poseł czy premier. Już ponad 400 lat temu kanclerz Zamoyski mawiał, że „takie będą Rzeczypospolite, jakie młodzieży chowanie”.

Mamy w szkołach przygotować dzisiejszych uczniów na rozwiązywanie problemów jutra. Potrzebne jest do tego wsparcie rodziców, samorządów i przede wszystkim państwa. Żeby podjąć wyzwania, musimy mieć także motywację finansową. Dzisiaj, nauczyciel po pięcioletnich studiach magisterskich (kto ma studenta w domu wie, ile to kosztuje), z pełnymi kwalifikacjami, dostanie na rękę ok. 1800 zł. Aby dojść do stabilizacji finansowej na niezbyt wysokim poziomie, potrzebuje 15 lat, gdzie po drodze będzie poddawany coraz trudniejszym wyzwaniom. Powinien wśród uczniów wyzwać szacunek, ale coraz częściej wśród licealistów wzbudza politowanie, bo śmieją się z jego zarobków. Mając na myśli wynagrodzenie za trudną i odpowiedzialną pracę, przypomina się stare polskie przekleństwo „obyś cudze dzieci uczył”. Patrząc dalej niż czubek własnego nosa, w perspektywie długoletniej, wszystkim nam się opłaca, żeby w szkołach pracowali usatysfakcjonowani finansowo nauczyciele. Jeśli to nie nastąpi, zacznie się selekcja negatywna do tego zawodu. Zwiastuny już są. Miejmy nadzieję, że rządzący potrafią wznieść się ponad „kielbasę wyborczą”, czego Państwu i sobie życzę.

Reklama

TUREX
Świat Żaluzji i Rolet

BRAMY ROLETY ŻALUZJE PLISY

Firmowy Salon Sprzedaży
Klawkowo k. Chojnic ul. Gdańska 3, tel. /fax 52 39 777 48
kom: 602 113 018, e-mail: biuro@turexchojnice.eu

Zdrowych i Pogodnych Świąt Wielkanocnych
życzy Agencja Ochrony

GRYF

Zarys historii najstarszej parafii chojnickiej

Wiesława Gołuńska

nauczycielka historii, regionalistka

W centrum Chojnic znajduje się bazylika pod wezwaniem Ścięcia Świętego Jana Chrzciciela. Jest najstarszym kościołem w mieście. Budowę rozpoczęto w XIV wieku, na miejscu poprzedniego, drewnianego, Domu Bożego. Świątynia reprezentuje pomorski styl gotycki. Ten halowy, trójnawowy kościół, był wielokrotnie niszczone i zawsze odbudowywany.

Chojnicki ośrodek miejski kształtował się na przełomie XII i XIII wieku, czemu sprzyjało położenie na starym szlaku handlowym i dobre warunki obronne. W źródłach historycznych Chojnice pojawiają się po raz pierwszy w 1275 roku. W historię miasta ściśle wpisane są losy Parafii Ścięcia św. Jana Chrzciciela. Prawdopodobnie już na początku XIII wieku istniał w Chojnicach kościół (niewątpliwie drewniany). W następnym stuleciu wzrost znaczenia Chojnic jako ośrodka społeczno-gospodarczego skłonił mieszczan do budowy nowego kościoła. Kościół, dł. 46,2 m, szer. 19,6 m, wys. 14,6 m, trzynawowy, wybudowano w latach 1340 - 1360, z czerwonej cegły, w stylu gotyku nadwiślańskiego (pomorskiego). Od samego początku swego istnienia chojnicka świątynia była ośrodkiem życia religijnego, kulturalnego i politycznego dla Chojnic i okolic. W roku 1466 patronat nad chojnicką bazyliką objął Kazimierz Jagiellończyk. Od tej pory królowie polscy przedstawiali kandydatów na wakujące probostwo chojnickie. Gdy w połowie XVI wieku protestanci zajęli wszystkie kościoły, proboszcz bazyliki w Chojnicach stając w jej obronie, został zamordowany pod jej murami. Długo trwały uporczywe starania o odzyskanie świątyni. Ostatecznie protestanci zwrócili katolikom kościół farny 24 sierpnia 1616 roku.

Po odzyskaniu kościoła dobudowano trzy kaplice: św. Anny, św. Marii Magdaleny oraz Najświętszej Marii Panny. Obecnie zachowała się tylko ta ostatnia.

Ta monumentalna świątynia odznaczała się niezwykle bogactwem wystroju wewnętrznego. W połowie XVII wieku było w niej siedem ołtarzy, a ściany były bogato polichromowane. W głównym ołtarzu, w części centralnej, był obraz Matki Boskiej Królowej i w górnej partii obraz patrona parafii św. Jana Chrzciciela. W lewej nawie znajdowała się kaplica św. Marii Magdaleny, w nawie południowej kaplica św. Anny, pozostałe ołtarze były usytuowane pod filarami. Twórcą fresków, niektórych obrazów oraz wystroju kaplicy św. Anny był najwybitniejszy malarz pomorski Herman Han. Z oryginalnego wystroju kościoła zachowała się barokowa chrzcielnica, w kształcie kielicha, z początku XVIII wieku. W bazylice odbywają się prace archeologiczne. Dzięki nim, odkryto w krypcie pochówki średniowieczne. Tu został pochowany Herman Han, który ostatnie lata swojego życia spędził w Chojnicach.

Kościół wiele razy był okradany i niszczone przez pożary, z których trzy były szczególnie dotkliwe – w latach 1657, 1733

i 1945. Zniszczone zostało całe wyposażenie wnętrza. Dziś ściany kościoła zdobią wykonane w roku 1957 freski, które upamiętniają ważne wydarzenia z życia parafii.

W swoich murach chojnicka bazylika gościła m. in. Prymasów Polski: Wawrzyńca Gembickiego, kardynała Krzysztofa Szembeka, kardynała Stefana Wyszyńskiego, kardynała Józefa Glempa i abp Józefa Kowalczyka, Nuncjusza Apostolskiego w Polsce oraz wielu wybitnych ludzi kultury i nauki.

Miejsce to i dzisiaj stanowi centralny punkt życia duchowego w mieście. W uznaniu zasług i dla podkreślenia roli kościoła w ciągu wieków oraz trudu jego wielu wybitnych duszpasterzy, Ojciec św. Jan Paweł II podniósł 11 marca 1993 kościół p.w. Ścięcia Św. Jana Chrzciciela do godności bazyliki mniejszej.

Dekanat Chojnice

Dekanat to jednostka administracyjna w Kościele katolickim składająca się z kilku (czasami kilkunastu) sąsiednich parafii. Na jej czele stoi dziekan. Wybierają go spośród siebie proboszczowie parafii wchodzących w skład danego regionu. Ich wybór musi być zatwierdzony przez biskupa diecezjalnego. Nie jest to urząd dożywotni – dziekan zostaje mianowany na pewien określony czas. Zadaniem dziekana jest koordynacja i kontrola działalności pasterskiej duchownych w ramach dekanatu

Dekanat Chojnice jest jednym z 30. dekanatów w rzymskokatolickiej diecezji pelplińskiej. Należy do niego 8 parafii w tym 1. prowadzona przez zakonników. Parafia z największą liczbą wiernych to parafia Matki Bożej Królowej Polski a najstarsza to parafia Ścięcia św. Jana Chrzciciela. Dziekanem jest Ksiądz Prałat Kanonik Jacek Dawidowski.

Od średniowiecza do 1555

Pierwsza wzmianka sugerująca, że w Chojnicach mogła być siedziba dekanatu pochodzi z czerwca 1383. A pierwsza pewna informacja o dekanacie w Chojnicach pojawiła się w 1410. W początkach reformacji (I połowa XVI w.) i rozłamie Kościoła zachodniego w Chojnicach rozwinął się protestantyzm. Na skutek wyjazdów młodzieży na studia do Lipska, a także działalności kaznodziejów, Kościół protestancki zyskał wielu wyznawców w mieście, w tym burmistrza. Początkowo miejscowi katolicy z proboszczem fary na czele utrudniali życie protestantom, lecz już w 1555 chojnicka fara została przejęta przez protestantów. Wkrótce po tym protestanci mimo sprzeciwów katolików przejmowali kolejne świątynie. W tym okresie Chojnice straciły siedzibę dekanatu, a jego parafie zostały przyłączone do dekanatu Człuchów.

1617-1772

W 1617 siedziba dekanatu oficjalnie została przeniesiona z Człuchowa do Chojnic. W 1772 Chojnice, które stały się

miastem powiatowym, ale straciły na rzecz Człuchowa siedzibę dekanatu. Przyczyną tego było zdobycie przez ewangelików większości w radzie miejskiej i przez to niechętna postawa rady do katolicyzmu w mieście. W 1821 ewangelicy stanowili 70% mieszkańców miasta. W rozwijających się Chojnicach szybciej przybywało ludności katolickiej co powodowało stopniowe zwiększenia się odsetka katolików. W 1905 w Chojnicach mieszkało więcej katolików niż protestantów. 5 lat później katolicyzm stał się dominującą religią, którą wyznawało 52,8% chojniczan.

po 1925

Po 1920 odsetek katolików w mieście i powiecie zaczął szybko wzrastać. W 1921 już ponad 92% mieszkańców powiatu było wyznania rzymskokatolickiego. Po dostosowaniu w 1925 podziału administracyjnego Kościoła Katolickiego w Polsce do politycznych granic kraju nastąpiła w diecezji reorganizacja dekanatów, w wyniku czego reaktywowano Dekanat Chojnice (Człuchów znalazł się w Niemczech). W skład dekanatu weszły parafie: Borowy Młyn, Borzyszkowy, Brusy, Brzeźno, Chojnice, Konarzyny, Leśno, Lichnowy, Nowa Cerkiew, Ogorzeliny, Ostrowite, Silno i Swonegacie.

W latach 70. i 80. XX wieku na skutek rozwoju Chojnic zaczęły powstawać w mieście nowe parafie. W 1970 zaczęła się wyodrębniać parafia w Charzykowach. W 1975 chojnicka parafia (Ścięcia św. Jana Chrzciciela) została podzielona na dwie. Nowa parafia pod wezwaniem Zwiastowania NMP, zajęła kościół położony niecałe 250 metrów od fary. W 1979 władze wojewódzkie wydały pozwolenie na budowę trzeciego kościoła. Nowa parafia powstała w 1983 (Parafia Matki Bożej Królowej Polski), we wschodniej części miasta na nowo wybudowanym osiedlu. 1 lipca 1988 powstała parafia Chrystusa Króla i bł. Daniela Brottier położona w południowo-zachodniej części Chojnic. W 1989 powstała parafia Trójcy Świętej w Nieżychowicach.

W 1992, na skutek reformy administracyjnej Kościoła Katolickiego w Polsce, Dekanat Chojnice stał się częścią diecezji pelplińskiej. W 1997 powstała w zachodniej części miasta parafia Matki Bożej Fatimskiej.

W skład dekanatu wchodzi 8 parafii:

Ścięcia św. Jana Chrzciciela, Chojnice
 Matki Bożej Królowej Polski, Chojnice
 Chrystusa Króla i Błogosławionego Daniela Brottier, Chojnice
 Matki Bożej Fatimskiej, Chojnice
 Chrystusa Miłosiernego, Chojnice
 Świętej Jadwigi Królowej, Chojnice
 Matki Bożej Częstochowskiej, Charzykowy
 Trójcy Świętej, Nieżychowice.

Wiesława Gołuńska (tekst i rysunek)

Andrzej Lorbiecki

Pasjonat chojnickiej historii. Autor licznych artykułów, książek i publikacji naukowych.

OPERACJA „WÓZEK”

Pozyskanie informacji o sile i zamiarach potencjalnego przeciwnika decydowało nieraz o przetrwaniu całych społeczności. W Polsce, w dwudziestolecie międzywojennym zadania takie realizował Oddział II Sztabu Generalnego. Prowadził on działania wywiadowcze i kontrwywiadowcze na terenie Rzeczypospolitej i poza jej granicami. W sferze jego zainteresowań, w naturalny sposób znalazły się również Niemcy. Operację „Ciotka” przemianowana na „Wózek” to najbardziej spektakularna akcja polskiego wywiadu II RP. Ściśle związana jest ona z nazwiskiem kpt. (od 1936 r. majora) Jana Henryka Żychoń, który od 15 stycznia 1930 r. został przeniesiony wraz z Ekspozyturą Nr 3 Oddziału II Sztabu Głównego w Poznaniu, do Bydgoszczy i objął stanowisko kierownika wywiadu wojskowego na terenie Pomorza. Decyzja o przeniesieniu Ekspozytury do Bydgoszczy była potrzebą zabezpieczenia interesów Polskich w Wolnym Mieście Gdańsku.

Akcja „Wózek” miała na celu wykradanie niemieckich dokumentów z poczty tranzytowych pociągów. Do pracy dla polskiej agentury wciągnięto zawodowych przestępców takich jak kasiarze. Z ich pomocą przechwytywano najcenniejsze niemieckie sekrety i to w taki sposób, że Abwera niczego sobie nie uświadomiła.

Po włamaniu do wagonów można było wykonać fotokopie ważniejszych dokumentów lub nawet zatrzymać pakiety korespondencji i podrzucić je do worków w następnym pociągu. Przewożone w dużych ilościach wyposażenie wojskowe np. maski gazowe, mundury, sprzęt optyczny, czy fragmenty uzbrojenia można było po prostu wykraść. Wymagało to zwerbowania maszynistów (którzy zwalniali bieg pociągu w odpowiednich miejscach), załóg konduktorskich. Oprócz agentów wywiadu do przeprowadzenia akcji niezbędni byli nie tylko kolejarze i pocztowcy, ale także osobnicy o dość szczególnych predyspozycjach, a mianowicie... włamywacze i kasiarze. Kandydatów szukano w więzieniach, w zamian za współpracę z wywiadem proponując złagodzenie kary. Pozyskano ich ostatecznie dzięki kierownikowi Urzędu Śledczego z Poznania, komisarzowi Żbikowskiemu. Tak skompletowaną ekipę zaopatriono w odpowiednie narzędzia: łomy, młotki, obcęgi, niemieckie plombownice oraz pieczęcie lakowe. Osoby te włamywały się do wagonów nazywano „Kunami”.

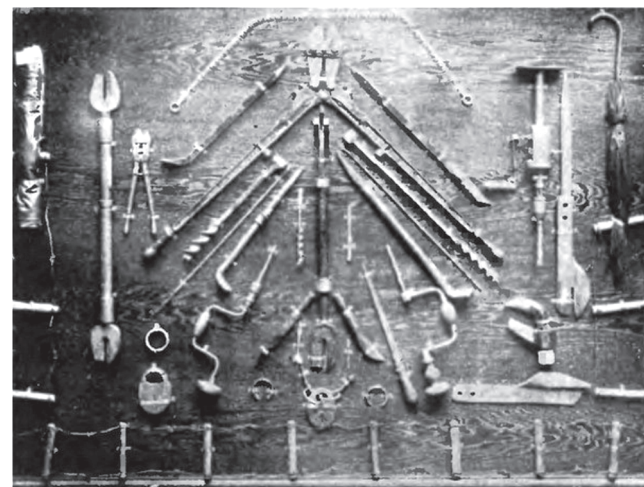

Dzięki inwigilacji niemieckiej poczty przewożonej koleją nasz wywiad uzyskał wiele cennych informacji. Ilustracja z książki „W tajnej służbie”

Mjr Jan Henryk Żychoń

Kpt. Żychoń w pełni wykorzystał fakt, iż przez teren województwa pomorskiego przechodziły linie kolejowe łączące Pomorze Zachodnie z Prusami Wschodnimi. Przez Chojnice przechodziła główna lądowa trasa zaopatrzeniowa dla pierwszego okręgu wojskowego Reichswery. Okręg tworzyły oddziały wyjątkowo niebezpieczne dla Polski, gdyż oddalone od Warszawy o niewiele ponad 100 km mogły zagrozić stolicy. Pod Chojnicami zbiegały się linie kolejowe ze Szczecinka (kierunek Szczecin) i Piły (kierunek Berlin), które dalej biegły przez Tczew do Malborka i Prus Wschodnich. Przez Wejherowo przechodziła linia łącząca Szczecin z Gdańskiem i również z Prusami Wschodnimi. Niemiecki tranzyt przez Pomorze składał się z trzech etapów. Na pierwszej stacji w Polsce (na przykład w Chojnicach lub w Strzebielinie pod Wejherowem, polscy kolejarze przejmowali nadchodzące składy. W przypadku pociągów towarowych i wagonów pocztowych, Niemcy zamykali i od 1931 r. plombowali drzwi. Dalej jechały one z polską obsadą i w Prusach Wschodnich były przekazywane kolejarzom niemieckim. W wagonach pocztowych znajdowała się również korespondencja tajna Reichswery, policji niemieckiej i placówek Abwery w Prusach Wschodnich. Według ustaleń Oddziału II, Niemcy odnotowywali jedynie liczbę worków z przesyłkami, nie ewidencjonując jej zawartości. Stwarzało to kilka możliwości.

Narzędzia kasiarzy

To w gabinecie kapitana Żychońa w maju 1930 roku zrodził się plan śmiałej operacji, którą opatrzone początkowo kryptonimem „Ciotka”. Podczas jednej z porad, dotyczącej problematyki tranzytu kolejowego z Rzeszy do Wolnego Miasta Gdańska. Akcja „Ciotka” w jej pełnym rozwinięciu była dziełem Żychońa, choć już w latach dwudziestych dość powszechnie używano w Oddziale II określeń „ciotkowanie” (przeglądanie poczty) i „ciotkarze” (agenci pracujący nad korespondencją). Podstawy sieci agenturalnej do akcji „ciotka” na liniach kolejowych przechodzących przez Chojnice i Wejherowo utworzył kpt. Włodarkiewicz. Jednymi z najwcześniej zwerbowanych byli chojniccy urzędnicy pocztowi: Albert Podlewski ps. „August Kamiński” (nr agenta 554), Franciszek Lela ps. „Berendt” (nr 556), Józef Mechlin ps. „Jurand” (nr 567) i Władysław Kręcki ps. „Krause” (nr 1058), później dołączyli do nich Leon Żychski ps. „Zimmer” (nr 1265) i Teofil Bielawski ps. „Teodor Rog” (nr 1266). Od 1933 r. intensywne prace perlustracyjne prowadził kierownik pociągów tranzytowych Leon Drażkowski ps. „Franz Berg” (nr 1132). W akcji „ciotka” uczestniczyli też naczelnicy urzędów pocztowych nr 1 i 2 w Chojnicach i Wejherowie.

Zaladunek poczty, zdjęcie poglądowe

Efektami prac wywiadowczych posterunku chojnickiego były meldunki, szkice, fotografie oraz zdobyte dokumenty i wyposażenie. Informacje zdobyte przez współpracowników i pracowników PO 2 (posterunek oficerski II) były zapisywane przez oficera w formie meldunków, a następnie wysyłane do centrali w Bydgoszczy, gdzie podlegały ocenie referatu ewidencyjnego ekspozytury, a następnie kpt. Żychońa.

W sierpniu 1930 roku agenci nr 554, 567, 556 i 1058 przeglądali pocztę niemiecką w pociągach linii Chojnice – Malbork, zaś agenci nr 564 i 565 w pociągach kursujących między Malborkiem a Wejherowem. W styczniu 1931 r. kpt. Włodarkiewicz powiadomił ekspozyturę, że „ciotkarze” muszą pracować bardzo ostrożnie, gdyż Niemcy znacznie zwiększyli czujność. Przesyłki Reichswery zostały lepiej zabezpieczone lakiem i dłużej trwały jej rozpakowywanie i powrotne pakowanie. Od jesieni tego roku agenci na linii Strzebielino – Malbork w ogóle nie pracowali, ponieważ Niemcy zaczęli plombować worki z przesyłkami. Dopiero w połowie 1932r. kierownik PO 2 rozpoczął rozmowy z kierownikiem Urzędu Pocztowego Nr 1 w Chojnicach, aby uzyskać niemieckie plomby do worków. Wkrótce skonstruowano specjalną plombownicę i prace mogły być wznowione. Już po likwidacji chojnickiego PO 2 akcją „Ciotka” przejęli oficerowie PO 6 z siedzibą w Poznaniu, przeważnie wykorzystując wcześniej przyjętych współpracowników. Od 1935 roku w akcji brał udział kolejarz z Chojnic Jan Zaborowski ps. „Franciszek Lüdtke” (nr 1217), był pomocnikiem Leona Drażkowskiego i podobnie jak on, wraz z nadejściem Niemców, uciekł z Chojnic.

Andrzej Lorbiecki

Część 2 w wydaniu majowym

REDAKCJA GAZETY

Kupi stare zdjęcia i widokówki

Poszukujemy starych zdjęć i widokówek przedstawiających miasto Chojnice i najbliższą okolicę
Wycena i płatność w dniu transakcji. Atrakcyjne ceny.

Zadzwoń: **601 533 588** lub napisz: redakcja@chojniczanin.pl. Skontaktujemy się niezwłocznie.
Możesz także przyjść osobiście, DT Libera, Stary Rynek 9, III p., czwartek, godz. 09:00 - 12:00.

Stefan Łukowicz urodził się 26 sierpnia 1894 r. w Dziemianach (powiat kościerski) jako syn zamożnego rolnika (kaszubskiego gburą) Jana i Józefiny z d. Bukowskiej.

Z Krakowa do Chojnic

Łukowicz kształcił się w Królewskim Katolickim Gimnazjum w Chojnicach, gdzie był w latach 1908-1913 aktywnym członkiem tajnego Towarzystwa Tomasza Zana (TTZ). W wakacje letnie 1911 r. wziął udział w wycieczce do Krakowa zorganizowanej dla młodzieży z zaboru pruskiego przez poznańską „Straż”. Tam przeszedł przeszkolenie w II kompanii Polskich Drużyn Strzeleckich (PDS), a także zapoznał się ze skautingiem.

Po powrocie, jako siedemnastolatek, założył 5 września 1911 r. przy chojnickim TTZ tajną drużynę skautową i tajną Polską Drużynę Strzelecką, jako pierwsze tego rodzaju organizacje niepodległościowe na ziemiach zaboru pruskiego.

Kariera oficerska

W latach I wojny światowej służył w wojsku niemieckim. Następnie był czynny w tajnych organizacjach wojskowych powiatu kościerskiego. 6 marca 1919 r. wstąpił

ochotniczo do 15. Pułku Ułanów Wielkopolskich. Następnie służył w 63., 64. i 65. Pułku Piechoty.

Uczestniczył w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r. i został ranny. Pozostał w wojsku jako oficer zawodowy, najpierw w garnizonie grudziądzkim, następnie toruńskim. Dnia 30 listopada 1935 r. w stopniu majora przeszedł w stan spoczynku i zamieszkał w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 25.

Ideale filomackie

Żywo interesował się działalnością społeczną. Był członkiem zarządu „Zarzewia” i działał w Ośrodku Harcersko-Obywatelskim w Poznaniu. Należał do Związku Filomatów Pomorskich (ZFP).

W 1935 r. wziął udział w Zjeździe byłych Działaczy Niepodległościowych w Toruniu i wszedł do jego Komitetu Wykonawczego. Opublikował kilka wartościowych prac poświęconych ruchowi filomackiemu i harcerskiemu na Pomorzu Gdańskim.

Urodzony konspirator

3 września 1939 r. wraz z wycofującym się garnizonem poznańskim opuścił Poznań i dotarł do Warszawy. Ochotniczo wziął udział w obronie stolicy jako

dowódca II batalionu 360. Pułku Piechoty i został ranny. W czasie II wojny światowej należał do najaktywniejszych działaczy ruchu oporu w Wielkopolsce i już w 1939 r. rozpoczął w Poznaniu działalność konspiracyjną.

Należał do kierownictwa sztabu dywizji na Wielkopolskę, utworzonego przed wybuchem wojny w Dowództwie Okręgu Korpusu VII w Poznaniu.

Zamordowany przez Niemców

Stefan Łukowicz został komendantem Okręgu Poznańskiego ZWZ-AK w stopniu podpułkownika. W konspiracji używał pseudonimów: „Pomer”, „Stef”, „Her”. Został aresztowany przez gestapo w Poznaniu 10 września 1941 r. Nie są znane data i okoliczności jego śmierci. Przed 1939 r. był odznaczony Orderem Virtuti Militari V klasy, Krzyżem Niepodległości, Krzyżem Walecznych i innymi odznaczeniami. 11 listopada 1943 r. został odznaczony pośmiertnie przez dowódcę AK po raz drugi Orderem Virtuti Militari V klasy.

Od 26 marca 1930 r. był żonaty z Zofią Wierbińską. Małżeństwo to nie doczekało się potomstwa.

(1) Matysik Maria (1882 – 1980), organizatorka i dyrektorka Miejskiego Gimnazjum Żeńskiego w Chojnicach. Mąż jej nauczyciel gimnazjum męskiego w Chojnicach, Stanisław Józef Matysik ur. w 1883 r. został 26 października 1939 r. zamordowany przez hitlerowców w „Dolinie śmierci” na polach igielskich pod Chojnicami. Po wojnie była współorganizatorką III Państwowego Gimnazjum Żeńskiego w Bydgoszczy i była dyrektorką tej szkoły, aż do przejścia na emeryturę. Zmarła 5 października 1980 r. w Sopocie.

(2) **Łukowicz Stefan (Szczepan)**, organizator pierwszego na Pomorzu Tajnego Skautingu i Drużyny Strzeleckiej. Urodził się we wsi Dziemiany w pow. kościerskim. Był uczniem gimnazjum chojnickiego i aktywnym członkiem kółka filomackiego (Towarzystwo Tomasza Zana) W 1911 r. Stefan Łukowicz wydelegowany został do Krakowa przez TTZ – przeszedł tam przeszkolenie i wziął udział w ćwiczeniach wojskowych w II Polskiej Drużynie Strzeleckiej. Po powrocie złożył członkom TTZ szczegółowe sprawozdanie,

postawił również wniosek o zorganizowanie w obrębie chojnickiego TTZ drużyny harcerskiej i strzeleckiej. Wniosek przyjęto jednogłośnie 5 września 1911 r. W ten sposób powstał w Chojnicach pierwszy na Pomorzu i Wielkopolsce Tajny Skauting i Polskie Drużyny Strzeleckie.

W 1912 r. zorganizowano pracę wojskową w TTZ w Chojnicach. Komendantem Drużyny Strzeleckiej obrano Franciszka Sierackiego (w latach 1936 – 1939 burmistrz miasta Chojnice). Ogólny nadzór pozostał w rękach Stefana Łukowicza.

(3) Lange Bronisław, nauczyciel i działacz harcerski. W latach 1930 – 1939 Komendant Hufca ZHP w Chojnicach. W 1933 r. poślubił Wandę Ulandowską, córkę wybitnego działacza niepodległościowego. W latach 1928 – 1939 pracowała jako nauczycielka w chojnickich szkołach. W 1932 r. wybrana została w skład 8 – osobowej delegacji Chorągwi Pomorskiej ZHP na Wszechsłowiański Zlot Skautów w Pradze.

(4) Paprocki Bogdan (ur. 23.09.1919, zm. 03.09.2010 r.) światowej sławy artysta operowy, syn Stanisława - nauczyciela pracującego w latach trzydziestych w Chojnicach. Od 1932 do 1935 r. uczył się w Państwowym Gimnazjum Klasycznym w Chojnicach, następnie w Lublinie, dokąd w 1935 r. przeniesiono jego ojca. Od 1967 r. był solistą Teatru Wielkiego w Warszawie. W kraju doskonale znany, głównie jako odtwórca operowych partii kompozytorów polskich, a w szczególności Moniuszki.

B. Paprocki był nie tylko śpiewakiem operowym. Brał udział w licznych koncertach symfonicznych, kameralnych oraz festiwalach, tak krajowych jak i zagranicznych. Odznaczony „Opera Medal Music Award London”.

Szanowni Czytelnicy. Jeśli rozpoznajecie na tym zdjęciu członków swojej rodziny lub inne osoby, prosimy o kontakt w celu uzupełnienia opisu tego historycznego zdjęcia.

Oprac. i fot. ze zbiorów Tadeusza Galec

Foto: Jacek Klajna, 1991

FOTO - VIDEO - DRONY

WWW.ART-SKY.PL
TEL. 511-459-109

Foto: ARTSKY
12.10.2018

WALCZĄC O PRAWDĘ W SZTUCE

B. DUDA

Bożena Duda uzyskała dyplom w pracowni malarzkiej prof. Kazimierza Śramkiewicza w Katedrze Malarstwa i Rysunku Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Gdańsku w 1972 r.

Prezentowała swoje prace malarzkie na 28 wystawach indywidualnych oraz 74 wystawach zbiorowych. Jej prace znajdują się w zbiorach Muzeum Narodowego w Gdańsku, muzeów w Toruniu, Chojnicach oraz w wielu instytucjach Wybrzeża i zbiorach prywatnych w kraju i zagranicą, m. in. w Norwegii, Szwecji, Niemczech, USA, Turcji, Szwajcarii, Kanadzie, Czechach, Słowacji, Grecji, Bułgarii, Holandii, Włoszech, Japonii, Jordanii.

Jest laureatką licznych nagród i wyróżnień, m. in. uzyskała stypendium Ministerstwa Kultury i Sztuki. Od 1980 roku współpracuje z galeriami w Japonii. Mieszka i tworzy w Chojnicach.

Proszę przedstawić się czytelnikom.

Urodziłam się w Gdańsku Oliwie. Tam ukończyłam szkołę podstawową i Liceum Plastyczne w Orłowie. Następnie studia w Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Gdańsku na wydziale malarstwa i grafiki w pracowni profesora Kazimierza Śramkiewicza. Chojniczanką jestem od 20 lat. W 1998 roku, po wybudowaniu domu, sprowadziliśmy się z mężem do Chojnic.

A co sprowadziło państwa do Chojnic?

Piękna okolica i wspaniała atmosfera. Chociaż wtedy jeszcze nie było tu tak pięknie jak teraz, pan Finster jeszcze nie był burmistrzem. Poza tym mieszka tu moja rodzina.

Pani zdolności są wrodzone czy wyuczone?

Zdolności przejawiały się bardzo wcześnie, są wrodzone - to geny. Malowałam od dziecka, mam bogate tradycje rodzinne. Mój prapradziadek był malarzem, znanym portrecistą, studiował w akademii monachijskiej razem z Arturem Grottgerem - malował arystokratów lwowskich. Jego wnuk, czyli mój dziadek, też był malarzem. Skończył Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie. Zawsze byłam otoczona sztuką, dom był pełen obrazów, artystyczny dom. Dziadek uważnie mnie obserwował i od początku wiedział że muszę iść do liceum plastycznego. I tak też się stało.

Co jest zasadniczym obszarem Pani zainteresowań w sztuce?

Malarstwo olejne na płycie i płótnie. Małe formaty na deskach, duże na płótnie. Tematyka prac jest różna, ale zazwyczaj człowiek, lalki, marionetki, koty i martwa natura. Poprzez marionetki i scenę teatralną, artysta może przekazać odbiorcy o wiele więcej - jak poprzez postacie normalnych ludzi. Pejzaż raczej jako tło, tak jak w cyklu „Magia średniowiecznych Chojnic”. Kiedyś uwielbiałam robić kopie - miałam taki etap kopisty.

Gdzie pani szuka natchnienia?

Różnie to bywa, ale zawsze trzeba się wyciszyć - taka kontemplacja i medytacja. Czasami następuje „przekaz z góry” - najpierw pomysł pojawia się w głowie, a następnie trzeba szybko wziąć papier i to naszkicować - bo ta myśl już nigdy nie wróci. Aby dzieło było naprawdę dziełem musi spełnić trzy warunki: musi być w nim zawarta głębia, światło i tajemnica. Bez tych trzech elementów nie mamy prawdziwego dzieła sztuki, bo dzieło sztuki jest wtedy kiedy nie można do niego nic dodać i nic ująć.

Muzyka i sztuka chodzą parami. Co pani słucha?

Dla mnie najwspanialszy kompozytor na świecie to Henryk Mikołaj Górecki. Potem długo, długo nic i cała reszta. Lubię muzykę poważną, a czasami chodzę potańczyć zumbę do pani Jolanty Siewert.

Ma pani swoich Mistrzów?

Oczywiście, że mam. To były takie etapy: Rembrandt, Antoon van Dyck, malarstwo holenderskie. Mam ochotę odbyć podróż artystyczną do Francji i zobaczyć na własne oczy jedyny obraz który mnie fascynuje - „Ukrzyżowanie” Matthiasa Grünewalda. Znam go tylko z reprodukcji ale nie mogę od tego obrazu oderwać oczu. Ile razy jestem w Madrycie, tyle razy idę do Prado żeby popatrzeć na „Rozstrzelanie” Goya. Podziwiam też twórców polskich. Bardzo lubię Beksińskiego, jest trochę okrutny, ale jego kompozycje są wspaniałe.

To jest Pani pracownia?

Tak. To jest moja pracownia, tutaj pracuję. Małe prace wykonuję na takim stolyczku, a duże oczywiście na sztaludze. Obok jest magazyn dla gotowych prac.

A gdzie się pani zaopatruje w materiały plastyczne?

W Gdańsku jest taki specjalny sklep. W Chojnicach są tylko podstawowe materiały.

Jak pani wypoczywa, jak ładuje akumulatory?

Oczywiście przy malowaniu. Malowanie to jest forma koncentracji i medytacji - czyli najlepszy odpoczynek jaki może być dla umysłu. Ale tak nie więcej niż trzy, cztery godziny. Poza tym uwielbiam podróże. Jestem spod znaku Strzelca i dlatego lubię podróżować po całym świecie. Chętnie też czytam książki i poradniki różnego typu.

Jakie ma pani plany artystyczne na przyszłość?

Zbieram prace do następnej wystawy, która będzie miała tytuł „Kobieta i kot”. Fascynujący dla mnie temat - bo lubię, i koty, i kobiety. Te istoty z pewnością mają coś wspólnego ze sobą. Przygotowanych mam już kilkanaście, kilkadziesiąt obrazów. Namaluję też kilka specjalnych obrazów na tą wystawę. O terminach nie chcę jeszcze rozmawiać.

Ogarnia pani swoją twórczość statystycznie? Wie Pani nie namalowała obrazów? Ile było wystaw?

Kiedyś malowałam bardzo dużo, teraz trochę mniej. Jest kilka katalogów, najczęściej zbiorowych i oczywiście katalogi aukcyjne. Miałam 28 wystaw indywidualnych oraz 74 zbiorowe, w tym cztery duże wystawy w Japonii.

Co Pani uważa za swoje największe osiągnięcie w dotychczasowej pracy artystycznej?

Wie pan co jest najważniejsze w mojej pracy - żeby być w zgodzie ze swoim sumieniem i podążać swoją drogą życiową. Wolność i odwaga w sztuce to znaczy dla mnie umiejętność nie poddawania się obyczajom i odwaga bycia nie przystosowanym do funkcjonujących powszechnie trendów. Na studiach miałam wielkie przeboje z profesorami, bo nigdy nie poddawałam się kanonowi. Wszyscy musieli malować tak jak pan profesor kazał, np. abstrakcje, a Duda malowała laleczki. Życie w prawdzie - to jest moje największe osiągnięcie.

Co chciałaby Pani powiedzieć Chojniczantom?

Że mają piękne, wspaniałe miasto i nie mogą mieć żadnych kompleksów z tego powodu, że mieszkają na prowincji. Duże miasto to stres - to nie jest dobre miejsce dla twórczości. Dlatego ja też zrezygnowałam z dużego, brudnego i hałaśliwego, miasta.

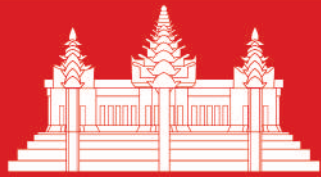

KUCHNIA AZJATYCKA

NASZE SZLAKI

www.naszeszlaki.pl

ROBAKI NA TALERZU W KAMBODŻY

Piotr Kizewski

Część 2.

Tak jak się umówiliśmy, Magda pewnych rzeczy próbowała innych nie, choć upierała się, że gdyby tylko była wystarczająco głodna to by mogła. Tak było do czasu gdy trafiliśmy na stoisko ze słynnym, w tej części Azji daniem „balut”.

„Balut” to zachwalany przez sprzedawcę przysmak i doskonale, jak często słyszeliśmy, działający afrodyzjak. W rzeczywistości są to jaja kurze lub kacze, zapłodnione i trzymane w ciepłe przez kilka lub kilkanaście dni, do czasu aż zarodek rozwinie się do oczekiwanych wymiarów. Potem, nim takie jajko trafi do klienta, gotuje się je i podaje w całości.

Właściciel straganu pochwalił się, że w innych częściach Azji jaja takie podaje się po bardzo krótkim leżakowaniu, gdy u ptaka nie pojawią się jeszcze pióra i dzioby. Tu jednak w Kambodży i Wietnamie jajka przechowywane są niemal miesiąc. Po tym czasie, wewnątrz skorupy leżą już niemal w całości uformowane pisklęta.

Uwiercie mi, nigdy wcześniej nie widziałem niczego tak obrzydliwego. Mam też nadzieję, niczego takiego już nie zobaczyć. Nawet Madzia, nasz pokładowy twardziel, stwierdziła, że nie ma takich pieniędzy, które mogła by dostać za zjedzenie tego diabelstwa.

Jednak nie to co widzieliśmy na kambodżańskich talerzach wzbudziło naszą największą odrazę. Tym co przeraziło nas najbardziej to wszechobecny brud i śmieci.

Te ostatnie są dosłownie wszędzie. Gdy myślisz, że śmieci nie ma wokół ciebie to bądź pewien że są, tylko leżą za hotelowym murem, w jakimś dole czy w okolicznym lesie. Nawet w centrum stolicy Phnom Penh, hałdy odpadów są

czymś zupełnie normalnym. Pracownik hotelu wyjaśnił nam, że większość nieczystości pali się po nocach bo nikt ich nie odbiera, a nawet jeżeli pojawi się jakaś firma sprzątająca to bierze pieniądze tylko za to, że kupę śmieci przewiezie z jednego miejsca w inne.

W najgęściej zaludnionych miejscach niemal zawsze towarzyszy nam zapach rozkładających się odpadków, smród moczu i inne zapachy trudniejsze do określenia, ale nie mniej nieprzyjemne.

W całej Kambodży na potęgę używa się plastiku. Plastikowe talerze, kubki, słomki, reklamówki, a w porze deszczowej foliowe peleryny i kaptury, które potem walają się wszędzie dookoła. Najgorsze jest jednak to, że ludzie rozrzucają cały ten plastik nie rozumiejąc jak wielką wyrządzają sobie krzywdę. Miarka się jednak przebrała gdy zobaczyliśmy gościa gotującego coś w przenośnej gar-

kuchni. W pewnej chwili wyskoczył za najbliższą hałdę śmieci na szybką kupę, a później jak gdyby nigdy nic, otarł ręce w nogawki spodni i wrócił do nakładania palcami ryżu na talerze. W tym momencie postanowiliśmy jadać tylko w restauracjach. Pomimo tego jednak Kambodża była jedynym miejscem w Azji, gdzie nabawiliśmy się kłopotów z żołądkiem.

Cały powyższy, dość negatywny opis nie oznacza wcale, że w Kambodży nie można dobrze zjeść. Bardzo smakowały mi dania przygotowane według starych khmerskich przepisów.

Przede wszystkim „Kuy Teav” – wieprzowina gotowana w wywarze z czegoś o rybnym zapachu i smaku. Znajdziecie w niej makaron ryżowy, kielki „mung”, marchewno i wieprzowinę pod postacią klopsików lub płatów. Zupełnie jada się na śniadanie i bardzo mi smakowała.

Pyszne są też ciastka ryżowe nazywane tu „nom ka chay”. W ich wnętrzu znajdziecie szczypiorek i warzywa.

Co poza tym? Całkiem sporo. Na przykład „kdam chaa kreoung” czyli smażone kraby z pieprzem i cytrynami, szaszłyki wołowe i bardzo dobre zupy dyniowe w wielu odmianach.

Ze słodczy bardzo nam smakowały ciasteczka kokosowe i dziwne galaretki o miętowym smaku no i owoce. W Kambodży jak w wszędzie w Azji można w zasadzie żywić się wyłącznie owocami. Kupicie je wszędzie i to dobrej jakości, pamiętajcie tylko o ich umyciu. Widząc jak wyglądają kambodżańskie miasta, wolelibyście nie sprawdzać ich szpitali.

Historyczna kuchnia khmerska jest bardzo bogata i znaleźć w niej można naprawdę ciekawe dania. Niestety podczas rządów Czerwonych Khmerów wiele lat głodu zmieniło ją zupełnie. To wówczas w menu pojawiły się robaki i gryzonie, które dziś budzą w turystach obrzydzenie.

Jedna ze starszek, sprzedająca na targu owoce opowiedziała nam o latach głodu gdy ludzie gotowali trawę, korę drzew i wszystko co udało im się znaleźć lub złapać. Do garnków trafiały węże, pająki a nawet padlina.

Podsumowując muszę powiedzieć, że doświadczenia z kuchnią khmerską w Kambodży mamy pozytywne. Dość nietypowe smaki połączone z ciekawymi przyprawami dają dużo zabawy.

Inaczej sprawa wygląda gdy trafimy do miejsc, w których mieszka kambodżańska biedota. W takich okolicach ludzie jedają wszystko, zupełnie nie dbając o higienę osobistą i czystość wokół siebie. Gdy przyjdzie Wam przemierzać ubogie tereny radzimy zachować ostrożność gdyż łatwo się rozchorować i zepsuć całą przyjemność z podróży.

Ciekawostki związane z Kambodżą

- Niewielu wie, że w czasie trwania zimnej wojny przez Azję, na wzór żelaznej kurtyny w Europie, przebiegała bambusowa kurtyna. Oddzielała ona kraje komunistyczne takie jak Kambodża i Wietnam od reszty kontynentu. Odbiło się to też na lokalnej kuchni. Pomimo sąsiedztwa Kambodży i Tajlandii, potrawy serwowane po obu stronach granicy mogą bardzo się różnić.
- Przepisy w języku khmerskim spisane są alfabetem, w którym są 74 litery.
- Kambodżanie sporo piją, rocznie na osobę spożywa się tu prawie 6 litrów spirytusu. W przeciwieństwie do Europy tutaj wlicza się do statystyk nawet niemowlęta i starców.
- Danie zwane "balut" opisane wyżej jajo z rozwiniętym zarodkiem, jest w czołówce najbrzydliwszych i najbardziej wyrafinowanych potraw świata.
- W okresie wielkiego głodu na talerze w Kambodży trafiły robaki, drobne gryzonie, płazy i gady. Nie znaczy to, że wcześniej ich nie jadano. W starych zapisanych, na kamieniach w Angkor Wat znaleziono spis specjałów, w których gustowali tamtejsi władcy. W starożytnym menu znajdowały się chrząszcze, węże i tłuste żaby.
- Aby dobrze zorientować się w historii i niuansach kuchni khmerskiej warto odbyć kurs gotowania oferowany przez liczne hotele i restauracje.
- Pomimo grabieżczej gospodarki jaka panowała tu przez cały niemal XX wiek w Kambodży wciąż można spotkać wiele rzadkich zwierząt zagrożonych wyginięciem. W rzece Mekong żyją delfiny krótkogłowe zwane tu "Irrawaddy" oraz wielkie żółwie "Cantora", które są w Kambodży pod ścisłą ochroną. Za zabicie któregoś z nich do niedawna groziła kara śmierci.
- Przez wiele lat Kambodża była kolonią francuską i wchodziła w skład Indochin Francuskich. Francuzi nie służyli z dbałości o podbite kolonie i pustoszyli kraj na potęgę. Dziś niewiele po nich zostało. Z najbardziej pozytywnych rzeczy jaka rzuca się w oczy to wszechobecne bagietki francuskie zwane "paryskimi". Jada się je wypchane mięsem i warzywami.
- Na początku XX wieku w kambodżańskich miastach wałęsające się bezpiecznie psy stanowiły spory problem. Władze zaczęły reklamować dania z psiny. Jeden z urzędników zachwalał kotlety z psiego mięsa twierdząc, że nigdy wcześniej nie jadł tak delikatnego mięsa. Psy na ulicach przestały być problemem.

Igrzyska Olimpiad Specjalnych

W poniedziałek 18 marca 2019 w odległym Abu Dhabi (Zjednoczone Emiraty Arabskie) zostały przeprowadzone finały we wszystkich konkurencjach kajakarskich w ramach Światowych Letnich Igrzysk Olimpiad Specjalnych.

Igrzyska Olimpiad Specjalnych to impreza podobnej rangi jak olimpiada i paraolimpiada, tak samo uznawana przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski. Na imprezie startują zawodnicy z niepełnosprawnością intelektualną oraz z niepełno sprawnościami sprzężonymi.

Piętnaste letnie igrzyska odbyły się po raz pierwszy w kraju o kulturze arabskiej i zgromadziły na starcie 7 500 sportowców, którzy rywalizowali ze sobą w 24 dyscyplinach.

Polski program OS reprezentowało 90 uczestników w tym dwóch kajakarzy.

Patrycja Kobierowska zawodniczka sekcji „Szansa” działającej przy naszym klubie była

jedną z nich. Kwalifikację na imprezę dał dobry start na Ogólnopolskich Regatach Kajakowych OS w Sławie w maju 2018 r.

Półroczne intensywne przygotowania do najważniejszej imprezy w sporcie specjalnym odbyły się w ramach klubowych treningów oraz zajęć szkolnych.

Warto było: Patrycja wywalczyła dwa złote medale w osadzie podwójnej na dystansie 200 m i 500 m oraz srebrny medal w osadzie podwójnej (razem z kajakarzem z klubu OS All Stars Zielona Góra Kornelem Konieczkiem) na dystansie 200m.

Patrycja jest czwartym uczestnikiem Światowych Letnich Igrzysk OS z naszego Klubu. W roku 2003 i 2011 w Dublinie i Atenach na kajakach rywalizowali Karolina Kamińska, Piotr Niemczyk i Marcin Wardin.

Tomasz Biesek
SZANSA – ChKŻ Chojnice

Zawody z Okazji Dnia Kobiet

W dniu 8.03.2019 roku z Okazji Dnia Kobiet na strzelnicy kulowej w Niezychowicach przeprowadzono, jak co roku, zawody strzeleckie w strzelaniu z karabinu małokalibrowego. Organizatorem i fundatorem nagród dla zwycięzców był ZM LOK Chojnice oraz UM Chojnice.

Zawody przeprowadzono w dwóch grupach zawodników żeńskiej i męskiej. W za-

wodach wystartowało łącznie 32 zawodników i zawodniczek. W grupie żeńskiej pierwsze miejsce zajęła Pani **Danuta Oźga** z Debrzna pokonując Panie Joannę Narloch i Kingę Jeżewską. W grupie męskiej triumfował Pan **Henryk Merchel** z Chojnic wyprzedzając Ireneusza Rejkowskiego z Brus oraz Mariusza Mogę z Chojnic.

Jarosław Frączek

„Chojnicka Wiosna 2019”

Na strzelnicy w Niezychowicach w dniu 16.03.2019 r. z okazji zbliżającej się wiosny ZM LOK zorganizował zawody strzeleckie z broni małokalibrowej bocznego zapłonu pod nazwą „Chojnicka Wiosna 2019”.

W zawodach wystartowało 56 zawodników i zawodniczek w konkurencjach karabinu i pistoletu.

W konkurencji karabinu zwyciężył pan **Piotr Napiątek**, a drugie miejsce zajął pan Ireneusz Rejkowski obaj reprezentujący

Brusy. Na trzecim miejscu uplasował się Leszek Foks z Chojnic.

Natomiast w konkurencji pistoletowej zwycięzcom został Wojciech Gołębiewski reprezentujący Klub Strzelecki Zawisza Bydgoszcz Daniela Knuta z Człuchowa oraz Tomasz Polaka z Gdańska. Zwycięzcy otrzymali pamiątkowe puchary oraz nagrody niespodzianki.

Jarosław Frączek

Pomagajmy

Wspieraj czytelnictwo razem z nami!
Przeznacz 1% podatku LektURze!

Dzięki 1% mamy możliwość organizowania wielu akcji czytelniczych i wspierania bibliotek. Pomóż nam zachęcać innych do czytania!

Stowarzyszenie LektURA, ul. Wysoka 3, 89-600 Chojnice
KRS 0000231285

POMOŻECIE...?

*Życie pisze różne scenariusze,
jej napisało rozdział pt. „POWAŻNY WYPADEK”...*

Proszę, podaruj 1% podatku
na KRS **0000272272**
z dopiskiem: **DLA ANNY RAGIN**

TOWARZYSTWO
PRZYJACIÓŁ
HOSPICIUM

NR KONTA BANKOWEGO
PKO BP 44 1020 1491 0000 4102 0050 2708
KRS 0000241855

PODARUJ SWÓJ 1%

„Człowiek ma prawo do życia od chwili narodzin do naturalnej śmierci” – Jan Paweł II

I Ty możesz zostać aniołem XXI wieku,
przelewając swój 1% na konto TPH

Na naszym facebookowym profilu znajdziesz program, dzięki któremu będziesz mógł się rozliczyć z Urzędem Skarbowym i wesprzeć budowę hospicjum.

Za materialne wsparcie w sposób szczególny dziękują
lekarze Małgorzata Kaczmarek i Bernadeta Klunder.

Anna Żmich

„Sporty kynologiczne II”

W zeszłym numerze przybliżyliśmy Czytelnikom sporty takie jak: posłuszeństwo klasyczne i na luzie, frisbee, agility oraz coursing. Dziś druga porcja najbardziej popularnych sportów zarówno w świecie, jak i w Polsce.

DOGTREKKING – to, najprościej mówiąc, aktywny spacer z psem, turystyka piesza, czy marsz z psem na orientację. Podczas wędrowki pies przywiązany jest do przewodnika, tzw. maszera za pomocą specjalnej upręży, liny/smyczy z amortyzatorem (długość maksymalna to 2,5 metra w rozciągnięciu) oraz specjalnego pasa biodrowego. Na starcie zawodów dogtrekkingowych każdy zawodnik dostaje mapę i kompas, by bezpiecznie dotrzeć do wyznaczonego celu. Zawodnik, który pokona dystans z psem w jak najkrótszym czasie, wygrywa zawody. W Polsce organizowane są zawody na dystansie 25 km (MID) oraz 50 km (LONG), ale najpopularniejsze dystanse to 10-15 oraz 20-25 km, przy czym każde zawody mogą mieć ustalone swoje indywidualne trasy. Istnieje także podział na kobiety i mężczyzn oraz kategorię rodzinną, w której może startować cała rodzina z jednym psem. Dystans należy pokonać w jak najkrótszym czasie, zaliczając kolejne punkty kontrolne. Ideą zawodów nie jest sam bieg, marsz, ale także umiejętne posługiwanie się mapą i odszukanie zaznaczonych na niej punktów, dlatego też dog trekking to jeden z nielicznych sportów, który mogą uprawiać całe rodziny i niemal wszystkie psy. Z doświadczenia zawodników wiemy, że wspólny wysiłek, zmaganie się i wzajemna pomoc na trasie powodują, że dog trekking z zawodów indywidualnych często przeradza się w grupową przygodę. Polecamy!

Dogtrekking, Fot Piotr Rukat

aktywni

CANICROSS – to oficjalna dyscyplina sportowa wywodząca się i należąca do grupy sportów psich zaprzęgowych. Polega na tym, że pies biegnie przodem ubrany w specjalne szelki, do których przypięta jest linka nie krótsza niż 2,5 metra, wyposażona w specjalny amortyzator. Amortyzator łagodzi szarpnięcia psa i biegacza na trasie. Zawodnik natomiast, tzw. maszer, ma na biodrach specjalną uprząż, która przenosi energię psa i ułatwia bieg człowiekowi. Wyścigi canicrossu odbywają się w warunkach bezśnieżnych. Można je uprawiać z dowolnym psem w dobrym stanie fizycznym oraz odpowiednim wieku. Przed rozpoczęciem biegnięcia należy jednak nauczyć psa takich komend jak: „lewo”, „prawo”, „stój”, „szybciej”, „wolniej”, itp. Warunkiem gwarantującym sukces jest dobra współpraca psa i człowieka. Pies dodaje człowiekowi energii i szybkości, człowiek jest natomiast tym, który decyduje i myśli nad każdym etapem wyścigu. Na całym świecie, także w Polsce, najlepiej w tej dyscyplinie sprawdzają się psy zaprzęgowe husky, Alaskan malamuty oraz greystery. Naszym czołowym zawodnikiem Canicross w Polsce jest Rafał Śmiałkowski, Mistrz Polski w Canicrossie w 2015 r.

BIKEJORING – to dyscyplina sportu zaprzęgowego, rozgrywana na dystansach sprinterskich, w której jeden lub dwa psy ciągną rower przyczepiony do specjalnej upręży lina z amortyzatorem. To sport kynologiczny będący połączeniem kolarza górskiego, wspomaganego przez psa zaprzęgowego, gdzie prędkości na krótkich dystansach dochodzą

Canicross - Rafał Śmiałkowski,
Fot Natali Doroshina

do 50km/godz – dla wielu sport ten nosi znamiona sportu ekstremalnego. Trasa biegu liczy od 4 do 10 km, najczęściej około 6 km. Maszer, który chce wziąć udział w tej dyscyplinie musi mieć co najmniej 15 lat i zdrowego psa o wadze minimum 12 kg, którego nie można zmuszać do biegu w żaden fizyczny sposób. Najszybsze w bikejoring są greystery – to mieszanki wyżłów oraz greyhoundów, wykorzystywane także w innych dyscyplinach zaprzęgowych.

Bikejoring, Igor Tracz,
Fot: Anna Kawala Konik

W Polsce bikejoring stanowi już oficjalną dyscyplinę sportu, podlegającą pod Polski Związek Sportu Psich Zaprzęgowych, a nasz kraj posiada kadrę i mocną reprezentację w tej

dziedzinie. Wielokrotnym mistrzem Polski, Europy i świata w wyścigach psich zaprzęgowych, oraz w bikejoringu jest Igor Tracz – to Mistrz Świata Bikejoring 2018 oraz Mistrz Europy w Psich Zaprzęgach 2018.

TROPIENIE – to forma aktywności psa i człowieka, polegająca na podążaniu za zapachem danej osoby i zidentyfikowaniu jej na końcu śladu. Jest to najbardziej naturalna praca dla psa, ponieważ wymaga użycia głównego narzędzia zmysłu psa – nosa. Węch jest najważniejszym zmysłem psa – jako pierwszy pojawia się u szczeniaka i jako ostatni zanika u starego psa, a liczba komórek nosowych u psa waha się między 100 a 250 milionów (dla porównania – u człowieka liczba ta to między 5 a 10 milionów komórek nosowych).

Wyróżniamy trzy podstawowe rodzaje tropienia:

- sportowe – wymaga od psa dokładności w podążaniu za zapachem, gdzie niedozwolone jest zejście z tzw. ścieżki zapachowej. Tutaj wymaga się także, by nos tropiącego psa prawie nie odrywał się od ziemi, a pod uwagę brane jest zarówno tempo pracy, jak i ogólne posłuszeństwo psiaka
- użytkowe – tzw. mantrailing, nie jest tak rygorystyczne jak tropienie sportowe i często różni się tutaj sposobem, w jaki układany jest ślad. W tym rodzaju tropienia pies szuka człowieka
- myśliwskie – to najbliższe naturalnym instynktom tropienie wykorzystywane głównie przez myśliwych, gdzie pies tropi zapach pozostawiony przez zwierzynę.

Fot: www.rettungshunde-bergstrasse.de

Najbardziej popularne w Polsce jest tropienie użytkowe, którego wymagania różnią się co do środowiska, długości śladu, czasu jego ułożenia, czasu na odnalezienie pozoranta, liczby odnalezienia przedmiotów porzuconych przez pozoranta na danym śladzie, itp. W tym rodzaju tropienia nie ma rywalizacji, nie ma także większych ograniczeń co do wieku, rasy czy płci psa tropiącego użytkowo. W Polsce istnieje wiele szkół i różnych metod szkolenia psów tropiących, ale zawsze celem psa jest podążanie za śladem pozostawionym przez pozoranta i ostateczne znalezienie zagubionej osoby. Na początku tzw. ścieżki tropowej pies otrzymuje do nawąchania fragment ubrania lub inny przedmiot z zapachem pozoranta i od tej pory ma za zadanie podążać za tym indywidualnym zapachem. Inne zapachy nie powinny mieć wpływu na pracę psa, a styl pracy nie podlega tutaj ocenie. Pracując na śladzie pies męczy się nie tylko fizycznie, ale przede wszystkim intelektualnie, ponieważ do tropienia musi używać nosa, ale także dużej części swojego mózgu. Dzięki współpracy w tropieniu pies może się wyciszyć, wzmacnia się jego pewność siebie i poprawia więź z przewodnikiem. Stopniowo pies uczy się koncentrować na jednym zadaniu i ignorować inne bodźce.

www.dobrytrop.pl

796 261 016

biuro@dobrytrop.pl

CHOJNICKIE WODNE OCHOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE

organizuje:

KURS MOTOROWODNY

Terminy: szkolenie od 12 kwietnia (piątek, godz. 16:00), egzamin 15 kwietnia (poniedziałek, godz. 16:00)

Miejsce: Charzykowy, Jeziorna 53a, „woprówka”

Opłaty: egzamin i patent - 1000 zł, dla członków WOPR 750 zł

Kontakt: Marek Hackert tel. 602 115 543, e-mail: woprchojnice@wp.pl

Korzystać z mocy słońca!

Szukasz oszczędności dla twojego domu lub firmy? W naszej okolicy istnieje firma **SPR Polska**, która może Tobie pomóc w oszczędnościach.

Firma **SPR** od 2003 r. zajmuje się kompleksowo instalacjami fotowoltaicznymi. Jest solidnym partnerem w branży fotowoltaicznej. Buduje farmy fotowoltaiczne, duże i małe instalacje nadachowe w całej Europie. Swoje bogate portfolio zbudowała dzięki wiedzy i doświadczeniu profesjonalistów z Niemiec. Zrealizowała już ponad 800 projektów nadachowych o łącznej mocy ponad 40 MWp i ponad 70 projektów farm fotowoltaicznych o łącznej mocy ponad 120 MWp. **SPR** dba o Swoich Klientów i przekazuje im rzetelną informację na temat inwestycji.

W Czernsku przy ulicy Tucholskiej znajduje się instalacja PV, która w 2014 roku była pierwszą instalacją podpiętą do sieci ENEA w naszym regionie i od tego czasu właściciele tej instalacji oszczędzają nie płacąc rachunków za energię elektryczną. Koszt opłat za przesył, za rok to ok. 170 zł.

Instalacja składa się z 24 paneli o łącznej mocy 5,28 kWp. W ostatnim rozliczeniu rocznym wyprodukowała 6222 kWh, wprowadziła do sieci 5175 kWh a kupiła 2835 kWh.

Co to jest fotowoltaika (PV)? **Fotowoltaika (PV)** to proces wytwarzania energii elektrycznej z promieniowania słonecznego. System fotowoltaiczny zbudowany jest z mo-

dułów (paneli), które składają się z ogniw wykonanych z półprzewodników. Najczęściej wykorzystywanym do produkcji paneli jest krzem. W skład instalacji fotowoltaicznej wchodzi również inwerter (falownik) – urządzenie to przemienia prąd stały z paneli PV na prąd przemienny, który jest w sieci energetycznej z którego korzystamy w domu.

Aspekty prawne

W przypadku osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej tzw. **PROSUMENTÓW**, nadwyżka wyprodukowanej energii jest wprowadzana do sieci bez konieczności uzyskiwania koncesji. W przypadku **mikroinstalacji**, czyli instalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, nie jest wymagane pozwolenie na budowę, a operator energetyczny przyjmuje informację o chęci podłączenia na podstawie jedynie zgłoszenia. Sprzedawca energii na danym terenie jest zobligowany akumulować nadwyżkę energii jaką wyprodukujemy w mikroinstalacji, a ramach bilansowania energii możemy akumulowany prąd odebrać w takiej chwili, kiedy nasza instalacja nie produkuje, czyli nocą lub w okresie zimowym, a niewykorzystaną ilość energii możemy odebrać w ciągu 365 dni.

Przedsiębiorca, który chciałby być producentem energii odnawialnej z instalacji PV (do 50 kW) również nie musi uzyskać **koncesji** z Urzędu Regulacji Energetycznej, uzyskać wpis do ewidencji działalności gospodarczej z grupy **PKD 35.11.Z**, czerpać korzyści z autokonsumpcji oraz

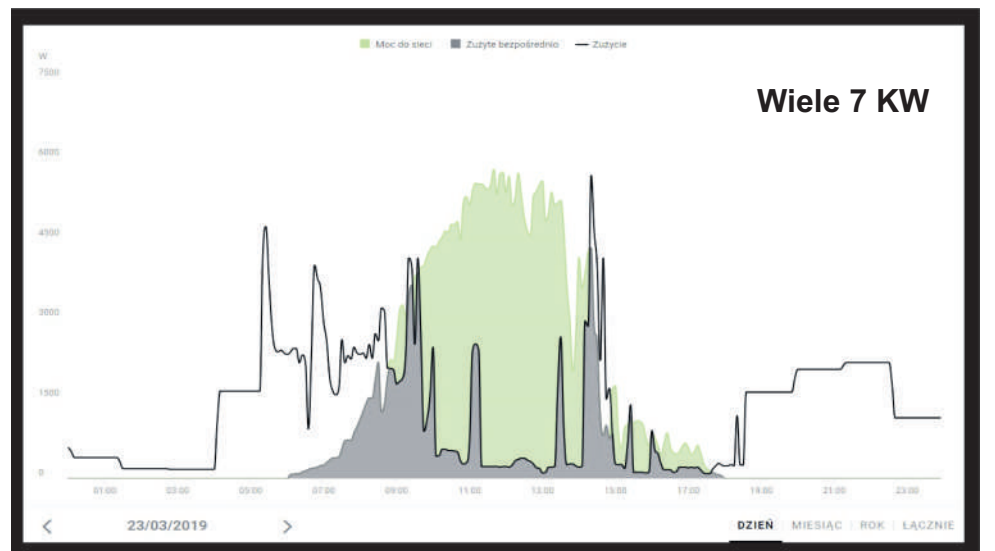
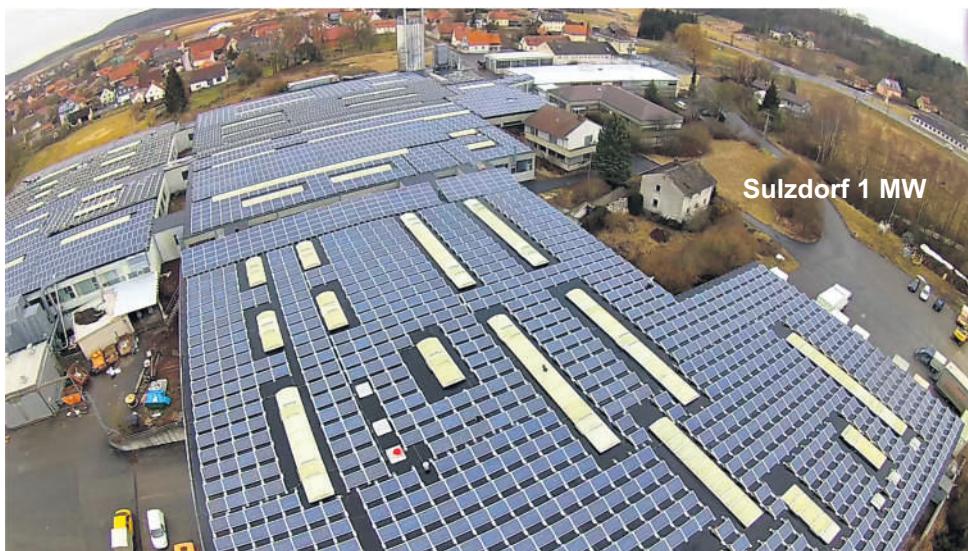
sprzedaży energii wyprodukowanej z instalacji PV.

Moc systemu fotowoltaicznego podaje się w kWp (z ang. kilo Watts peak). Wartość ta określa moc prądu stałego (DC), który może zostać wyprodukowany przez dany system fotowoltaiczny w optymalnym nasłonecznieniu oraz w optymalnej temperaturze. Przed dostarczeniem do urządzeń elektrycznych lub do sieci elektroenergetycznej, prąd stały zamieniany jest w inwerterze na prąd przemienny (AC).

Lokalizacja systemu fotowoltaicznego jest podstawowym kryterium określającym rodzaj zastosowania technologii solarnej. Determinuje ona sposób montażu systemu do podłoża, wielkość wyprodukowanej energii elektrycznej (wielkość nasłonecznienia), właściwy dobór komponentów instalacji takich jak: panele PV oraz inwertery w zależności od dysponowanej powierzchni przeznaczonej pod system PV. Instalację PV można stosować praktycznie wszędzie tam, gdzie dociera promieniowanie słoneczne. Miejscem montażu może być dach o różnicowanym kącie nachylenia oraz różnym pokryciu (np.: papa bitumiczna, blachodachówka, dachówka ceramiczna) lub grunt.

SPR Polska Sp. z o.o.

Tucholska 10
Biuro: Dworcowa 19, 89-650 Czernsk
+48 731 954 610
www.spr-polska.eu
kontakt@spr-polska.eu

Serwetka Świąteczna 2,99 zł/szt.

Kurczaki Wielkanocne od 0,99 zł/szt.

Figurki Ceramiczne
kaczka 17,99 zł/szt.
królik 7,99 zł/szt.

Koszyki Wiklinowe 10,99 zł/szt.

Królik Tekstylny stojący 35cm 38,99 zł/szt.

Królik Tekstylny siedzący 24,99 zł/szt.

psb Duet DUET II
CHOJNICE, UL. KASZUBSKA 2
TEL: (52) 395 11 04 www.DUETCHOJNICE.pl

OD 5 KWIETNIA 2019 DO WYCZERPANIA ZAPASÓW

tworzymy skuteczne strony Internetowe

inpero.pl
agencja interaktywna

STRONY WWW

SKLEPY INTERNETOWE

MARKETING W INTERECIE

Dom Towarowy Libera
3 piętro

794 794 996

www.inpero.pl

NATURALNE METODY OCZYSZCZANIA

Zacznij dzień od terapii 4 szklanek

1 szklanka

Proszek z kurkumy (1/2 łyżeczki) zmieszaj ze szklanką czystej wodą i sokiem z połowy cytryny, oraz szczyptą czarnego pieprzu i pij codziennie

2 szklanka

Do dobrej wody dodaj płaską łyżeczkę chlorku magnezu (jeśli masz skłonności do rozwolnień, niech będzie płaska łyżeczka 3,5 grama cytrynianu magnezu) i sok z 1/2 cytryny. Odważni mogą dorzucić szczyptę grubej soli morskiej, lub himalajskiej

3 szklanka

Do czystej i dobrej wody dodaj szczyptę witaminy C lub askorbinanu sodu (wówczas możesz nie dodawać już soli do szklanki 2, abyś nie dostarczyła za dużo sodu) i łyżkę stołową octu jabłkowego BIO. Najlepiej niepasteryzowanego.

4 szklanka

Do czystej i dobrej wody dodajesz sporą garść zielonych liści jarmużu, szpinaku, czy łodyg selera naciowego, czy brokuła, oraz 1 łyżeczkę spiruliny i dokładnie miksujesz.

1. Zacznij od oczyszczania nerek - dopiero w następnej kolejności oczyść wątrobę

Mieszanka składa się z:

- 15 g skrzypu polnego
- 10 g pokrzywy zwyczajnej
- 8 g rdestu ptasiego
- 6 g dziurawca (uwaga ze słońcem w lecie, bo można się poparzyć)

Taka porcja wystarcza dla jednej osoby na 3 tygodnie.

Łyżeczkę mieszanki zalać filiżanką wrzącej wody i zostawić do naciągnięcia przez 10 minut pod przykryciem. Płyn odstawić, będzie potrzebny. Następnie odcedzić i pozostałe na sitku ziola zalać dwoma filiżankami wrzącej wody (około 400 ml), po czym gotować na małym ogniu przez 30 minut, a następnie odcedzić i połączyć płyn z poprzednim płynem.

dłaczego właśnie tak należy przygotowywać tę herbatę?

W herbatce nerkowej jest trochę składników, których nie należy gotować, ponieważ rozpadłyby się. Jest jednak składnik, a mianowicie kwas krzemowy, który można pozyskać tylko wtedy, gdy gotujemy herbatę przez 30 minut.

Herbatę nerkową można pić tylko przez 3 tygodnie 3 razy dziennie:

Rano na czczo, przed obiadem i przed snem wieczorem, za każdym razem należy pić po pół filiżanki herbaty o temperaturze pokojowej. Herbatę nerkową można stosować niezależnie od kuracji totalnej usuwania pasożytów, ale wtedy należy przestrzegać następujących zasad: nie wolno jeść mięsa, a ziola należy pić minimum przez 2, a maksimum przez 3 tygodnie.

Taka herbata nerkowa będzie również działać nieprzyjemnie na wszystkie robaki jelitowe. Zacznij od oczyszczania nerek, w następnej kolejności oczyść wątrobę. Nie zapomnij o kuracji 4 szklanek. Do czystej i dobrej wody dodajesz sporą garść zielonych liści jarmużu, szpinaku, czy łodyg selera naciowego, fenkuła, czy brokuła, oraz 1 łyżeczkę lekko spiruliny lub chlorelli i dokładnie miksujesz. Mocno miksuj i wypij (nie jest to pyszny napój, ale rozważa system).

Chojnice, ul. Kościuszki 1

2. Teraz oczyszczanie wątroby

Dieta przy oczyszczaniu wątroby powinna zawierać bardziej gorzkie warzywa, chlorellę i soki pełne chlorofilu, takie jak z zielonych traw jęczmienia, czy pszenicy, oraz mniszka lekarskiego.

Inne pokarmy uszczęśliwiające wątrobę:

Marchew, seler, limonki, cytryny i buraki.

Najlepsze przyprawy:

Kurkuma, rozmaryn, kminek i pieprz Cayenne, i generalnie mieszanka curry.

Unikać należy:

Kofeiny, mleka i napoi gazowanych, zamiast tego należy dobrze nawadniać się czystą wodą, oraz ekologicznym sokiem jabłkowym. Tutaj także idealnie będzie pomocne oczyszczanie czyli kuracja 4 szklanek.

3. Generalnie, oczyszczanie z nadmiaru Candidy

Niestety ta metoda oczyszczania naturalnego, organizmu z Candidy wiąże się z usunięciem na ten czas wszelkich produktów, które ulegają łatwej fermentacji, oraz oczywiście drożdży. Piszę niestety, gdyż w tym czasie powinniśmy unikać wszelkich form cukru, w tym owoców i soku owocowego, rafinowanej mąki i produktów z pszenicy, oraz wszelkich nawet naturalnych substancji słodzących jak syrop klonowy, czy miód. Unikać należy również alkoholu, suszonych owoców, grzybów, sera, marynowanych warzyw i sosu sojowego. Organiczny olej z oregano i dobre probiotyki będą sprzymierzeńcem tego zadania.

4. Oczyszczanie z pasożytów

Istnieje wiele ziół, które można wypróbować, aby pozbyć się niechcianej inwazji jelitowej. Piolun, orzech czarny, goździki, są to trzy zioła, które potrafią stworzyć wrogię środowisko dla pasożytów wewnątrz przewodu pokarmowego. Należałoby też podeprzeć się dobrym probiotykiem.

Przypominam, że codzienna kuracja 4 szklanek ma również działanie antypasożytnicze.

5. Oczyszczanie ciała płynami

Doskonałym sposobem, aby oczyścić ciało, jednocześnie zachowując odpowiedni poziom energii, co przy głodówkach jest trudne do uzyskania, jest właśnie oczyszczanie organizmu odpowiednią dietą płynną. Przede wszystkim wykorzystujemy do tego celu soki ze świeżych organicznych owoców, soki warzywne, zielone szejki, zupy typu puree, zupy miso, olej z konopi i dużo świeżej, czystej wody.

Jeśli jesteś na poście przerywanym i jesz dużo w czasie okienka żywieniowego to świetnie efekty odchudzające i oczyszczające przynosi jeden dzień picia tylko wody.

6. Oczyszczanie z toksycznych metali ciężkich

Większość ludzi niestety nosi w sobie metale ciężkie, czyli są truci ręciami (zabki z czarnymi plombkami), aluminium, kadmem, czy ołowiem. Zaleca się wykonywanie dwóch detoksykacji z metali ciężkich na rok, a wszystko po to, aby uniknąć szkodliwej długoterminowej akumulacji tych toksyn.

Wiadomo, że wysiłek fizyczny, przede wszystkim chodzi o pocenie się działa naturalnie detoksykując. No i mamy jeszcze chlorellę, oraz spirulinę.

Codzienna kuracja 4 szklanek pozwala systematycznie oczyszczać się każdego dnia z metali świeżo nabytych w pokarmach i ze środowiska.

Jakub Gronowski

KUCHNIA

SKLEP RYBNY
WOJTAL

SKLEP RYBNY
MYŁOF

CZYNNY:
PON. - SOBOTA
9:00 - 17:00
DNI WOLNE:
10:00 - 17:00

CZYNNY:
PON. - PIĄTEK:
7:00 - 19:00
DNI WOLNE:
10:00 - 19:00

Tel. sklepu
885 529 000

Tel. sklepu
52 39 59 312
663 029 888

Pstrąg pieczony w ziołach z selerem naciowym

Bardzo prosty przepis na pstrąga pieczonego w ziołach z dodatkiem selera naciowego. Nie dodajemy cytryny, ponieważ pstrąg jest delikatną i aromatyczną rybą.

Składniki:

- 2 średniej wielkości pstrągi, · 4 gałązki rozmarynu, · 4 łodygi selera naciowego,
- 4 plasterki masła, · 4 łyżeczki oregano, · pieprz, · sól

Przygotowanie

Nastawiamy piekarnik na 180 stopni.

Selera naciowego kroimy w plasterki.

Pstrągi dokładnie myjemy, nacieramy solą i ziołami.

Do każdego pstrąga wkładamy po 2 gałązki rozmarynu i po dwa plasterki masła.

Rybę, niezbyt ciasno zawijamy w folię aluminiową i wkładamy do rozgrzanego piekarnika.

Pieczemy przez 40 minut.

01 kwietnia

Chojnicki Klub Zdrowia uprzejmie zaprasza na spotkanie z Jarosławem Jaroszem. Wszyscy zainteresowani będą mogli wysłuchać wykładu pt. "Ile jesteś wart?". Jak zawsze będzie możliwość rozmowy z prelegentem i degustacji pysznych potraw. Wstęp wolny. Początek wydarzenia o godzinie 18:00. Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna w Chojnicach, ul. Wysoka 3.

03 kwietnia

Zapraszamy dzieci w wieku od 4 do 8 lat na warsztaty w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Chojnicach. Zaplanowano m.in. czytanie fragmentów książki z Zofią Stanecką, opowieść o tworzeniu książki, wspólne rysowanie wymyślnego bohatera i tworzenia masek. Zofia Stanecka zaśpiewała cyklem powieści i opowiadań o Basi. Cała seria tych książek zdobyła w roku 2009 tytuł "Najlepsze dla dziecka" w plebiscyście czytelników miesięcznika "Dziecko". Początek wydarzenia o godzinie 9:30. Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna w Chojnicach, ul. Wysoka 3.

03 kwietnia

TP LO im. Filomatów Chojnickich gorąco zaprasza na XXVIII Kwieciowe Spotkania z Poezją. W ramach imprezy towarzyszącej wystąpi zespół "Szeptem" prowadzony przez p. Hannę Butkiewicz. Początek koncertu poezji śpiewanej o godzinie 17:00. Miejsce: Aula Zespołu Szkół w Chojnicach, ul. Nowe Miasto 4.

04 kwietnia

TP LO im. Filomatów Chojnickich gorąco zaprasza na XXVIII Kwieciowe Spotkania z Poezją. W ramach imprezy towarzyszącej odbędzie się spotkanie którego gościem będzie Pani Karolina Wolińska, autorka bloga "Nasze poletko", pomysłodawczyni Kwieciowych Spotkań z Poezją. Początek spotkania o godzinie 17:00. Miejsce: Aula Zespołu Szkół w Chojnicach, ul. Nowe Miasto 4.

04 kwietnia

W Chojnickim Centrum Kultury wystąpią najlepsi tancerze Polskiego Teatru Tańca z Poznania w wypełnionym zmysłowością spektaklu Iwony Pasińskiej i Igora Gorzkowskiego pt. Żniwa. Spektakl nawiązuje do obrzędów towarzyszących żniwom oraz cyklu prac rolnych, natury i życia człowieka. Dramaturgia i reżyseria: Igor Gorzkowski, muzyka: Eugeniusz Rudnik i Adam Strug, choreografia: Iwona Pasińska

06 kwietnia

W ramach rozgrywek o mistrzostwo III Ligi Kobiet Chojniczanka Chojnice zagra na Stadionie Miejskim w Chojnicach z drużyną GOSRiT Luzino. Początek spotkania godzina 11:00. Miejsce wydarzenia: Stadion Miejski w Chojnicach, ul. Mickiewicza 12.

06 kwietnia

W ramach rozgrywek Ekstraklasy futsalu Red Devils Chojnice zmierzy się z drużyną MOKS Białystok. Początek spotkania o godzinie 18:00 (Termin spotkania może ulec zmianie). Miejsce: Centrum Park, Chojnice, ul. Huberta Wagnera 1.

07 kwietnia

Już trzeci raz Biegniemy dla Autyzmu! Zapraszamy serdecznie wszystkich, którzy chcą wziąć udział w Biegu, a także tych, którzy chcą tylko dopingować! Zachęcamy do niebieskiego akcentu w tym dniu. Program: 9:00 - otwarcie Biura Zawodów, wydawanie pakietów startowych, rejestracja. 9:45 - wspólna rozgrzewka. 10:00 - Bieg Rodzinny 200 m. 11:00 - Bieg Główny 5 km. 13:00 - oficjalne zakończenie. Podczas akcji są przewidziane atrakcje dla dzieci oraz wiele innych niespodzianek. Miejsce: Promenada Charzykowy.

08 kwietnia

Zaborski Park Krajobrazowy oraz ChKŻ Chojnice zapraszają do udziału w kolejnej edycji akcji sprzątania brzegów naszych jezior i rzek, odbywającej się pod hasłem „Sprzątanie Jeziora Charzykowskiego”. Spotkanie organizacyjne zaplanowane jest na poniedziałek 8 kwietnia 2019 r. o godz. 10:00 w Chojnickim Klubie Żeglarskim w Charzykowach ul. Rybacka 1. Natomiast akcja odbędzie się w terminie 12-13 kwietnia 2019 r.

10 kwietnia

Komitet Organizacyjny Obchodów 9. Rocznicy Katastrofy Smoleńskiej zaprasza do udziału we Mszy świętej w intencji ofiar katastrofy w Smoleńsku 10 kwietnia 2010 roku. Msza święta zostanie odprawiona w dniu 10 kwietnia o godz. 18.00 w kościele pod wezwaniem Świętej Jadwigi Królowej w Chojnicach przy ulicy Wiśniowej. Po Mszy świętej przy tablicy upamiętniającej tragiczne wydarzenie katastrofy smoleńskiej odbędą się uroczystości z udziałem asysty honorowej żołnierzy 34. Chojnickiego Batalionu Radiotechnicznego.

13 kwietnia

Serdecznie zapraszamy wszystkich łuczników na kolejny Wielkanocny Turniej Łuczniczy do Szkoły Podstawowej nr 3 w Chojnicach (ul. Dworcowa 6, wjazd od Alei Brzozowej -> ul. Franciszka Sędzickiego). Seria treningowa - godz. 09:30, natomiast oficjalne rozpoczęcie odbędzie się o godzinie 10:00.

13 kwietnia

W ramach rozgrywek o mistrzostwo Fortuna I Ligi, Chojniczanka Chojnice zmierzy się z drużyną Garbrani Kraków. Początek spotkania godzina 17:00 (Termin spotkania może ulec zmianie). Miejsce wydarzenia: Stadion Miejski w Chojnicach, ul. Mickiewicza 12.

16 kwietnia

Zapraszamy mieszkańców zaniepokojonych wszechobecnym smogiem i tym co dzieje się z naszym klimatem na spotkanie z bardzo ciekawym człowiekiem, znawcą klimatu i atmosfery, pisarzem i dziennikarzem Marcinem Popkiewiczem. CEW, godz. 16.30. Wykład i dyskusja na temat zmian klimatu w kontekście walki ze smogiem to temat przewodni tegoż spotkania. Zapraszam w imieniu Starosty i Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Rady Powiatu Chojnickiego.

17 kwietnia

W ramach rozgrywek o mistrzostwo III Ligi Kobiet Chojniczanka Chojnice zagra na Stadionie Miejskim w Chojnicach z drużyną GKS-u Żukowo. Początek spotkania godz. 11:00 (Termin spotkania może ulec zmianie). Miejsce wydarzenia: Stadion Miejski w Chojnicach, ul. Mickiewicza 12.

18 kwietnia

MKS Chojniczanka 1930 Chojnice gorąco zaprasza na XXVII „Czwartki Lekkoatletyczne”. Początek o godz. 15:00. Miejsce: Stadion Miejski w Chojnicach, ul. Mickiewicza 12.

24 kwietnia

W ramach rozgrywek o mistrzostwo Fortuna I Ligi, Chojniczanka Chojnice zmierzy się z drużyną Warty Poznań. Początek spotkania godzina 20:00 (Termin spotkania może ulec zmianie z uwagi na transmisję telewizyjną). Miejsce wydarzenia: Stadion Miejski, ul. Mickiewicza 12.

Organizujesz wydarzenie społeczne, kulturalne lub sportowe. Wernisaż, koncert, zawody, promocję lub inne wydarzenie. Powiadom nas - my powiadomimy mieszkańców Chojnic.

@chojnice.dlawas.info
chojnicedlawas@gmail.com
http://chojnice.dlawas.info

oraz artyści Polskiego Teatru Tańca. Artyści: Amy Basley, Evelyn Blue, Julia Hańka, Paulina Jaksim, Katarzyna Kulmińska, Katarzyna Rzetelska, Sandra Szatan, Emily Wong, Kacper Bożek, Jerzy Kaźmierczak, Dominik Kupka, Paweł Malicki, Brage Nordang, Michał Przybyła, Adrian Radwański, Dominik Więcek oraz goście: Adam Strug. Bilety: 40 zł - do kupienia w kasie ChCK i przez internet. Początek wydarzenia o godzinie 19:00. Miejsce: Sala kinowo-widowiskowa Chojnickiego Centrum Kultury, Chojnice, ul. Swarożyca 1.

05 kwietnia

TP LO im. Filomatów Chojnickich gorąco zaprasza na XXVIII Kwieciowe Spotkania z Poezją. W ramach imprezy towarzyszącej odbędzie się uroczysta gala finałowa, w czasie której zostaną wręczone nagrody uczestnikom, którzy zaprezentują także jeden z wykonywanych w trakcie konkursu utworów. Odbędzie się także promocja najnowszego tomiku "Kuszenie Pegaza" z utworami nagrodzonych młodych poetów i prozaików. Początek wydarzenia o godz. 17:00. Miejsce: Aula Zespołu Szkół w Chojnicach, ul. Nowe Miasto 4.

06 kwietnia

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 zaprasza na „Drzwi otwarte”. Przyjdź i sam zdecyduj o swojej przyszłości! Spotkanie dla absolwentów klas gimnazjalnych rozpocznie się o godzinie 9:00, natomiast dla osób kończących szkołę podstawową na godzinie 10:00. Miejsce: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, Chojnice, ul. Kościarska 11.

06 kwietnia

Wszyscy pracownicy Nadleśnictwa Rytel mają przyjemność zaprosić lokalną społeczność oraz wszystkich tych, którzy chcieliby być z nami na wielkim wspólnym wydarzeniu jakim będzie: sadzenie drzewek lipy jako symbolu odnowienia lasu na powierzchniach po huraganowych w Leśnictwie Krojanty. Akcja społeczna otrzymała nazwę: Nie ma lipy w Rytle z uwagi na realizację projektu, jaki został zainicjowany przez czasopismo "Pasięka", i Górnośląskie Stowarzyszenie Pszczelarzy w Zgorzlecu pod nazwą: „Nie ma lipy” - prowadzona jest dla dobra wszystkich pszczoł, bez których nie ma życia! Początek wydarzenia o godzinie 10:00. Miejsce: Nadleśnictwo Rytel, Rytel-Dworzec 4.

11 kwietnia

Chojnickie Centrum Kultury gorąco zaprasza na spektakl w gwiazdorskiej obsadzie. Piotr Polk i Tomasz Szwedec wystąpią w świetnej komedii wyreżyserowanej przez Wojciecha Malajkę. Matka jest tylko jedna. Czasem to o jedną za dużo. „Pół na pół” to przesycona czarnym humorem komedia, opowiadająca o dwóch przyrodnych braciach, którzy postanawiają pozbyć się swojej rodzicielki. Świetnie napisane, błyskotliwe i zabawne dialogi, wyraziście nakreślone postacie. Piętrowe kłamstwa, zwroty akcji i mnóstwo bardzo czarnego humoru. Reżyser Malajka i dwóch aktorów Polk i Szwedec nie biorą jeńców. Bilety: 70 zł - do kupienia w kasie ChCK i przez internet. Początek wydarzenia o godzinie 19:00. Miejsce: Sala kinowo-widowiskowa Chojnickiego Centrum Kultury, Chojnice, ul. Swarożyca 1.

12 kwietnia

Gorąco zapraszamy wszystkich fanów muzyki na żywo na koncert w Pub-ie Wład. Etna Kontrabande to ośmioosobowa formacja muzyków z Pomorza. W skład zespołu wchodzi Jarosław Pacanek (wokal, gitara), Łukasz Godlewski (wokal, sampler), Ireneusz Kaczmarek (wokal, bass), Agnieszka Kozielec (instrumenty klawiszowe), Piotr Urbanowicz (saksofon), Piotr Urbański (trąbka), Bartłomiej Ossowski (perkusja), Robert Parafiniuk (konga). Grupa Etna Kontrabande powstała latem 1999 roku. Muzyka zespołu to klasyczne reggae-ska. Początek o godz. 20:00. Bilety w przedsprzedaży w cenie 25 zł, w dniu koncertu 30 zł. Miejsce: Pub Wład, Chojnice, ul. Młodzieżowa 35.

13 kwietnia

Promocja Regionu Chojnickiego zaprasza do wzięcia udziału w Jarmarku Wielkanocnym 2019, który odbędzie się na Starym Rynku w Chojnicach, w godzinach od 9:00 do 17:00. W ramach Jarmarku odbędzie się konkurs na najsmaczniejszą potrawę wielkanocną - tematem przewodnim jest ryba. Podczas konkursu współzawodniczyć będą ze sobą regionalne koła gospodyń wiejskich, stowarzyszenia i szkoły. Zapraszamy Państwa do zaprezentowania swojej twórczości oraz wystawienia stoiska handlowego podczas tej imprezy z artykułami nawiązującymi do tradycji wielkanocnych. Chęć uczestnictwa prosimy zgłaszać do 5 kwietnia Promocja Regionu Chojnickiegoul. Stary Rynek 4, 89-600 Chojnice tel. 52 397 05 97, e-mail: promocja@chojnice.pl.

25 kwietnia

MKS Chojniczanka 1930 Chojnice gorąco zaprasza na XXVII „Czwartki Lekkoatletyczne”. Początek o godz. 15:00. Miejsce: Stadion Miejski w Chojnicach, ul. Mickiewicza 12.

25 kwietnia

Park Narodowy Bory Tucholskie uprzejmie zaprasza na wykład z cyklu „Czwartkowych spotkań z przyrodą”. Ze względów organizacyjnych prosimy o wcześniejsze potwierdzenie udziału w wykładach (na 3 dni przed planowanym terminem wykładu). Osoby, które nie zgłosiły chęci udziału w wykładzie a przybędą, mogą liczyć się z brakiem miejsc. Miejsce wydarzenia: Siedziba Parku Narodowego „Bory Tucholskie” w Charzykowach, ul. Długa 33. Początek wykładu o godzinie 18:00.

26 kwietnia

Gorąco zapraszamy wszystkich fanów muzyki na żywo na koncert Sławka Uniatowskiego - wokalista, kompozytor, autor tekstów, multiinstrumentalista. Oficjalna premiera debiutanckiej płyty Sławka Uniatowskiego odbyła się 25 kwietnia 2018 roku. Uniatowski „Metamorphosis” to zbiór 13 kompozycji Sławka Uniatowskiego, do których teksty napisał sam artysta oraz zaproszeni do współpracy: Tomasz Organek, Janusz Onufrowicz oraz Michał Zabłocki. Sławek Uniatowski śpiewa barytonem. Początek koncertu o godz. 19:00. Miejsce: Centrum Park, Chojnice, ul. Huberta Wagnera 1.

26 kwietnia

Zapraszamy na obchody 100 - lecia chóru Lutnia, które odbędą się 26 kwietnia. O godz. 18.00 w bazylice wystąpi chór Lutnia oraz kwartet smyczkowy i soliści z Bydgoszczy. Po koncercie odbędzie się msza dziękczynna odprawiona przez biskupa Ryszarda Kasynę.

27 kwietnia

ES „Pomerania”, BR Herbu Tur oraz Parafia p.w. Ścięcia św. J. Chrzyciela serdecznie zapraszają wszystkich zainteresowanych na Wielkanocny Turniej Łuczniczy. Miejsce: Sala sportowa przy Zespole Szkół w Chojnicach, ul. Nowe Miasto 4.

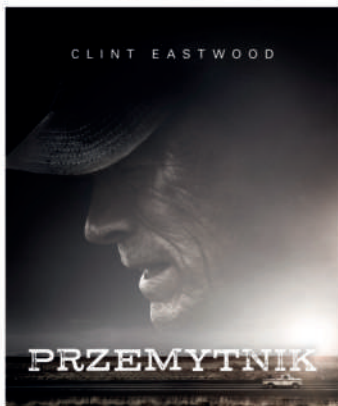
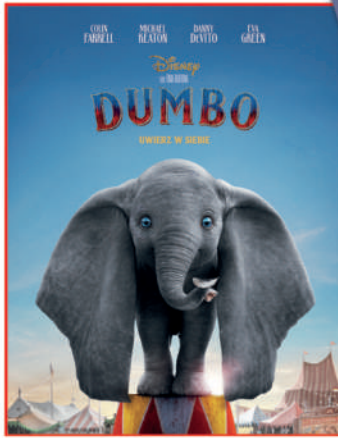

KINO

kwiecień 2019

DATA	GODZ.	TYTUŁ FILMU	CZAS	WIEK
1.04. PON.	12:00	CAŁE SZCZĘŚCIE KINO DLA SENIORA	108'	12
	14:30	ROBACZKI Z ZAGINIONEJ DŻUNGLI	92'	b/o
	16:45	KURIER	100'	12
	19:00	DKF AJKA	100'	15
2 - 3.04. WT. - ŚR.	15:30	ROBACZKI Z ZAGINIONEJ DŻUNGLI	92'	b/o
	17:45	KURIER	100'	12
	20:00	CAŁE SZCZĘŚCIE	108'	12
5.04. PT.	14:45	DUMBO 2D dubbing	112'	6
	17:30	DUMBO 3D dubbing	112'	6
	20:15	PRZEMYTNIK	116'	15
6 - 7.04. SOB. - ND.	14:15	DUMBO 2D dubbing	112'	6
	17:00	DUMBO 3D dubbing	112'	6
	19:45	PRZEMYTNIK	116'	15
8.04. PON.	12:30	PRZEMYTNIK KINO DLA SENIORA	116'	15
	16:30	DUMBO 3D dubbing	112'	6
	19:00	DKF ONI	157'	15
9 - 10.04. WT. - ŚR.	14:30	DUMBO 2D dubbing	112'	6
	17:15	DUMBO 3D dubbing	112'	6
	20:00	PRZEMYTNIK	116'	15
12.04. PT.	10:00	DUMBO 2D dubbing	112'	6
	16:00	DUMBO 3D dubbing	112'	6
	18:45	AFTER	104'	15
	21:00	HELLBOY	120'	15
13 - 14.04. SOB. - ND.	13:15	DUMBO 2D dubbing	112'	6
	16:00	DUMBO 3D dubbing	112'	6
	18:45	AFTER	104'	15
	21:00	HELLBOY	120'	15
15.04. PON.	9:30	DUMBO 2D dubbing	112'	6
	12:30	AFTER KINO DLA SENIORA	104'	15
	16:30	HELLBOY	120'	15
	19:00	DKF DOM, KTÓRY ZBUDOWAŁ JACK	153'	18
16 - 17.04. WT. - ŚR.	13:15	DUMBO 2D dubbing	112'	6
	16:00	DUMBO 3D dubbing	112'	6
	18:30	AFTER	104'	15
	20:45	HELLBOY	120'	15
22.04. PON.	12:30	WYWIAD Z BOGIEM lektor	97'	12
	15:00	PRAZIOMEK dubbing	94'	b/o
	17:15	HELLBOY	120'	15
	20:00	AFTER	104'	15
23.04. WT.	15:30	PRAZIOMEK dubbing	94'	b/o
	17:45	HELLBOY	120'	15
	20:30	AFTER	104'	15
24.04. ŚR.	12:30	WYWIAD Z BOGIEM lektor KINO DLA SENIORA	97'	12
	15:30	PRAZIOMEK dubbing	94'	b/o
	17:45	HELLBOY	120'	15
	20:30	AFTER	104'	15
26.04. PT.	15:00	PRAZIOMEK dubbing	94'	b/o
	17:15	SHAZAM! 3D dubbing	131'	12
	20:15	W DOMU INNEGO	108'	15
27.04. SOB.	14:30	PRAZIOMEK dubbing	94'	b/o
	16:45	SHAZAM! 3D dubbing	131'	12
	19:45	W DOMU INNEGO	108'	15
28.04. ND.	12:00	NAJWIĘKSZY DAR lektor	105'	12
	14:30	PRAZIOMEK dubbing	94'	b/o
	16:45	SHAZAM! 3D dubbing	131'	12
	19:45	W DOMU INNEGO	108'	15
29.04. PON.	12:30	W DOMU INNEGO KINO DLA SENIORA	108'	15
	16:15	SHAZAM! 3D dubbing	131'	12
	19:00	DKF SOFIA	80'	15
30.04.-1.05. WT. - ŚR.	14:45	PRAZIOMEK dubbing	94'	b/o
	17:00	SHAZAM! 3D dubbing	131'	12
	20:00	W DOMU INNEGO	108'	15

CENY BILETÓW NA FILMY 2D:
od poniedziałku do czwartku:
normalny - 18 zł
ulgowy - 15 zł

od piątku do niedzieli:
normalny - 20 zł
ulgowy - 17 zł

Kino dla seniora - 12 zł
Dyskusyjny Klub Filmowy - 15 zł

CENY BILETÓW NA FILMY 3D:
od poniedziałku do czwartku:
normalny - 20 zł
ulgowy - 17 zł

od piątku do niedzieli:
normalny - 22 zł
ulgowy - 19 zł

Okulary - 5 zł

kup bilet przez internet
www.ckchojnice.pl

Dyskusyjny Klub Filmowy Kwiecień 2019

AJKA

Reżyseria: Sergei Dvortsevoy
Obsada: Samal Esljamova, Polina Severnaya, Andrey Kolyadov
Produkcja: Chiny, Niemcy, Polska, 2018 r.
Gatunek: dramat
Czas trwania: 1 h 49 min.
Data emisji: **01 kwietnia 2019 r.**

Ajka właśnie urodziła dziecko. Nie ma przyjaciół, stałej pracy i partnera. Nie ma nawet własnego pokoju. Grozi jej śmiertelne niebezpieczeństwo. Wciągnięta w spiralę długów, młoda matka stoi przed najważniejszą decyzją życia: czy powinna oddać dziecko dla jego i swojego dobra?

ONI

Reżyseria: Paolo Sorrentino
Obsada: Toni Servillo, Elena Sofia Ricci, Riccardo Scamarcio, Kasia Smutniak
Produkcja: Francja, Włochy, 2018 r.
Gatunek: dramat, komedia, biograficzny
Czas trwania: 2 h 31 min.
Data emisji: **08 kwietnia 2019 r.**

Oni są u władzy. Oni są cyniczni, niemoralni i zachłanni. Oni chcą uwielbienia. Oni to Silvio Berlusconi, jego świta i orbitujący wokół nich karierowicze, gotowi zrobić wszystko dla pieniędzy i politycznej chwały. Oni chcą uwieść tłumy. W świecie, gdzie najcenniejszą walutą jest młodość i seks, oni nie mają sobie równych.

DOM, KTÓRY ZBUDOWAŁ JACK

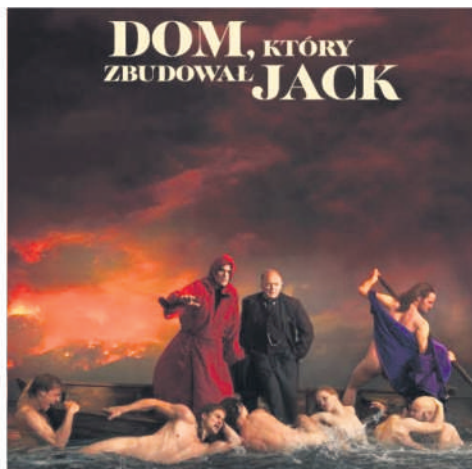
Reżyseria: Lars von Trier
Obsada: Matt Dillon, Bruno Ganz, Uma Thurman, Siobhan Fallon Hogan
Produkcja: Dania, Francja, Niemcy, 2018 r.
Gatunek: dramat
Czas trwania: 2 h 35 min.
Data emisji: **15 kwietnia 2019 r.**

Tytułowy Jack to nowa postać w popkulturowym klanie psychopatów, obok Kuby Rozpruwacza, Dextera czy Hannibala Lectera. Mistrz światowego kina pokazuje kilkanaście lat z życia seryjnego mordercy, piekielnie inteligentnego perfekcjonisty, pełnego sprzeczności, słabości i drobnych natręctw. Zabójca patrzy na swoje zbrodnie jak na mroczne dzieła sztuki. Jaki kształt nada swojej zbrodni doskonałej?

SOFIA

Reżyseria: Meryem Benm'Barek-Aloïsi
Obsada: Maha Alemi, Lubna Azabal, Sarah Perles, Faouzi Bensaïdi, Hamza Khafif
Produkcja: Francja, Katar, 2018 r.
Gatunek: dramat
Czas trwania: 1 h 20 min.
Data emisji: **29 kwietnia 2019 r.**

Współczesne Maroko, gdzie tradycja miesza się z nowoczesnością. Dwudziestoletnia Sofia mieszka z rodzicami w Casablance. Jest w ciąży, ale nawet sama przed sobą nie chce się do tego przyznać. Seks pozamałżeński jest w jej kraju karany więzieniem. Sofia musi podjąć decyzje, które uratują honor jej rodziny i zaważą na całym jej życiu. Choć życie Sofii determinuje miejsce urodzenia, to dziewczyna znajduje w sobie siłę, by pokierować swoim życiem.

BORY CATERING

☎ 501 302 285

Smaczne jedzenie na każdym terenie ...

www.borycatering.pl

verona | **D.T. „Kaufland”**

Chojnice, ul. Obrońców Chojnic 1, tel. 52 397 50 35

Czynne: Poniedziałek - Sobota 9 - 21, Niedziela 9 - 19

Bizuteria złota z brylantami   Bizuteria złota pr. 333 i 585

Bizuteria ze srebra i metali szlachetnych

KRZYŻÓWKI

marka zapalniczek	marka papierosów	pierwiałek o l. at. 35	litera - niewiadoma	lekarz specjalista od protez	pilot dwupłatowca	... Padano - ser włoski	dostojnik kościelny	często bezprzedmiotowy	w kogucim haremie	plywalnia
przyprawa do piwa				szeff Moskwy	źródła zakazania					robotnik przy krośnie
do oplacania postoj							cyngiel			
linie nieskomplikowane					wierzchnia warstwa skóry					
			imię "Lisa pustyni"				produkt pracy nerek			
pierwiałek o l. at. 67	czule o ojcu	otwiera zamek	cykl	miasto obok Stalowej Woli	przeciwnieństwo kationu			tam Dzwon Zygmunta	tkanina poliestrowa	bojowy środek paraliżujący
trucizna					święteczna ryba	uchwyt przy obrabiarkę	czerwona planeta	Pasożyt na głowie		
typ umaszczenia psa					afrykańska gazela					z drzewami owocowymi
... de France, wyścig kolarski			litera grecka					u boku Sawy		
instrument ludowy	Marek, piłkarz				państwo z Erywanem					
			czarna odmiana chalcodonu					... Rover		

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy szarada.net

TWOJE UBEZPIECZENIA

☎ 501 481 877
52 397 90 70

twojeubezpieczenia7@gmail.com
www.ubezpiezeniachojnice.pl

Alicja Plata

Chojnice ul. Drzymały 10 (baza PKS)
89-620 CHOJNICE

Tanie OC,
ubezpieczenia majątkowe i na Życie.

Z NAMI WAKACJE TRWAJĄ

RTV **EURO** AGD

5 MIESIĘCY!

**KUP TERAZ NA RATY
I NIE PŁAĆ AŻ DO WRZEŚNIA!
RRSO 0%**

HDR SMART TV
3xHDMI • 2xUSB
4K Ultra HD
50"
AMBILIGHT 3
1899,
94⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
KLASA A
PHILIPS TELEWIZOR LED 50PUS6703

HDR SMART TV
4xHDMI • 2xUSB
4K Ultra HD
55"
2199,
109⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
KLASA A+
LG TELEWIZOR LED 55UK6750

PREMIERA!
HUAWEI P30 | P30 Pro
FOTOGRAFIA
NA NOWO
HUAWEI P30
2999,
149⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
HUAWEI P30 Pro
3799,
189⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł

HDR SMART TV
3xHDMI • 2xUSB
4K Ultra HD
58"
2299,
114⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
KLASA A
SAMSUNG TELEWIZOR LED UE58NU7102

HDR SMART TV
4xHDMI • 2xUSB
4K Ultra HD
70"
3999,
199⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
UHD TV AI ThinQ®
KLASA A
LG TELEWIZOR LED 70UK6500

2599,
129⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
14" FULL HD
DYSK SSD 256 GB
AMD RYZEN 5
PAMIĘĆ 8 GB
ALUMINIOWA OBUDOWA
HUAWEI LAPTOP 14" MATEBOOK D
Windows 10

185 cm WYSOKOŚCI
NO FROST
DIGITAL INVERTER
SZUFLADA COOL SELECT ZONE
KLASA A++
1899, 1799,
89⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
SAMSUNG LODÓWKA RB31FERNCSA

INTELEKTUALNE MAPY
KĄŻDEGO PIĘTRA DOMU
PLANOWANIE SPRAZĄTANIA
WEDŁUG POMIĘSZEŃ
PERSONALIZACJA
USTAWIEN PRACY
4199,
209⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
ROBOT ROOMBA I7

WYDAJNOŚĆ DO 100 W
DO 35 MIN. PRACY
2 SZABŁON W ZESTAWIE
SPRYSKIWACZ Z PADMEM
Z MIKROFIBRY W ZESTAWIE
249,
TERAZ PŁACISZ **0** zł
KERHOER
MISKA DO OKIEN WIS 19-15-10

WAGA ZA 1 ZŁ
MOC 1900W
SZKŁOWNICA
W ZESTAWIE
339,
16⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
zelmor
MASZYNA DO
MEŁA ZIMNOCISNÓW

GOŁARKA 3w1: GOŁ, PRECYNKA I MODELUJE
12 USTAWIEN DŁUGOŚCI
NA MOKRO I SUCHO
189,
TERAZ PŁACISZ **0** zł
PHILIPS
GOŁARKA ONE BLADE CP4510/00

MOC 1200 W
SZATKOWNICA
MAŁYMI DO MIELENIA
KIEŁBICH DO KOKTAJLI
MISKA ZE STALI SZLACHEJNEJ
1299, 999,
49⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
RAVEN ROBOT WIELOCZYNNOŚCIOWY
ERW02

DIETZA DO SPINIENIA MLEKA
STALOWY MIŁNEK
1390, 1249,
62⁴⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
DeLonghi
EKSPRES AUTOMATYCZNY
ECAM22.110.SB

BEZPIECZNY
DO 40 MIN. PRACY
WZESTAWIE DWA
KŁAPKI WYCIĄGNI
HIGIENICZNE
OPISZCZANIE
POJEMNIKA
2399,
119⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
dyson
ODSIĄKACZ ROZDROBNIENIOWY V10

1499,
74⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
PROCESOR INTEL
PAMIĘĆ 4 GB
ASUS LAPTOP 15,6"
X540NA-GQ1371
Windows 10

60 cm SZEROKOŚCI
SZUFLADA NA SZTUCE Vario3
SILNIK INWERTEROWY
VarioSpeed Plus
EXTRA DRY
KLASA A++
1799, 1699,
84⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
BOSCH ZMYWARKA DO ZABUDOWY
SMV46K01E

VarioPerfect
TimePerfect
SILNIK INWERTEROWY
START / PAUZA
1200 obr./min.
KLASA A+++
1349, 1249,
62⁴⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
BOSCH PRALKA
WAN2406PL 7 kg

7 kg
TIME MANAGER
DOZOWNIK FlexiDosePlus
FUZZY LOGIC
1200 obr./min.
KLASA A+++
1399,
69⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
Electrolux PRALKA
EWT11274EL

POŁA POWER BOOSTER
ProBaby SYSTEM
999,
49⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
Amica PŁYTA INDUKCYJNA
P6540PTK
PROGRAMATOR
ELEKTRONICZNY
POJEMNOŚĆ XXL
SZYBKI NAGRZEW
1099,
54⁹⁵
x20 RAT
TERAZ PŁACISZ **0** zł
Amica PIEKARNIK
ED072188KT
TERMOOBIEG
GRILL
CZARNE
SZKŁO
KLASA A

CHOJNICE ul. 31 STYCZNIA 34 pon.-pt. 9-19 sob. 9-16 niedz. nieczynne

chojniczanie.pl
MIESIĘCZNIK
SPOŁECZNO-HISTORYCZNY

Adres redakcji: Chojnice, Stary Rynek 9-10 (III piętro)

REDAKTOR NACZELNY
Jacek Klajna naczelny@chojniczanie.pl
Biuro czynne w czwartki od 09:00 - 12:00, tel. 601 533 588
Redakcja: redakcja@chojniczanie.pl
Dział reklamy: reklama@chojniczanie.pl

Wydawca:
Inpero.pl sp. z o.o.

inpero.pl
agencja interaktywna

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmiany i skracania tekstów.
Materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Anonimów nie publikujemy.
Druk: Polska Press Bydgoszcz **Nakład: 8 000 egz.**